

Alvoorder. Jaargang 1

bron

Alvoorder. Jaargang 1. Z.n., Antwerpen/Brussel 1900-1901

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_alv001190001_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

[Nummer 1]

Inleiding.

Ge zijt de dag, of voert den dag in uw gezicht.

VONDEL

Het is ons eigenaardig te moede bij het schrijven der woorden, die ons moeten inleiden bij de menschen van ons land. Immers hier moeten we tot klare woorden, tot warme volzinnen samenbrengen en neerschrijven onze innigste verzuchtingen, onze droomen en wenschen.

Schouwen we rond ons: wat vernieuwing, wat bewustworden, wat groeien van andere tijden. Lentewinden waaien over Vlaanderen, en de innige geestdrift van eene jeugd brengt voor ons oog de visioenen van 't beloofde land.

Een wensch is ons allen gemeen: vrijen loop geven aan al wat in ons opwelt, al wat in ons sluimert omzetten tot leven, met den blijen werklust en het mededeelzaam gevoel van onze twintig jaar. Voor allen die iets in zich dragen, voor allen, zonder uitzondering, is ons huis open, en we wenschen dat velen, - we meenden nog liever allen, - zich aan onzen gastvrijen haard kwamen neerzetten.

Hoofdzakelijk willen we werk geven, werk wellicht niet altijd volledig rijp, wij verkiezen zooals Georges Eekhoud eenmaal schreef als voorwoord aan 'Le Coq rouge', bovenalles: 'la candeur et la gaucherie, mais la virginité verbale et émotionnelle du débutant'

Zoo staan we nu hier aan een begin, al hebben sommigen onzer tastend, ijverig zoekend, en ondervinding vergarend, nog andere uitgaven medegemaakt.

Eerlijkheid en zelfvertrouwen zal ons werk kenmerken, en de zuiverheid onze bedoeling zal ons sterken en wijden. We vragen niet en hopen evenmin dat anderen in ons gelooven, - twijfelen is immers zoo menschelijk! Enkel het geloof in ons zelf is hecht en maakt ons gelukkig en kloek voor de dagen, van arbeid. Want nu zooveel den drang naar arbeid voelen, nu dat dit aanwakkerend gevoel over 't land vleugelt, nu is er vreugd alom, vreugd in en bij het werk, en dieper dan ooit voelen we onze jeugd die naar zelferkenning tracht met al de vurigheid van maagdelijke zielen.

We maken geen afbreuk aan wie of wat ook. Ons doel is enkel een onafhankelijk algemeen tijdschrift te hebben, open voor elke uiting op kunstgebied. We blijven rijk aan eerbied voor de meening van anderen, en volgen aandachtig elk streven.

De dadelijke kritiek der dingen zal bij ons zoo weinig mogelijk gebeuren, enkel dan en daar waar het streng noodzakelijk is, of waar misschien onze jonge vitzucht mocht opwellen.

De tijden keeren: een nieuwe eeuw breekt aan; achter ons en voor ons joelt een rustelooze drang, in de menschen worden breedere opvattingen, ontwaakt een inniger geweten, allen zijn vol daadwerkelijkheid. Het jonge volk staart verrukt naar 't laaiende leven, het wil zijn krachten stalen in den arbeid en in den strijd, het meent zich uitverkoren om zijn eigen ras te verheffen, en wacht ongeduldig om te bouwen aan de hergeboorte van zijn volk.

Frank staan we hier, omstraald door de opperste schoonheid van onze jeugd; we zagen zooveel heerlijks worden, zoo met onze gelaten naar den verschroeienden brand der waarheid gericht, en nu voelen we het oogenblik gekomen dat we ontroerd onze zielen ten offerrande brengen; we dalen tot de diepten van ons gemoed en gepeins om het alles te dichten in onze taal.

Nogmaals we hebben geene begoocheling omtrent de algeheele waarde van ons jeugdwerk: al wat we schrijven zal wellicht niet sterk staan in den eenigen, onherzeggelijken vorm, met warmsprekende woorden en kleurige beelden, maar 't zal vertrouwen ademen en lichtglansen van openhartige eerlijkheid.

Dit waren de woorden die we meenden te moeten richten als aanvang en inleiding, aan de menschen van Vlaanderen, woorden die weerspiegelen onze jonge arbeidsvreugd; en die, we hopen het, mogen welkom wezen voornamelijk bij het jonge volk, de geestdriftige bent, de trouwe verlichtte knapen wier zielen zwanger zijn van jeugd en lust, en die zingen van eenen nieuwen morgen vol zonnige droomen.

Alvoorder dus, vol rein vertrouwen, eerlijk tegenover iedereen en in elke omstandigheid, eerbied voor de vrijheid, daar heel de wijde wereld ons lief is, maar bovenal vrij en onafhankelijk, geene voogdij erkennen we van wie ook, en met onze oprechtheid tot gids zal elke zijn weg wel vinden.

Op u knapen, wier harten popelen als weerzang van onze verklaring, op u steunen we..

ALVOORDER

Verzen.**Bestorming.**

De hemelburcht valt klaterend in kloven...
Haar muren rammend dat ze vlammen spritsen,
Vliegt de ijle wind in ééne vlucht naar boven
En sloopst en slecht de zwarte torenspitsen.

De zon sticht brand en schiet haar laaie schoven
Ver door de wanden die de stormen splitsen,
En 't log gebouw gelijkt een reuzenoven
Vol bliksemstralen en vol zonneflitsen.

Nu ligt het al in èenen gloed te gloeien,
En in de verte ruischt het vleugelroeien
Van zegeboden die de lucht doorreppen.

De hemelburcht, allengskens uitgeblaaierd,
Zakt plots ineen en wordt een woeste baaierd
Waaruit een nieuwe god nieuw licht zal scheppen!

In de gloeiing.

Vol smoren en vol smook
Ligt de aarde rings te stoven,
En duikelt met dikken rook
Den geluwrooden oven.

Het blaakt, het vunst, het smeult,
De bladeren verbruinen,
En langzaam afgebeuld
Zikzakken al de kruinen.

Zie, veld en wei doorstaan
Een schrikkelijke gloeiing,
En knop en vrucht vergaan
In een gemeene schroeïing.

Gebloemte gras en klaver
Besterven 't flets en fleeuw;
Alleen de witte haver
Draagt hoog haar zomersneeuw.

Doefdof als met een zucht
Ontbrandt de roode terwe,
En vlamt nu met de lucht
In èene vlammenverwe.

De dag die rood begon
Zal rijpend nog verrooden
En t' avond lacht de zon
Op duizend stille dooden.

RENÉ DE CLERCQ.

Korte zangen.

I

Aan een goede vrouw.

Wijl, bij moe-tanend schemerlichten,
angst daalt in onze aanwezigheid,
zijt gij 't, die voor onze aangezichten
de rust der avond-lampe breidt...

Wij zitten, en ons leden wegen,
zwaar van stil-naadre dage-dood;
gij spreekt zacht woorden, die verplegen,
en breekt het vredige avond-brood.

En wij, die uwe gaven eten,
wij rusten in uw blijden haard.
en zien, ons leed bijna vergeten,
uw hand die stil de kruimels gaart;

en slapen in uw teere zorgen,
en - raden niet hoe, troost gewijd,
gij, voor uzelf misschien verborgen,
van lijden, èene liefde zijt.

II

Avond

Er gaat een goede bedelaar langs den weg...
God, ik en weet niet hoe ik zou kon lijden.
als ge wel wist dat ik dezén avond leven mocht,
- Zacht-ademend gaat uw adem om de weiden,
en 'k voel me vredig, wijl ik deze woorden zeg,
in 't eindloos-zoete van den goeden avondlocht.

Gent.

KAREL VAN DE WOESTYNE

De paarden.

(Een spoorwegongeluk)

De roes zwaar voelend in zijn hoofd, strompelde hij voort langs den weg. Zijne schoenen sopten in het slijk en het was een onregelmatig altijd doorplassen met schuivende stappen te midden van den nacht,

Na den regen, die gansch den avond viel, was het land als ontwaakt in eene fantastische herleving. Met grijze en blauwe weerschijnen, vreemdkalm in de lichte, glanzige atmosfeer strekte de polder zich uit in het ronde, de boomen met naakte, heffende armen, de huizen gesloten en teruggetrokken, hier en daar groote, donkere schaduwen borend in het lichte en boven, wijdwelvend de hemel, met nog eenige wolken, waarop de maan dreef, als een bleek en rustig gelaat.

De man, half ontnuchterd, keek schuw naar de knoestige tronken langs den weg, die vreemde vormen aannamen, onnatuurlijke vormen, grillige, bovenmenselijke gestalten, vaag levend in het spelen van het licht. Hij keek naar hunne schaduwen die schuins over den weg lagen, allen achter elkaar, en zijn eigene schaduw bewoog daartusschen, telkens hervoorlopend.

O, 't was een vreemde, buitengewone nacht, er was iets ongewoons in de lucht, en hij had zoo 'n behoefte naar huis, naar het warme, gezellige binnenshuiszijn en naar zijn bed. 't Was hem of hij er nimmer komen zou. Bang slopte hij voort door den modder, soms uitschuivend, met moeite rechtblijvend.

Heel de polder was stil, doodstil.

Dan, in de verte, hoorde hij ineens een rumoer dat groeide en groeide tot een luid lawaai, wijdgalmend door de lucht en vlagend over de vlakte.

Het groeide, aanwelfend van alle kanten, stijgend tot een helsch leven, een chaos van klanken waartusschen roepende en tierende stemmen, bassende honden en zware geruchten van slagende en stampende beesten.

De man was blijven staan, de mond en de oogen wijd-open, sidderend van schrik. Hij had het gevoel. van iets monsterachtig dat geschiedde, iets ongehoord, Heel ver meende hij een roode schijn te ontwaren tusschen de boomen en plots, dichtbij, vernam hij een dof getrappel en zag hij een snellende klomp op hem aanstormend.

Met een schreeuw wierp hij zich opzij en tuimelde in het slijk dat plassend en kletsend om hem heen spatte. Hij richtte zich half op, het lijf gestrekt langs den grond, steunend op de handen...

Als een zware rukwind joegen zij voorbij, de paarden, in wilde warreling, de rompen tegen elkaar, de koppen gestrekt. In duizelige jacht holden zij voort, in woestrollende vaart voorbijvliegend en weldra verkleinend in de verte....

En daarachter drie ijlende mannen, drie donkere gebogen lijven met heftig ademen, en ginds op de baan nog mensen, vele mensen, roepend en schreeuwend; dan een schot, eene roode straal in het zwarte en lange, galmende echos in het helsch leven dat door den polder spookte.

De man was opgesprongen en met een dolle schrik stormde hij voort door de velden, soms zwaar neersmakend in de kleverige aarde, maar zich weer oprichtend en loopend, loopend, met puilende oogen, recht voor zich uit. En overal rond hem hoorde hij het lawaai, bruischend in zijne ooren, af en toenemend, gansch de ruimte vullend.... Eindelijk werd hij moe. Zijne stap werd zwaar en telkens had hij moeite den voet los te maken uit den slijkgrond. Zijn gelaat was bezweet en schokkend strompelde hij nog voort met hijgend op en

neer gaan der borst. De lucht was opnieuw overtrokken. Het rumoer verflauwde en trok zich terug in de verte. Hij kwam aan den spoorweg en bleef plots staan in eene laatste, verstijvende opwinding. Daar was het einde, het bloedige, ontzettende einde nu van de wilden tocht, fataal in den nacht vallend met onverbiddelijke zekerheid.

Een pijnlijk trillende klomp waren zij daar, de paarden, onder de wielen der zwarte machine. In oneindige ellende lagen zij dooreen, met geslagen, vaneengereten lijven en vertrokken pooten langswaar het bloed leekte, neerdruppelend op den koolweg.

Eén leefde nog, opzijgesmeten op den boord van de baan, pogend zich op te richten met eene trage beweging van den kop. En grootzwart leefden in dien kop de twee oogen in stille, vragende smart. Eenige mannen gingen ernstig zwijgend om en om met lantaarns, waarvan het zachtgele licht in stralen over de slachting gleed. En alles rondom werd donker, zich oplossend in den regen die weer begon te vallen met eentonig geruisch. Alles vervloede in het ronde, alleen de trein bleef, zich eindeloos verlengend in den nacht, zwaar als het noodlot.

Antwerpen 1899.

J. VAN OVERLOOP.

Verzen.*Voor Victor de Meijere.***I**

Ik heb zo lief de lachende zomer,
 de rode rozen,
 de blauwe lucht,
 de gouden zonne die blozen
 doet de zomerrozen
 vol weeldegenucht.

Mijn kinderziel stoeit
 langs vreugdepaden,
 mijn zaligheid groeit
 in 't zonnewaden.

De zonnezonen strelen mijn gezicht,
 Ik drink het licht,
 't hoogheilig licht,
 het teerstille licht.

II

De nacht,
 de blauwe nacht,
 heeft me genomen in d'armen,
 heeft me zacht
 op het voorhoofd gekust,
 heeft mijn moêheid gesust,
 de nacht is gekomen om me te warmen.
 O, zacht - vrouwelijke nacht,
 laat rusten uw handen,
 uw zegnende handen,
 op mijn arm verdriet
 tot het zachtjes ontvliedt
 in een lied.

Antwerpen.

ARIE DELEN.

Grijsheid.

Thans waait een breede wind van wilde vreugd,
 waar wij met trotsch gejuich, o vrienden, varen,
 waar groote daden worden uit ons jeugd.
 en de oogen stralend van verwachting staren,.

De nachten golven, grootsch van vizioenen;
 het epos schudt, gelijk een reuze-orkest,
 ons zielen, trillend onder duizend zoenen...
 en helden stormen, met een zwaar gevest...

De verten orglen harmonieën, luid,
 waarheen ons schip den trotschen steven wendde;
 de toekomst breidt naar ons haar armen uit,
 en ons behoort een glorie zonder ende...

* * *

De dagen weenen om ons jeugd, voorbijgevaren;
 en stilte ligt op 't drabbig water, droef;
 Ons bootje sleept door roode, doode blaren,
 die 't najaar in het kille nat begroef...

De grijsheid kruipt in onze leden op;
 de zeilen hangen slap, niet fladrend treuren;
 en momplend liggen wij, met moeden kop,
 doorblarend boeken, zoekend bloemengeuren...

Weergloeit een straal toch door de grauwe waden,
 nog jaagt een jeugdig bloed ons door de leên;
 herdenkend rijzen we op voor nieuwe daden:
 nog verder! verder! machtig fier daarheen!

Doch machteloos zinken wij, met schor getoet,
 - gefnuikte vlinders, moe van laf geflodder,
 en ginder, vaart een jeugd, vol overmoed;
 en juichend, werpt naar ons met steen en modder.

JEF MENNEKENS.

Brussel.

[Maar ons liefde was nog veel sterker dan liefde]

Maar ons liefde was nog veel sterker dan liefde
 Van andren dan wij alle twee,
 Van wijz'ren dan wij alle twee.
 Noch de Englen daarboven in 't Goddelik Huis,
 Noch de Duivels beneden de zee,
 Vermogen te scheiden mijn ziel van de ziel
 Van mijn goddelike Annabel Lee; -

Want de maan nimmer doomt, of mijn harte zoet droomt,
 Van mijn goddelike Annabel Lee,
 En geen ster aan den boog, of ik voel het diepe oog
 Van mijn goddelike Annabel Lee.
 En zoo gansch den nacht, vrij, lig ik naar aan de zij
 Van mijn lievling, - *mijn* lievling, - mijn leven, mijn bruid
 In de graftombe daar bij de zee,
 In het graf bij 't gebruis der zee.

naar Poe

LEO VAN RIEL.

Antwerpen.

Kinderzangen.

Voorzang.

'k Wil zingen simpele dingen mijner jeugd!
 De vreugd van een morgen die, haast nog verborgen
 in 't droomende loof, reeds zijn goud-lach bewoog.
 'k Wil zingen simpele dingen mijner jeugd!

De vrêe van een avond de nachtkruinen lavend in 't goudend getril, dat stil, zonder
 wil, vervloeit aan de kim, met het weemoedig geglim van de pracht van een dag,
 bekampt en verwonnen door traag-opwiegenden nacht.

'k Wil zingen simpele dingen mijner jeugd!

Simpele dingen zingen water, veld en wouden en hun zachte klanken houden heel
 het kloppen van mijn hart! 't Is mijn hart dat in de verte klaagt en weeklaagt over 't
 veld. O, mijn hart! uw klok versnelt met het klokgetamp daar in de verte, over 't
 bang-bedauwde veld.

'k Wil zingen simpele dingen mijner jeugd!

't Is die gang, die klok van 't harte, dien 'k in alles wedervind die met zangen mij
 omwindt. 'k Hoor hem in den klokken-morgen, licht en tener, schuchter haast, 't k
 hoor hem als hij moegezongen, zwaar en ver in nacht verraast.

O 'k wil zingen simpele dingen mijner jeugd!

'k Zing de simpele dingen mijner jeugd! Hunne zang is wel de schoonste die ik op mijn wegen vond. En langs al mijne wegen alle dingen zingen tot den versten horizont.

Alle dingen simpel, als onwetend van ons kunde die toch niets is, zingen hem zoo wijd en zijd... zelfs de vogels die ontwaken, vlerkend òp in blijde oneindigheid, vinden klanken, die om zijne liedren ranken....

O! zij zingen mijnen zang, o den zang der simpele dingen, mijner klare, al te rasse jeugd!

LUCIE en MATHILDE DE VRIES.

Dendermonde.

Annabel Lee.

Het is jaren, veel jaren geleden nu
 In een koningdom aan zee,
 Dat een meisje daar leefde, - dat ze u niet vreemd
 Zij, haar naam is Annabel Lee;
 En dit meisje, het leefde met één enkel doel:
 Dat wij minnen elkander in vree.

Ik was een kind en *zij* was een kind,
 In dit koningdom aan zee;
 Maar wij hadden een liefde, - 't was meer dan liefde,-
 Ik en mijn Annabel Lee;
 Zulk een liefde de Englen met lichte vleugels
 Wenschen bij 's hemels vree.

En dāt is de reden, dat, - lang gelêen,
 In dit koningdom aan zee,-
 Een onweer brak uit een wolk, treffend
 Mijn goddelike Annabel Lee.....
 Haar eedle bloedverwanten kwamen,
 Haar rukken van mij, - o wee!-
 Om haar te sluiten in een grafzerk,
 In dit koningdom aan zee.

En de Englen, niet half zoo zalig Dàarboven,
 Ons benijdden alle twee.
 Ja, dat, was de reden (lijk ieder weet
 In dit koningdom aan zee),
 Dat een onweer brak uit een wolk bij nacht,
 Treffend en doodend mijne Annabel Lee.

Verzen.*Mijn Doel.***I**

Mijn doel? Het kan in mijne droomen staan,
Wier wildheid geene wisheid moge tanen.
Mijn doel, het ligt alleen in wijden waan,
Den weg daarheen en weet geen mensch te banen.-

Gelijk de reis, - er komt geen einden aan,-
Door wegellooze weiland-oceanen;
De reizier blijft in wentelronden gaan
En zijne richting recht en richtig wanen.

Hij zwijmt ten leste neer en zonder krachten
Te midden die oneindigheid,- alleen
De vlakte, die alvòòr, terzij en bachten

Smelt met de lucht ter verre kim ineen.
Zoo is mijn doel - een nooit voldaan betrachten,-
Hoe meer ik ga, hoe verder moet ik heen!

Koerline.

De mane weeft der wolken gulden zoomen
 En 't windje zoeft met stillen ademtocht,
 Koerline laat de tranen lijze stroomen,
 Die leken over 't bleeke kunstgewrocht.

En uit het blond verleden rijzen droomen
 Met alles waarop Brugge roemen mocht:
 De Koerels, zij van reuzen voortgekomen,
 De zee die sedert verder stranding zocht.

O, Brugge, parelsnoer van prachtgebouwen,
 Met volkspaleizen, uwer gilden trots,
 Hoe plechtig 's nachts in uw ziel te schouwen!

Als dwergen rusten in uw prachtruïne
 En helden wakker staan met bijl en knods,
 Bij zee-gezing en tranen van Koerline!

WILLEM GIJSSELS.

Brussel.

Gent.

Gent! Ik voel een triestigheid van oude dagen
en diepen weemoed over de oude stede;
ik voel haar weenen in haar hoog verleden
hertstochtlik schreien in haar oude dagen;

Gent! Ik voel een heerlijkheid van brandend groeien
door breede tijden en uit donkre verten,
en 't roode bloeden van veel warme herten,
groot in 't wilde laaien van de luchten gloeien;

Gent! Ik voel hertstochtlikheid van forsche handen,
en klare klinken van heel luide spreken,
in slepend fluistren door de monden breken,
en lang en eindloos zwijgen na het avondbranden

Zwaar en machtig droomen weer rood-gouden tijden
in 't starre staren en in 't stoere denken;
veel lichte bleeke meisjes handen wenken
uit donker-droeve burchten, koud van lijden;

Purper-gouden breede riddermantels slijpen,
eng-bruine poorterkolders loopen door de straten
in driftig reednen, in diep gravenhaten
wtjl wilde vuisten toornig bijl en dagge nijpen:

'k Zie bloed, veel warme bloed om handen,
op vorstgelaten en in vorstenoogen,-
o heerlijk bloed van vorstelike logen,
lang en traag, begudsend de eindeloze landen.....

O Gent! 'k voel de triestigheid van oude dagen
en grijzen weemoed over uw oude stede,
en 'k voel u bloeden in uw rood verleden,
hertstochtlik bloeden in uw oude dagen....

Antwerpen.

KAREL VAN DEN OEVER.

Verzen.**I**

O vaak nog als een klare meisjesstem
die in het duister door 't geboomte klinkt,
komt louter klankenspel, bij schemerlicht,
en zweeft als fluisterwoord in de avondglans.

En 't is één opkomende voorjaarszang
als door rooslichte lippen uitgezeid,
en wonderlijk wiegelend neergedaald
als geluwe blâren door zomerwind.

O nu voor mij deze avond vredig ligt,
voel ik die klanken gaan om mijn gelaat,
en 't is als vleugelruischen langs het raam
in lentezoele lucht bij schemering.

II

Een zomeravond die in 't westen geelde!

.....

Toen zijn we stil door de avondstad gegaan
en durfden nauw de blikken op te slaan...
t' Was of een wondre hand ons ziele streelde.

Als schuine schimmen zijn we doorgegaan
terwijl de wind steeds lavend om ons speelde.
O zacht verging al schemerenden waan
en nieuwe blijheid kwam in wijde weelde.

En nu ik heentuur naar die luttel stonden
waar kleine woorden zweefden in de lucht
teer - komend as uit blijde ziele-monden,

zie ik u vóór me staan in heerlijk glanzen:
Een gouden zon waar-òm veel lichtjes dansen
als d'opglorieïng van een nieuw genucht.

ADOLF HERCKENRATH.

Gent.

Verzen.*Zonne-regen.***I**

De hoge populieren ruisen, ruisen...
 O welk heerlijk lied
 zoo'n wonder bomen-lied.
 De bloemen zachte luistren
 naar het blaren-ruisen
 en fluistren
 ziele-geurend in de zon.
 Goud-hel-trillend ligt
 de morgen in het zonne-licht
 't is of losgebroken is een hemel-bron
 van al - verblindend licht
 en stort als goûe regen
 neer op 't mooie land.
 De groeisels druipen, druipen
 in die zonne-regen,
 de lichte droppen druipen, druipen
 langs de populieren
 op het land.
 't Is als feeste - vieren
 in vol - zonne-zegen,
 en boom -beloften - lied
 in milde zonne-regen.

Eenzaam-zijn.

II

Ik wandel in een tuin vol heerlijk zwijgen
 een wonder - stillen tuin....
 De vogels sluimer - rusten in de twijgen
 en stil, blad - stil, der bomen bloemend kruin.
 Een balsem - tranen - dauw daalt mij in 't herte
 van uit der nachte teer - groen - bleke verte.
 nu wonder - zacht,
 o zo heel zacht,
 slapen de bloemen in wonder-pracht,
 walmend hun zielen
 uit in de nacht,
 hun zielen,
 met het licht der sterren
 sàam zich wevend een voël van rust.

O 'k voel iets dat mijn ziel nu kust,
 'k voel 't strelen van het heerlijk diepe zwijgen
 hangend om mijn stillen tuin,
 mijn tuin van eenzaamheid en rust.

Antwerpen.

JAN EELEN.

Verzen.*Kind.*

Ik groeide in 't leven 'lijk een jonge boom,
roerloos in 't licht dat op de wereld scheen,
wonderend kijkend aldoor om mij heen,
het wilde woeden van den levensstroom.

Ik leek te bloeien in een heldre droom
van klare lachen en van stil gewezen;
liefde - beschenen leefde ik 't leven heen,
diep - teeder zieltje met zijn stille schroom.

Ik wist niet de menschen, groezelend rond mij om,
en had geen wenschen dan een schoone dag
met heldre hemel, vrijheid en wat zon.

Goudwazig leven, toen 'k u bleken zag,
klagelijk deinzend in een verre lach,
stroomden mijn tranen die 'k niet houden kon.

*Openbaring.***II**

De boomen droomden in het flauwe licht,
 en zongen soezend hunne stille klacht,
 de weeke handen van den warmen nacht
 aaiden mijn wangen als een streelend wicht.

Ik had de lijnen van uw mooi gezicht
 zoo voor mijn oogen hun kalme pracht,
 uw kinderlippen spraken dijnen-zacht,
 tooververtelskens in het tooverlicht,....

Toen, tot mezelfen heb ik stil gezucht,
 en in den klammen avond uitgeweend
 mijne lijze stroomend, weeke liefdeleed.

In kalmen luister aan de klare lucht,
 met koude trekken in hun smart versteend,
 stond bleeke maan, peinzend haar eigen leed.

Antwerpen.

A. DE RIDDER.

H. Ursmarius' hoogdag.

Mijnheer de paster was alzo' ne goede mensch, dikke goede mensch.

Na de vroegmisse was hij op de oevers van 't Paling-beeksken gaan wandelen tot aan den watermolen.

Perlinck stond op den dorpel van zijn deure.

- Dag, mijnheer de paster, zei hij.

- Goeden morgen, mulder, zei de paster.

Hij bekeek nu het groote zware rad, waar 't groene mos zoo lichte ommeliiep. Het witte water schuimde erop en viel giggelend in den zwarten poel, daar achter, en de schoone vroege zonne speelde in 't klaar gespat, zoodat er lichtjes opstoven met de zwirrelende dropjes.

Het wiel kreunde en wrong zijn zijpelende armen langzaam rond onder den blijden waterval. 't Was daar een groot lawaai van klotsen en botsen en traag-klagend ommeaan.

Mijnheer de paster stond, met zijn bril heel laag op zijnen neus, te kijken als een dompeleer, overentweer te kijken hoe de morgendvliegskens om 't daverend gedoen bijdsen in 't zonnelicht,

Er waren er die een lange pooze roerloos hangen bleven boven 't water en dan verder als een pijl opschoten en wederom hingen lijk te voren. Er waren er die hoog en laag als dolle dingskens zwierden, zoodat hij ze niet volgen kon en soms meende dat ze in den poel rolden. 't Was een dropken levend water.

Een lompe orzel kwam altemets doorgewaggeld en ronkte stilaan weg in de struiken van den oever.

En allentwege liep het licht zoo hel en dartelend, in schuinsche reken bibberende vlakten, waar 't stof in op en neere wandelde heel stille langs den wind.

Als mijnheer de paster dat nu alles lange en trage

bekeken had, wendde hij zijne oogen boven de glazen van zijnen bril naar Perlinck toe. Perlinck dacht wel dat er iets aan schelen moest, want hij trok zijne handen uit zijne broekzakken, nam zijn pijp van tusschen de twee scherpe tanden, die daar ergens in zijn mager kinnebakken stonden te ratelen, en klopte er bedenkend den tabak uit op zijne kneukels.

- Perlinck, jongen, zei mijnheer de paster, 'k en hebbe in veel tijd zoo droef verdriet geleden, Perlinck, als nu.

Hij hief zijn hoofd omhoog en keek nu vlak door de ronde brilglazen in Perlinck's aangezicht.

Hij joeg een vliegje weg af zijn voorhoofd om meer roerloos te kunnen stille staan, zoodat Perlinck het heel benauwd begon te krijgen en werktuigelijk zijn leege pijp weerom in zijnen mond duwde. Het scheen hem dat hij droeve zei:

- Mijnheer de paster! mijnheer de paster!

Maar hij en zei niets.

- Perlinck, jongen, zei mijnheer de paster, daar is iets gebeurd in de kerke, in onze heilige kerke, Perlinck, den tempel waar God uwe gebeden benedijdt.

Perlinck.... Ik hebbe veel drofenisse, mijne vent...

Nu hoorde Perlinck dat zijn zoon binnen den molen al lange op hem aan 't roepen was. Maar hij en dorst niet antwoorden, niet ommezien, keek spraakloos naar het dikke rood gezichte van Mijnheer de paster, die er zoo treurig uitzag.

- Ja, Perlinck, zei Mijnheer de paster, gij vraagt mij wat er gebeurd is - Wat is er gebeurd, jongen, wat is er gebeurd? Er is gebeurd dat de koster den heiligsten zijner plichten niet vervuld heeft en zat loopt, weeral zat loopt. Hij en is van gisteren noene niet meer naar huis geweest..... Perlinck, uw zoon roept op u.

- Dat en is niets, Mijnheer de paster, dat en is niets.

Maar dat was vele, want Perinck zijn zoon riep

altijd maar voort, hoe langer hoe wanhopiger.

- 't En ware maar éene zonde, Perlinck, zei Mijnheer de paster, maar hij heeft de eer van den Heiligen Ursmarius geschonden, wiens hoogdag dezen ochtend door eene witte gezongen misse gevierd werd. k' En hebbe geen muziek gehoord en de orgelblazer is mij komen zeggen dat de koster niet te zien was. Dat God het hem vergeve, Perlinck, jongen, dat God het hem vergeve... maar ik hebbe veel verdriet daaromtrent, Perlinck..... Hij zei goeden dag on keerde zich traag omme en ging verder. Een daze zat op zijn rugge te tasten. Perlinck wou ze weg jagen, maar zijn zoon kwam nu vloekend aangestoven en hij vergat in zijne beteuterings dat die daze daar zat.

Mijnheer de paster was al verre achter de elzebranken, en zei bij zich zelve dat het eene schande was en dat de drank het menschedom naar de hel zou leiden.

- Ik zal er ziek van worden, mompelde hij, zò zal de Heilige Ursmarius mij straffen, want ik ben natuurlijk de ware schuldige..... En hoe zal ik mij houden tegenover de paster van Deselstompe, die vandaar bij me dineeren komt?..... O Wannie, mijne koster, welk vermaak vindt ge dan toch in die jammerlijke dronkenschap?

God en de Heilige Ursmarius kunnen het u vergeven, Wannie, maar zal ik het mogen vergeven, Wannie?.

Hij bleef den ganschen voornoene rondrentelen.

De daze en kon tot aan zijn vel niet geraken en vloog heen.

't Was omtrent twaalf als Mijnheer de paster aan 't hek van zijn hofken kwam.

Hij bleef eene pooze bedrukt het tuintje bezien, maar zijne gedachten waren zoo verre.

Hoog stonden de zonnebloemen naar den gouden

hemel te kijken.

Dichte bij 't prieelken neep hij onwillekeurig een rupse van af 'nen wijden leeljenkelk. Het wegelken liep van daar naar de keuken, waar Stanse aan 't wroeten was.

Als zij Mijnheer de paster zag, kwam zij tot aan de deure.

- Mijnheer de paster, daar is een kaarte gekomen met de post

Zij bemerkte niet hoe weinig Mijnheer de paster, al bekeek hij haar nog zoo strak in de oogen, naar hare woorden geluisterd had.

Zij stond weer bij 't vuur.

Een aangename geur kwam naar buiten gewalmd en er begon 'n heele boel lekkere dingen in de lucht te hangen, zoodanig dat Mijnheer de paster's neus omhoog krulde en heimelijk aan 't glimlachen viel.

Maar het speet hem weldra dat zijn neus zoo vroolijk werd want zijne lippen zakten spijtig neerwaarts en zijne oogen keken dof vooruit, levenloos.

Zoo trad hij binnen, zonder naar de stove te zien, zonder 't leutig gebak te hooren sissen en al die kooksels af te spieden..... hoe gemoedelijk zij aan 't vertellen waren en soms zongen met een giggelend stemmetje.

Hij kwam in de eetplaats en zette zich neer in den hoek der schouwe.

Stanse had de tafel met een blank laken gedekt en daarop stonden de schotels. In den ouden zetel zou Mijnheer de paster zitten, en rechtover hem Mijnheer de paster van Deselтомpe.

De zonne viel in de kamer langsheen de trossen der twee hortensias die bij het venster stonden. De bierglazen blonken in den stralensching, zoodat men erop de rozekens zag glinsteren, die ommendom de randen geslepen waren. Op de wijnroomers blonken dichte reekjes lichtpijlen en vormden honderd kleine zonnen errond, en de teljooren lagen zoo wit, zoo

wit, dat het leutig was om zien.

Midden op de tafel nevens de blauwe bierkanne en den aarden waterpot, had Stanse een tuil van leeljen en dahlia's en muntekruid gezet.

Dat scheen Mijnheer de paster allemaal zoo net en zuiver en appetijtelijk toe, dat zijn neus weeral..... maar Mijnheer de paster bleef roerloos en even treurig zitten.

Uit het eiken kasthorlogie steeg nu een langzaam geratel, en de klok sloeg èen.

Stanse kwam aangepikkeld.

- Dat en is niet gepermitteert, Mijnheer de paster, was ze aan 't preutelen, 'k wachte nu al een dikke halfuur met dat eten, zoodanig dat het uitdroogt en vervliegt. 't En heeft straks geen geur of smaak meer.... 't Zijn algelijk spijtige dingen, en 'k zeg dat ik effenaf liefst geen pot meer op 't vier zet. 'Ne mensch haalt nooit eer van zijn werk hier.

Stanse, kind, zwijg, zwijg stil, zei Mijnheer de paster.

Mijnheer de paster zag daar eene postkaart op de tafel liggen en hij las ze.

-'t Helpt niet of ge u kwaad maakt daarom Stanse, maak ik mij kwaad om Wannie?

'k Zei het over 'n ure nog aan Perlinck...

Wat zei ik hem?...

Hij las en herlas die kaarte, maar zijn gedachten waren zoo verre, zoo verre.

Als hij eindelijk verder over Wannie spreken wou, zag hij meteens duidelijk de letters en de woorden en den zin, en hij zweeg.

Stanse wou weerom naar de keuken.

Mijnheer de paster hoorde hare sloffen ongelijk over den vloer schuiven, maar hij bekeek altijd toe dat briefken, en keerde het om en weeral omme. Dat duurde tot half twee, als de kast aan 't ratelen geraakte en de eendelijken klokslag in den stillen noene viel.

Hij ging trage naar de keuken en zei heel zacht aan Stanse, alsof 't hem eender was:

- De paster van Deselstompe heeft geschreven, dat hij niet komen kon. 'k Zal alleen eten, Stanse.....

Hij ging seffens weg om Stanse 's gezaag te ontvluchten, maar Stanse trok de deure wijd open achter zijn rug, en begon aan 't grollen..... dat het een schande was en dat de wijn zelf al ontstopt stond, en dat het kieken half te veel gebakken was, en dat zij effenaf liefst geen pot meer op 't vier zette, en dat zij 't doen zou, de naaste maal, zoo waar als nu de Heilige Constancia haar aanhoorde.... ja Mijnheer de paster!-

Mijnheer de paster zat in den ouden zetel rechtover de andere ledige plaats.

Hij had heel treurig zijn soppe uitgeeten.

Hij had niet willen bemerken dat het hoendersoppe was en dat hij die zoo geerne mocht.

Hij dacht gestadig op Wannie.

Stanse bracht kabiljauw met eiersaus en schonk witte wijn.

Mijnheer de paster wou op niets letten, en Stanse liep als een dolle haan rond.

Mijnheer de paster at en dronk veel maar dacht gestadig op Wannie.

- O jongen, jongen, zal ik het u vergeven kunnen, ik, Wannie, uw herder, die u leide op 't goede pad, waar gij af wilt. De dronkenschap is een groote zonde, Wannie.

De zonne deed de vischschelpen glinsteren boven de saus en baadde gulzig in den vollen wijnroomer.

Als Stanse binnen kwam met het schoone stuk rundvleesch, kwam een warme geur de kamer vervullen.

Mijnheer de paster schonk zich een glas water.

Daar stond nu het stuk nevens den bloemtuil.

De bruine boter liep er langzaam af. Hier was

het dof-bruin, van boven lag een zoete bleeke jonge kleur, links stond het als een gulden klompe, zijpelend onder 't licht.

Stanse lei het op zijn zijde en dreef het groote mes erdoor, zoodat de breede roode schellen weldra in 't vettige bloed zich vlijden, en omhoog de damp steeg in krullekens.

Zoo 'n vleesch at Mijnheer de paster liefst, maar ziel!... hij zweeg, alsof 't hem niet scheelde, alsof een bloedtrip voor hem lag, en Stanse begon hare oogen vies te draaien.

Mijnheer de paster evenwel at de schellen op, en sneed nieuwe schellen, en vergat dat zijn water uitgeschonken stond, en dronk rooden wijn.

't Sloeg vijfde.

Mijnheer de paster had de helft van 't kieken opgegeten, en riep op Stanse.

- Stanse, zei hij, 't is nu drie-en-veertig jaren, dat ik priester ben - ik mag zeggen dat ik nooit God hebbe gekrenkt bij wete. 't zou mij gefolterd hebben.

Hij stond recht. Twee glazekens vielen van zelf omverre.

- Stanse, zei Mijnheer de paster, vandaag ben ik droeve, en Wannie is daarvan de schuld, en wat ik dezen morgen te kort deed aan den H. Ursmarius, onzen patroon, Wannie alleen is daarvan de groote schuld, Stanse.

Het scheen hem nu dat hij beter zou doen met zich neer te zetten, want de sauspanne was ook al van zelf omverre geklonken en over 't blanke laken liep de vettige saus trage open.

- Stanse, ga zien, Stanse, zei hij, of Wannie nog niet thuis kwam. Ik moet dat weten, mijn kind; zeg hem dat God hem mag vergeven, de H. Ursmarius ja zelf maar ik, Stanse, ik.... zeg hem dat.... zeg dat ik - wie weet? mijn hart is menschelijk....

Luister: zeg hem dat.... Ga.

Stanse ging heel den tijd preutelend langs den weg.

- En niets zeggen over 't eten, menschen! zei ze altijd.

De zonne zou straks ondergaan.

Er hingen lange rozige strepen boven den horizont en witte kantwerk dreef erover.

't Werd allentwege stil en de koolbeesten begonnen ronkend te vliegen.

Stanse ging langsheen de doornhage van boer Pijcke 's boomgaard. Daar begon een zwerm muggen rondom haar kap te zoeven, en een langen tijd later, als ze bijna voor de deur van 't Koterhaaksken geraakte, waren er nog eenige aan 't draaien en zoeven dichte bij haar, in de lucht.

Nu hoorde zij in de herberg een groot lawaai; de klinke ratelde en Wannie stond op den drempel.

Zijn klakke hing op zijn rechteroor en zijn kaken waren met blink bestreken. Hij struikelde 't portaalken uit en ging nu waaiend over de straat.

Mompelend draaide hij 't wegelken in, dat naar de kosterij loopt en Stanse, die stille stond, zag hem achter de tarwe verdwijnen.

Ze zuchtte 'nen keer, en trok weerom naar huis.

Op dezelfde plekke vond ze den muggenzwerm terug, en boven de hage zag ze de roode zonne zinken in het Keienbosch.

't Windeken woei langzaam.

- En niets, niets zeggen, menschen, zei ze.....

In huis was het stil, stil.

Ze ging de keuken deur en kwam in de eetplaats.

Mijnheer de paster was heel laag op zijn zetel gezonken. Zijn hoofd lag op de tafel, en langs beide kanten, zijn dikke armen, uitgestrekt, roerloos.

Al de glazekens waren omver gevallen. Het witte laken was wijnrood geworden.

- Mijnheer de paster, mijnheer de paster, zei Stanse.

Maar mijnheer de paster ronkte en sprak geen woord. Stanse keek hoe alles daar spijtig onderst boven lag.

Een volle glas water stond alleen nog recht en het laatste licht lei er scharlaken stralen in.

HERMAN. TEIRLINCK.

Brussel.

Eene Fries.

Aanhoor
vóór eenen dag die schoon zal wezen,
aanhoor hem die in 't zonlicht zingt!
Hij zag een gloor,
die ver in neevlen hing,
en wist dat straks, in laaiheid opgerezen,
de dag zou wezen als zijn luid
gejuich van 't hart door vreugde volgegoten!

En zie! Daar gaan de gouden vloten
der zon langs de aarde en het gefluit
van duizend wouden, rijk aan duizend keelen,
komt jublen om 't geluk van 't heele
verjongde leven en *zijn* zang breekt uit.

O luister! Zijn er schooner woorden
dan die van liefde die zijn mond ons zegt?
Waar de oogen zoeken heeft zijn hart gelegd
een vloed van kussen die van altijd gloorden!

Aanhoor wie kwam uit nacht en staat in 't gloeien
des morgens, vóór 't beglinsterd spoor
van zijne baan.

Hij zingt en loopt het weiland door;
men voelt een vreugde almachtig groeien,
waar zijne zangen opwaarts gaan.
Zijn stem verlenkt in klaar gelach
en wordt een weeldē over 't open,
verblijde veld!

Gezang zóo dier, gij brengt tot hopen!
Met alle dingen, stil en zacht,
in u een weinig van mij zelven smelt!

'k Aanhoor u, zacht - gezongen zang!
En 't is een wereld vòór mij, wijd en zijd
het diepste van mijn ziel aan 't zingen!
En 't is een lang - vergeten drang
van 't harte, dat mij weder wijdt
en gloende vreugde door mijn vleesch doet dringen.

En 't is, ik hoor het beter thans,
mijn eigen stem, mijn eigen zang,
vergeten in mij, jaren lang,
die weer aan mij is, heel en gansch!

Antwerpen.

VICTOR DE MEIJERE.

In de schemering.

't Was tegen den avond. De zon in ondergang bepooierde kwistig den horizont, goudstuivend over de boomen, over het water en den kleinen kerktoren, pluimstaartend door de innige blauwe avondlucht, waar hier en daar eene bleeke ster begon te pinken.

Ze kwamen over de brug naar den dijk toe, twee havelooze jongens, die aan eene uitgerafelde koord een klein zwart hondje voorttrokken. De eene, een schelewiep met wilden rossen haarbos, droeg een gestreept katoenen hemd dat uit de versleten diemiten broek opkleurde; hij ging blootvoets wijl zijnen kameraad met zwaarkloefende klompen over den grond stapte; deze, een magere zwingelkeet, slungelachtig in een te wijd pak, gelee eenen jongen die onnoozelkinderendag vierde. Ze keken gedurig rond met de geniepige blikken van bengels die iets kwaads verzinnen; hun hondje, de spits, volgde trekpootend.

- Vooruit loebas, vooruit zwemmen baaske, hitste de schelewiep aan.

Donkergroen bezoomde de dijk den oever van den klotsstuwenden stroom, 't was stil op het water, er was bijna geene beweging, slechts bij lange tussenpoozen kwam een kleine stoomer of een zeilboot voorbijgevaren in de rust van den avond. Bij het begin van den dijk waar de kaaimuur eindigde, speelden kinderen in het zand tegen eene houten loods. Ze vochten en stoeiden, ze schreeuwden de kornuiten, en tierden zoodat de twee nieuwen van verre bleven toezien. Soms staakten zij hun spel om naar eenen jongen te kijken, die bedaard als een vakman, zijn net langs de kade voorttrok, het traag weer bijhaalde, en dan heel nauwkeurig, heel gewetensvol de vieze dierkens, de

grauwe garnalen opnam en in het mandje wierp, dat met eenen band over de schouders hing. Met gespannen aandacht stonden ze er nu rondom, over elkanders schouder heengebogen, dringend, vol belangstelling,

- 't Is garnaat, meende een der snaken. - Garnaat,... garnaat... wat kent gij van garnaat... 't is steurkrab zeg ik... - Wat steurkrab.... ge zijt zoo precies ne steurkrab, ge zoudt er geerne krijgen zeker, leelijke soebatter, mouwvager.

- Zwijgen jongen, dreigde de andere, zwijgen snotneus, of....

- Mond dicht, riepen de jongens, maar steeds kijkend naar de griewelende veelpootige dingskens die nog wemelden van leven, en hun denken deden hoe snoeperig die garnalen zouden schijnen, dood en gekookt, in hunne rozige schachtjes met hun fijn gewapend net snoetje waarin, de oogjes als speldepunten opzwarten.

De twisters zwegen, achteruitgeschoven tot op de laatste rei naast de schelewiep en de zwingelkeet, wijl hun spits, met den kop over de voorste pooten gestrekt, te zeuren lag aan hunne voeten.

- Die zitten aan de lijken, begon de eerste twister weer opnieuw en blikte gewichtig naar zijnen tegenstrever op.

- Dat is waar, beaamde de andere, dat heeft mijn broer met eigen oogen gezien.... hij....

Zijne stem ging verloren in het rumoer der jongens die hun spel hernamen, toen het net terug in 't water geworpen werd. Geheimzinnig vertrouwde toen de schelewiep aan een der snaken:

- We gaan hem verzuipen weet ge, in 't water smijten, en hij wees hunnen spits.

De jongen lachte met breeden mond en begon te jubelen van pret.

- Mannen, mannen, ze gaan dien hond verzuipen!..

- Verzuipen, verzuipen mannen! joelden ze voort. 't Was hen oogenblikkelijk eene beroezing, met bege-

rige oogen staarden ze naar 't beestje dat niets vermoedend, daar stil te rusten lag; hunkerend tastten hunne handen als om den hond vast te grijpen en te werpen in het water!

- Afblijven mannen, afblijven, 't is onzen hond, verzette zich de zwingelkeet, wij smakken hem de Schelde in..... en schelewiep en hij trokken met het touw om den spits naar het water in te jagen. De hond begon te rillen als van koude, oogde angstig zijne meesters aan en alsof hij het voorgevoel had van hunne booze inzichten begon hij klagelijk te janken.

- Verzuipen, verzuipen, tierde de bende.

Aan den boord waren ze op den buik gaan liggen op ééne rei, de eene naast den andere; opblikkend naar de twee die rechtstonden, de twee nietdeugen die fier waren om de angstige belangstelling. Toen nam de schelewiep het beest op, zag nog even loensch naar den visscher die verderop zijn net te water liet, ging wat achteruit en snokte dan met een vooruitwerpen van zijne armen de kleine spits het water in. Het plonste met één jammerende schreeuw in het opborrelend nat, en de hond verdween vlak naast eene kleine schuit die aan den kaaimuur gemeerd lag. Na enkele stonden kwam de spits weer boven: een klein zwart snoetje, schrikjankend, krabbelend en scharrelend om zich zwemmend boven te houden. Een schippersjongen sprong van de schuit in de brabantse boot, die daar wiegelend tegen het roer lag, en waar hij nu ging zitten toezien naar den doodstrijd van het beest. Aller oogen waren strak gespannen van gulzig vergenoegen, en ze kropen dichter en dichter tot het water over den blauw - arduinen kaaimuur. Een kleine vierjarige broekvent lag met den neus op de steenen gedrukt, grinnikend van vreugd om het wanhopig pogen van het beest, dat tevergeefs tegen den stroom op trachtte te zwemmen naar de kleine boot toe, de boot die zachtjes over en weer schommelde.

- Zie hem verzuipen, gilde hij tot schelewiep, die

over hem gebogen stond, zwijgzaam en zijne blikken gespijkerd aan den spits, wiens bang schreien naar hem toedrong. De zwingelkeet zat op den kaaimuur, zijne beenen bengelden over het water, dat in zijn stroomen den hond meevoerde, zijn mond was droog van verwachting, hij wakkerde het beestje aan: - Toe spits zwemmen jongen, volhouden. - 't Was hem alsof hij zijn plezier kon verlengen, verduurzamen. Beneden zat de schippersjongen te turen, met zijne handen op den kant van de boot steunde hij zijn voorovergebogen lijf. In zijne belangstelling was hij de jongens daarboven vergeten, zijne oogen glinsterden opgeruimd en wreed, zijne vuisten knepen, wrongen in het hout van de boot. In zijnen mond kwijlde het speeksel alsof hij erg naar iets verlangde, in zijn gretig toezien naar de uitputting van 't arme dier. Dan spuwde hij naar het waterig zwartglimmend kopje van den spits, zoodat het beestje jankend begon te huilen en in groote moedeloosheid ophield te worstelen tegen het water.

- Hij verzuipt! verzuipt! schreeuwde juichend de bende boven.

Plots hield de schippersjongen op met spuwen, met snellen greep had hij spits bij den nek gevat en trok hem in de boot. Natdruipend, met vreezend lijf en bange oogen ging de hond zich neervleien ver van den jongen, moeademend, zachtkreunend en onrustig zijne beulen beklurend. Boven begonnen de jongens te schelden:

- Laat hem verzuipen, laat hem verzuipen, 't is onze hond.

- 'k Zal hem straks verdrinken, wederlegde de schippersjongen en hij meende alleen nogmaals dat plezier te beleven, het beestje te zien spartelen en zijn sterven bij te wonen; maar de andere vonden hun spel verstoord, moesten ook het hunne hebben aan dat uitbloeien van leven, aan dat doodgaan.

- Hij heeft het schurft, hitste de schelewiep arg-

listig aan, hij heeft het schurft..... en allen huilden hem na als in koor: - Hij heeft het schurft, hij heeft het schurft..... verzuipen..... verzuipen.....

De zwingelkeet had eenen steen opgeraapt, en wierp hem geniepig naar den schippersjongen, die zich tijdig bukken kon.

- Pas op, mannen, 'k zal u raken! bedreigde hij nijdig zijne vijanden, die in hunne zelfgerustheid hem uitlachten.

- Dief, leelijke dief, riep schelewiep, geef mijnen hond terug, 'k zal de garde roepen!

- Hij heeft het schurft..... verzuipen, verzuipen... joelde de bende, en weer snorde een steen naast het hoofd van den schippersjongen en plofte ver in het water weg. Ze voelden zich vranker en sterker de jongens, en de steenen vielen nu in 't opspattende water, in zijne boot, op den jankenden hond en tegen zijne schouders. Toen begon hij te aarzelen, het beest zoo maar oogenblikkelijk verzuipen was toch beter, dan wierpen ze niet langer met steenen, en had hij meteen het verwacht en gedroomd genot het te zien worstelen tegen het water, de strooming en den dood.

- Wachten mannen, schei uit, ik zal hem er in smijten.... en hij greep naar den hond die achteruittrok, zich te verschuilen poogde, maar scheen te beseffen dat hij zich onmogelijk redden kon uit de moordende handen, die hem daareven uit het water getrokken hadden.

Boven stond de hoop verlangend te staren, de oogen glinsterden, ze waren heel en al vervuld met blijheid en vrees, hunne handen steunden op den grond en geen beweging van den schippersjongen kon hen ontgaan. Aan den horizon was als eene donkere streep, even zachtpurperend tegen het blauwzuivere der lucht, en van de vergane zon bleef nog wat oud vervaagd rood, koperend aan het Westen. Boven dezen naglans van uitgedoofde glorie zweefden enkele vachtige witte wolkjes, rozig getint. 't Was alles nu stil rondom,

over 't water, dat in wijden wrong wegstroomde met bolgewiegel van golfjes, gleed eene kleine bruinzeilige schuit, en tegen het water aan scheerden wat meeuwen en zwaluwen weg.

Daar plonste het beestje weer 't water in, in 't water dat opsparkelde en weer regendroppelend neerviel. Schuw stak het snoetje boven den stroom op, ondanks de uitputting poogde spits te zwemmen, kermend, als smeekte het om dat kleine plaatsken in de boot, om dat beetje rust en wat leven. Maar de vloed nam het mede, het werd onverbiddelijk weggezogen, weggevoerd van land en boot naar het midden van den stroom, waar het omkomen moest in het onverzettelijk element, ondanks zijn noodeloos vertwijfeld verweer.

De schippersjongen zat weer in zijn vorige houding over de boot te kijken en de jongens begonnen opnieuw te tieren: - Hij verzuipt, hij verzuipt, hij heeft het schurft!

De steenen snorden nu naar 't arme hondje toe, kringplonsten in het water zonder het te treffen. - Hij verzuipt, hij verzuipt!.....

Zoo was het uitgeput geraakt, liet zich maar meedrijven zonder wil, gaf zich verloren, het kreunde als een kindje, de oogskens half geloken, versmachtend in het persend wegdringen van het water. Zijn kopje lag half neergewend, soms bewoog het nog even zenuwachtig de pootjes, onmachtig voor eene nieuwe poging. Steenen deden het water weer opspatten tot aan de voeten der jongens die zegezongen hunne booze wreedheid:

- Hij verzuipt! Hij verzuipt!....

Toen trof eenen zwaren kareel het snoetje van spits, - 't was de genadeslag,- steen en hond verdwenen onder water. Een heel eind verder kwam spits nog even boven, maar werd medegesleurd door het water, den stroom die rustloos voortspoelde.

- Wat een taai beest, meende een der jongens.

- Toch moest hij verzuipen, zei schelewiep, zijn

slodderbroek optrekkend.

- En dat is voor u, magere kwistenbiebel, riep de zwingelkeet en wierp eenen steen naar den schippersjongen die vloekend en dreigend op de schuit klom, om zich veiliger te kunnen verschuilen.

't Spel was gedaan en de bende ging uiteen, zich verstrooiend in alle richtingen, de visscher was verdwenen, en de schelewiep en de zwingelkeet slenterden weer opnieuw over de brug de stad in.

Antwerpen.

LODE BAEKELMANS.

Schelde.

Zie de booten op den breeden stroom!
Een stoet van blank' en bruine zeilen,
Waarover de zonne in een gouden droom,
Vlamlaaiend en helder komt verwijlen.

Tot feestenzondag werd het waterveld,
Dat kabbelend klotst langs groene boorden
Zijn rugge schraagt het hoog geweld
Van schepen uit zoovele oorden.

O blij gezicht in ombestemde dag!
Heil en wonne van een ijverig leven,
Wat vreugdvisioenen werden mij gegeven!

Waar ook mijn boot nu varen mag,
Gij zonne zult haar ommedichten
Met warmen glans van gouden lichten!

Antwerpen

LODE BAEKELMANS.

Na de begrafenis.

Helder licht, vóór zich de zongestreepte regelmatigpadige en groenbegroeide hof, ligt de verandah in den warmen zomerachtermiddag. Kort en defig bevelend, met nu en dan een karakterontmaskerend stemverheffen, brengt Mevrouw in de door eigenwaarde getemperde haastbewegingen, boordvolle likeurflesschen op de witgedoekte tafel. Rond haar, afstekend tegen het deftig burgerlijke, trippelt de magere zestienjarige meid, met rood verlegenheidsgezicht hare bewegingen wendend naar de bevelen van Mevrouw. De armen langs het lijf hangend, een onderzoekende blik over de met lekkernijen en flesschen beplekte tafel werpend, blijft Mevrouw, een groot trosch figuur, goedkeurend knikkend staan, terwijl de meid in de keuken afdruipt. Vóór de verandah op het stukje geelsteen geribten vloer, zit de preutsche achttienjarige dochter, de blonde haarlokken in glimmende golflijnen op den vleezigen rechten meisjesrug. Eentonig, met soms een bruske meisjesstem, spreekt ze tot twee vrouwen die stil luisterend half cirkelvormig om haar zitten. De eene, een vleeschklomp, de vette vleeschbeenenvorm toonend onder den zwarten rok, op den korten spierlozen hals een geelbleeke met zwarte haren omlijsten kop, hoort toe, steeds kalm tevreden glimlachend, soms even sprekend tegen de andere, een bleek figuur met puntneus en in de oogbooringen twee melankoliek dwalende oogen. Het jonge meisje in een even tongrust, een drukkend zwijgen na veel praten in de zoele lucht achterlatend, ziet uit de verandah Mevrouw statig lijf-wiegend tot zich komen en zich een oogenblik later, met veel stoelenverschuif bij het steeds zwijgende hoopje voegen. Zoo met achter zich de luch-

tige blanke verandah gastenwachtend opgeschikt, zien allen den tuin in die rustig als onder een strak-blauw gespannen doek vóór hen ligt met witgekalkte, steengeblokte muren groenbrekend rondom. Voornaam tegen den stoelrug geleund, met een zacht bewustzijn van kalme rust na veel haastig werk, geniet Mevrouw in zelftevreden eigoïsme. Het gezonde lichaam voldaan door een regelmatig denkeloos leven, plots eene hevige genegenheid voelend voor datgene waar haar dagelijksch leven zich in afspeelt, gevoelt zij behoefte te spreken over het stukje regelmatig geschikt zand en groen, met daartusschen de frissche bloemenplekjes, het kunstmatig poppenhofje dat voor haar ligt. En langzaam, drangvoelend geeft ze met hare jongemeisjesstem uitleggingen. Links tegen den muur, die tengere spiertakjes met nog groene ovaalbolletjes, dat waren druiven; dat kleine tengere, bijna takloos boomproefje tegen den eindmuur was een perelaar. Schetterend, met vluchtige stemintonaties, ook gedwongen te spreken over het hunne, deed het meisje mee. Stil luisterden de anderen; de dikke vrouw steeds kalmglimlachend knikkend dat ze verstond; de andere, het nietig figuur in het doodszwarte kleed, de nietsziende oogen op den pereleer gericht. Zoo rond zich het haar koude stemmengeruisch, ongemakkelijk door dat weelderige leven waar zij niet gewoon aan was, te midden dit streng burgerlijk huis met stijf gewrongen bouw en bemeubeling, denkt ze aan haren man die men aan 't begraven is, ginds buiten de stadspoort op die groote plaats met kruisen en treurvormige marmerblokken, onder treurig geheimzinnig boomengeruisch. Plots, hare borst en keel beklemmend, snel naderend, eenige oogenblikken geknetter van vlug-rijdende vigilanten op harden steen, en dan geruchtophoudend, stilblijvend buiten in de straat voor het huis. Kort daarop een klingelend, metaalvibreerend bellen, trillend door den deftigen, hoogen, droef-glimmenden gang. Aanstonds daarop een veeront' spannend oprichten van Mevrouw onder de woorden: 'daar zijn ze'. Dan treedt het hoopje

langzaam in de verandah, waar zij opeengepakt blijven staan; Mevrouw met deftig gelegenheidsgezicht, de moeder stilkalm kijkend met naast zich de magere bleeke vrouw en de zenuwachtige dochter. Reivormig treden ze binnen onder zwaar manstemklanken, geschuif en geklots van vele voeten op glad-harden plavei. Aanstonds vullen ze de plaats, een donkere hoop lijven met bovenop de streep bandwit, onder de gekamde glimmende koppen. Bevallig knikkend, op de wangbeenderen onder het blanketsel twee netpurper vlekjes, ontvangt Mevrouw de heeren; met snelle voorzichtige lijfkronkelingen doorde opeengepakte mensen dringend. Ongemakkelijk wendend, zich met witte plooizakdoeken den rood warmen kop bewuivend, blijven allen onder kort afgebeten zinnnetjes staan tot ze plots de weduwe zien die stil in een hoekje staat, zich vreemd en verlegen voelend. Beurtelings geven ze haar nu de hand, daarbij een kort gelijkzeggend weebeklachje voegend, en gaan dan eindelijk zitten in cirkel rond de groote ronde tafel.

Bedeeds blozend, onhandig bevend, schenkt de kleine meid, nu de haren gekamd en op de beenen de witte voorschootsplak, de glaasjes vol geel-wiegende likeur, terwijl de heeren zich gemakkelijk beginnen te zetten. Rustig achterover geleund, de linker beenvouwing op de rechter knie hangen latend, met stille zware stem spreekt de huisheer, een beenderig mensch met bultneus, over de begrafenis.

De doode lag ver op het kerkhof, bijna tegen den muur in een rijke doodenwijk. In een even guitachtige oogenflikkering lacht hij dat er geen zwartgoedje bij was. Grinnikend spotgelach loopt de tafel rond; de weduwe, aan een tafelhoekje tusschen veel deftige heeren, schaduwlicht gedwongen: een even groeving der mondhoeken die dadelijk verdwijnt, en het gelaat in zijn droevige bleeke plooi laat. Om haar hoort ze nog spreken over de begrafenis, een verward gerucht van veel te gelijk sprekende menschen. Er waren vele kronen, tamelijk veel volk, en het kerkhof dat welhaast te klein zou zijn.

Een mager mensch met koud-stalen oogen, bakkebaarden, begin krullend op rozig gezichtvleesch vertelt nu met een geheimzinnig lachje aan Mevrouw dat haar broeder, de bassinwerker, de begrafenis had bijgewoond.

Allen stilzwijgen met gewichtig hoofdgeknikt, terwijl de spreker met de blanke, met geelwitte nagels betopte vingers op de tafel trommelt, inwendig tevreden over den indruk zijner woorden. Mevrouw is zeer rood geworden. Verward door elkander sprekend, aangehitst door prikkelende herinneringen, nauwelijks getemperd door hun zelfwaardig bewust zijn noemen ze hem de schande der familie, daarbij met ruwe handen in zijn leven wroetend.

Van alles had hij gedaan, was nu hier dan daar, liep meestal zonder werk de gansche stad door met droevig dwalend gelaat, achter iets scheen hij te zoeken dat hem geluk moest brengen, en dat hij nooit kon vinden. Eindelijk, na maanden zonder werk geloopen te hebben, had hij een plaatsje als markeerder aan de dokken gekregen. Nu levend met vrouw en kinderen op een tweede verdiep, waar hij zich niet schaamde, pijpenrookend voor het straatvenster te zitten! Stil rechtzittend te midden dier opgehitste menschen, zit de weduwe onaangesproken en als verloren, met naast zich de oude moeder die nu erbarmelijk medelijdend het hoofd schudt, en tracht het haar op haren gemoedelijken, in gemetseld karakter gekwetsten toon, duidelijk te maken hoe slecht die jongen toch gehandeld heeft, hoe hij den goeden naam der familie misbruikt had.

Ziet eens als hij eens had willen oppassen! Willend, begrijpen luistert de weduwe toe. In een gedachtenloos gedommel ziet ze na veel spreken de koppen wezenloos naar den grond gericht, en hoo één voor één het glaasje slurpend aan de lippen brengt, en het met een kort hard stootje terug op tafel wordt gezet. Het gesprek was uitgewaterd; hier en daar nog een kort zinnetje zonder vuur maar vol gewichtige overtuiging, en plots stond er een op gevolgd door de anderen.

Zij gingen vertrekken.

Op beurt, de eene komend, de andere weggaand, een handdruk aan de weduwe aan het verloren tafelhoekje, onder de woorden: - maar moed houden, sterven moet immers iedereen, en beschermend, zij had immers hen nog. - Na al dat in zich gekeerde, gerustgelaten soezelen was het een opschrikken; stokstijf achter tafel staande antwoordde zij zachtjes: - Ja het zou wel gaan, in de eerste dagen zou het moeite kosten, maar later..... - Dit zeggende had ze moeite niet te weenen. Eindelijk, het in eens heel kort makend, als menschen waarvoor elk uurtje zijn waarde had waren ze weg. Mevrouw had hen tot aan de straatdeur geleid en kwam nu terug, haastig met trippelenden stap ging zij in de keuken onder luid stembevelen. Aanstands met snelbewegingen ontdekt de zwijgende meid de tafel. In gelijkklinkende stemuitingen is nu de dochter over den bassinwerker beginnen te spreken, hem op hare beurt beeldend, afgietend naar de gesprekken der anderen. Een oogenblik is Mijnheer in de donkere voorkamer verdwenen, en komt nu met tragen stap terug, zonder halsband twee witte armstokken puilend uit het licht gilet.

Kalm-zwijgend, zich in een rieten leunstoel zettend, luistert hij naar de woorden zijner dochter die in de avondschemering aldoor in de verandah klinken. Onder een grooten overweldigenden drang om alleen te zijn, treedt de weduwe den tuin in, gehuld in violetkleurige schemer, werktuigelijk, gelijkbeenbuigend over het smalle pad dat door het grasgroen naar den eindmuur streept. Met frissche longen ademend, verlicht omdat ze eindelijk alleen is, zet ze zich neder op de witte bank onder het perelaartje. En schokdenkend herleeft ze hare laatste gelukbrekende levensgebeurtenissen. Haar man die zich plots gaan leggen is in het kleine witgekalkte achterkamertje, het grauwwitte gasthuiskarretje. met zijne magere wielen en zijn gevoelen van veel wee veroorzaken, dat hem is komen halen, en dan, gedurende twee dagen, op dezelfde uren, dien langen weg door de woelige

zonnige stad naar het krakend-propere gasthuis, met zijn hooge ronde zalen, en witte lijdensgeplekte bedden. Dan plots als een slag zijn dood, haar gelukkig tevreden leven ruw knakkend. En nu alleen tusschen veel ongevoelige egoistische menschen die haar spoedig zullen wegstooten in een dienstbaar leven. Zoo denkend ziet ze voor zich de verandah, een hoop licht, en daarin de donkere menschenvlekken: Mijnheer die zijn courant leest, de dochter die schrijft, en de oude moeder alleen in haar nietdoen, met haar kalm-vettig gelaat, strak voor zich blikkende in het gele lamplicht, Daarboven, borstbeklemmend, klompt de groote donkere achtergevel als een vijandige steenmassa, met achter de donkere venstergaten vele duistere eenzame kamers, waar zij straks den nacht zal doorbrengen. En plots, na die hevige opschroefing zich willoos aan hare smart gevend, begint ze te weenen, oogenvulling die te groot wordt, en in kleine ronde klompjes natglansstrepd over de wangen bolt.

AMAND DE LATTIN.

Antwerpen.

[Nummer 2]

Wijding.

Uw teer gelaat met in uw oog
 een gloed van eeuwiglijk begeeren,
 uw lichte gratie en 't betoog
 van ziel en lichaams duurst bezweeren,
 uw lach en al uw lieflijkheid,
 uw traan en al uw stil verdrieten,
 'k heb gansch uw wezen opgeleid
 tot één genucht en één genieten!

En glinstering van licht en schijn
 en schittering van zon en leven,
 en licht en schijn en wederschijn,
 'k heb al hun glans tot u geheven.

En 'k leg mijn hart thans voor u nêr,
 'k leg om u hêen mijn zoetst gedenken,
 mijn zoetst gedenken en 't verkeer
 van al mijn droomen, al mijn denken.

En 'k leg mijn hart thans voor u nêr,
 'k leg om u hêen mijn zoetst gedenken,
 en slechts uw liefde ik nog begeer,
 gij mijn gedacht, mijn één gedenken!

Antwerpen.

LODEWIJK ONTROP.

Proza.

Als buiten koud de regen viel, en kleverige herfstmist overal binnendrong, dan zaten ze dicht bijeen in zijn kamer. Het vuur brandde warmte-ademend, en wierook doorgeurde 't vertrek. Onder 't bleke schijnsel der lamp zaten ze daar, schouder aan schouder, haast zonder spreken, elkaar liefhebbend in lange stonden van bijeen-zijn.

Dan las hij de verzen die hij schreef wanneer hij alleen was en droomde van z'n lief; wanneer ze hem toescheen als een godheid, en al wat heur was hooger leek dan d'andre mensen, als alles wegsmolte in 'n droom van onbeduidendheid en niets bovendreef dan de stralende herinnering van z'n heerlijk lief. Zij speelde dan op de piano, wijl hij, in extaze, zich neerlei op de sofa, en luisterde. De tonen zwierven op en daalden weer neer en kronkelden rond z'n hart en drukten 't sâam, en wiegden hem als 'n klein, klein kindje op hunne melodie van volle klanken. En nog lang nadat de laatste tonen waren verzwolgen in de lauwe warmte van de kamer, lag hij daar, de oogen toe, tot hij zich weer bewust werd in 't brandend kussen van heur mond.

En 's avonds, laat, als zij was heengegaan, lag hij leegstarend te droomen van die muziek die nog nazong in z'n hoofd, van die kussen die nog gloeiden op z'n lippen, van heur oogen, heur wonder-mooie oogen die nog tuurden in de zijne.

En 's zomers als op de velden de warme zonnetinteling trilde, als de bleeke wegen smachtten onder het lommer van beukelanen, en alles stil en vreedzaam was, wandelden ze traag, zij aan zij, in de schaduw van verlaten wegen. De heerlike zomerweelde speelde om hen heen en neuriede in hun hoofd, de stille zangen van goddelik geluk. Ze zetten zich op 'n grasheuveling en tuurden naar de diepe verte, waar 't donkere groen van boomen zich oploste in blauwigen zonnenevel. De blâren rilden soms en 't gras boog licht, een lauwe wind blies over 't land.

Zóó leefden ze hun geluk, voelend hun liefde in stil bijeenzijn, in objectief genieten van een dag vol zon of een avond van kamerwarmte.

* * *

Bij elk nieuw wêerzien leek ze mooier: heur oogen schitterden met blauw-saferglans, omlijst door donkerblauwe randen, heur neusvleugels trilden, en jeudig - frische blos kleurde heel heur aangezicht, ze leek wel 'n nieuw wezen: maar 't was heur stem, 't was heur liefde, immer verjongd, die hij dronk in heur kussen. En bij elk lang-gerekt afscheid, trachtte hij weer naar 't volgend weerzien om 't nieuwe glorieglansen van heur oog in donkerblauwen lijst.

* * *

Zelden wandelde hij in de stad, die oneindige opeenvolging van straten met hun vervaarlike geruchten en drukke beweging van mensen, maakte hem bang. Als 't alleen-zijn hem drukte en de stilte hem uit z'n kamer dreef, mengde hij zich, koortsig-stappend in de woeling. De men-

schen liepen langs hem heen en stuwden hem rechts of links zonder dat hij het merkte; hij zag alleen de blauwe streep van hemel-lucht die merkbaar was tusschen de huizenboord.

Zóo was hij thans weer uitgegaan; in doellooze haast, zich richtend naar 't eind van de straat om dan weêr 'n andere in te gaan.

De menschen-drukke was nu veel verminderd en de blauwe streep van hemellucht was verduisterd tot dik zwart blauw. Hij keek naar de vensters die gloeiden in grauwe gevels: daar zaten welgedane burgers die zich verheugden bij hun maaltijd, dáár, maar hooger, de minder helle vensters van werklie, die afgemat zich laten neêrvallen op hun stoel, en daar weer andere vensters met andre menschen, en daar nog, en ginds ook; z'n gedachten dwaalden van 't eene venster naar 't andere zonder stil te blijven. Maar hier waren vensters waar 't licht flets uitsijpelde door zwarte stores. 't Was in 'n hôtél garni, slechts twee vensters waren verlicht op de verdiepingen. Hier geen samenzijn van zelfvoldane kooplui, hier geen vermoeide arbeiders die uitrusten van afmattend werk. Hij bekloeg die menschen die zich verheugden 'n stond van schijngenot, en vreemd aan de reine liefde, de echte liefde, van hart tot hart, van ziel tot ziel, en waar het lichaam vreemd aan blijft.

Het licht werd uitgedoofd en de vensters waren nu heel zwart in den grauwen gevel van het huis. 'n Ongerijmde nieuwsgierigheid deed hem stil blijven aan d'overzij, 'n verlangen om die menschen te zien die zich sussen met valsche voldoening.

De deur ging open en twee menschen kwamen uit de gaping. Onbeweeglik, met wijd-uitpuilende oogen bleef hij staan, met sneller kloppen van z'n hart en krampachtig samentrekken van z'n gelaat. Dat was *zij*, z'n lief, die daar buiten kwam; hij zag heur oogen die glinsterden in 't lichten van de lantaren-vlam, hij zag heur stap en 't golvend bewegen van heur lichaam wíjl ze voortging naast dien

andren man. Hij rustte met z'n hoofd tegen een muur en begon hartstochtelijk te weenen; de tranen zigzagden over z'n gezicht en vloeiden weg; zoo vervloede z'n liefde, z'n geloof aan reinheid, aan liefde van ziel tot ziel.

Het menschen-bewegen ging om hem heen, onverschillig, immer voort, wyl hij weende om vervlogen geluk.

'n Vrouwestem dicht bij z'n hoofd sprakt ot hem, banale woorden die hem genot beloofden, zonder dat hij te luisteren scheen. Doch plots wendde, hij zich om, droogde z'n tranen, en volgde die vrouw die hem aanlokkend toesprak, in datzelfde hôtél garni.

LEO J. KRIJN.

Heide Calmpthout

20-10-1900

Verzen.*Aan een vriend.***I**

O! Neig het moede hoofd ter ruste nu,
 nu zachtkens de avond der vergetelheid
 zijn schaduwmantel om u henen spreidt,
 o! buig het hoofd in deemoed, keer in u

en denk nooit meer aan 't leven, dat zoo ruw,
 op brekens af, aansloeg de fijnste snaren
 der harpe van uw ziele, ja de baren
 der zee uws levens opjoeg met een duw

van passie onweerstaanbaar! Keer in u,
 gij, kamper naar 't Alschoone! O! Gij vocht
 voor 't hooge zelfbewustzijn en dorst tarten
 als tegenstrever 't Noodlot zelf! Die brocht
 den laatsten slag u toe, het eind der smarten.
 Geworde u eindelijk vrede! Rust zacht nu.

II

O Klaag het niet, dat gij niet wezen mocht
de sterke, die in glorie al zijn dagen
op eigen schoudren door den Tijd zou dragen
en die door kracht van eigen Wil vermocht

zijn Noodlot zelf te richten, ja, te schragen
door dezen Wil de minste van zijn daân.
Maar vergenoeg u, tot het eind te gaan
in vroom stilzwijgen, zonder smart te klagen

of vreugd te juublen, sluitend wél en wee
in 't heiligdom uws harten, en gedwee
aanschouwend 't innig drama van 't bestaan
daarbinnen; laat dan om u henen gaan
in stralen schoon - en goedheid, heel dit leven,
in u tot heden onvermoed gebleven.

Willebroeck.

JEF THIJS.

Vers.

De dagen, de trage
 gaan vaag
 om me heen;
 ik hoor hun geklaag
 en ik hoor hun geweën.

't Is alles om mij zo doods en leeg....
 Ik zal nu stil zijn, stil,
 want 'k wil
 in treurend mijmeren staan
 herdenkend wat is heengegaan.

Ik wil ze betreuren
 die arme dromen.
 Ik wil ze betreuren.
 vóór andere komen.

Hun oude stemmen prevelen
 gebeden van leed;
 ze hullen me in hun kleed van nevelen
 en fluisteren: vergeet!

Antwerpen.

ARIE DELEN.

Verzen.**I**

Waarom? Neen vraag me niet waarom, o kind,
ik lief u heb, o nog, na zooveel jaren,
want, toen mijn handen om uw hoofd zacht waren,
toen werd uw milde blik door mij bemind.

En toch, 'k begreep toen niets van 't wondre baren,
maar alles was zoo schoon me, als d'avond-tint,
wanneer de zon haar rooden tocht begint,
en over 't wijde land een wijl blijft waren.

Toen was ik zelf nog kind met lichte klanken
waarachter stil een vredig lied kwam leven....

doch, als een ver geluid door wind gedreven
slechts stervend meer kan worden opgevat,

zoo werd mijn woord, voor u één zalig danken,
o Kind, mijn kind, door u' o nooit gevat.

II

Voel, d' avond daalt om ons vreemd neer, o Teere,
en streelt als kleine vingers ons gelaat;
o voel, d'herinneringen keeren weere,
en bloeien als een bloem die 't zonlicht baadt.

Laat stil ons beide 'in dees laat avond-gaven:
zie ons hoofden in matte zilver-luchten
hangen tegen elkaar als bleeke vruchten,
wijn ons lippen zich aan hun loomheid laven.

Wil blijve, 'o lieve: ons ziele is als een weide:
waar zonne speelt, na droeve voorjaars-tijden.

Gent.

ADOLF HERCKENRATH.

Avond.

O, vaak als wij te zamen in de avond zijn
 als twee klare, stralende lichten,
 bij 't warm aanvoelen van onze gezichten
 bij 't niet meer weten van dees avondpijn;
 als vroolijk aardgezing verkeert in smart
 van angstig zwijgen en van hooploos dromen,
 als klare zangen van uw hart,
 langs uw ontbloede ogen tot mij komen,
 is het dan liefde die ons maakt zo wonderbaar?
 Waarom wij als twee vreemde wezens staan?
 Waarom de mensen schreien op dees 'aard,
 waarbij ze rusten en waarin ze stil vergaan
 heel zoet en zonder strijd?....
 Wee! ik gevoel soms bij die toverij
 van warm aadmende ogen deze bange waan:
 ik zal stillekens bezwijmen aan uw zij,
 en in een droom uit 't leven henengaan!....
 God! moest dan door de nacht, de loome,
 die week suist in roerloze slaap,
 een klare zon al over d'aarde komen
 en zeegnend kussen deze bange knaap
 zou onze liefde zijn een vreemde logen!
 uit uw streelen d' handen zou ik gaan,
 mijn meisje, en heel alleen met grote biddende ogen stilzwijgend schrijden langs de klare
 zonnebaan...
 'k zou heet, in mij, háár liefde voelen dringen,
 en om mijn hoofd de winden hooren zingen!

Antwerpen.

ALFONS DE RIDDER.

Kinderdagen.

Harba, harba, lori-fa, 't is schoone Mei en jonge Mei, en alle vogels zingen na, waar 'k loop door veld en gras en wei: 't is jonge Mei, 't is schoone Mei, harba, harba, lori-fa, harba, harba, lori-fa!

Harba, harba, lori-fa! zoo zingt het malsche, jonge kruid, en alle verten zingen 't na. Ik voel in mij een nieuw geluid; o alle dingen schaatren 't uit: harba, harba, lori-fa, harba, harba, lori-fa!

Harba, harba, lori-fa! Er komt in mij een vreemd gevoel; het blijft mij bij waar ik ook ga! Een nieuwe wereld in mij woelt... o 't is of 'k mij voor 't eerste voel!

Harba, harba, lori-fa, harba, harba, lori-fa!

Harba, harba, lori-fa! Is 't liefde die mijn hart verwint? 't Is of 'k in witten bloesem sta, en zwoel doorwaait me lichte wind. Ik wil al kussen wat ik vind! harba, harba, lori-fa, harba, harba, lori-fa!

Harba, harba, lori-fa! 't Is schoone Mei! 't Is jonge Mei.... O alle vogels zingen na waar 'k loop door veld en gras en wei: harba, harba, lori-fa, harba, harba, lori-fa!

Kom, laat ons wonen in 't huis onzer droomen zóo lief en zóo klein voor ons beiden!

Lacht er niet frisch, zijn roodheid in 't loover van 't wijde, wijde bosch? De immer blauwe lucht er over schenkt een eewige vreugdedos aan 't huis onzer droomen, zóo vreevol zóo frisch...

't Is 't huis van droomen, vriend en ik het kind dier droomen....

De jonge wei er voor loopt de landen door als een tapijt van liefde. O waar ons schreden gaan, de witgeblankte en gele bloemen staan verwelle komend allebei.... O zelfs de vogels schaatren blij: wees welkom, welkom, welkom, gij.... en de lieve Mei!

Laat ons wonen in 't huis der droomen, ver van wereldvreugde die zoo nietig maar zóo luid is, laat ons ons geluk bezingen om die simpele dingen van de Jeugd die ons is.

O Nieuwe schoonheid van 't heelal! De lentelach is overal, diere dom dom, van diere dom diere! Dood, o dood, de Winter is dood, in vreugde begraven, ver geten en dood.... 't Is lente weerom, diere dom da, van diere dom dom!

De lente voel ik komen, rondom mijn droomende schreen, diere dom da, van diere dom dom. Een bloemfontein spuit in mijn ziel, o diere dom diere.... Het zingt alom om mij alsof ik in een woud vol vogels viel.

In de verte ligt het stille water...het blinkt en blankt en ligt omhoog te klateren diere, diere, diere.... Daarachter, rustig, stil, van lenteboomen strakgespannen diaphaan, waarop avondzwanen open vlerken slaan, diere, diere, diere.

O Diere dom da, van diere, diere.... Van alle dingen waar mijn droom mee speelt, van diere dom diere, onthoudt mijn oog het schoonste beeld, van diere, diere, diere....

LUCIE en MATHILDE DE VRIES.

Liefde.

I

Gij zijt een kind van 't mooiste dat ik weet
Wat in 't Heelal bestaat, en wat het schiep
Toen 't in den schoot van 't groote Niet nog sliep:
Een dochter van mijn God,- die Liefde heet!

Hij is zich- zelf, maker van vreugd en leed,
Zijn eigen vader, en zijn kind dat liep
Op de aarde, in 't hart der menschen,- er ontsliep
En weer herleefde, aan allen goed.... of wreed!

(Neen, goed alléen! want zij die zeggen: 'Hij
Is wreed!' - begrijpen half slechts mijnen God,
En kennen niet der smarten poëzij!)

En dáarom zijt gij 't Hoogst wat ik betracht.
Eéne adoratie vol van 't puurst genot
Ontschiet mijn ziel tot U, met heilge kracht!

Gescheiden.

II

Gij zijt zò ver, o Lief! van mij gescheiden
 En 'k zie u niet meer weer dan in mijn droom;
 Nog ben ik vaak in hopevol verbeiden,
 - Maar ik buig ras 't hoofd ter neder, droef en loom!...

Nochtans voel ik uw groote ziel; een stroom
 Van warmte en licht doorvoert de mijne, - en beide
 zijn weer één vloeibre sfeer waaruit één liefdedroom
 Stil druppelt op ons lippen als gewijden
 Drank....

'k Voel uw warme lippen zachte drukken,
 En siddren doen me uw haren op mijn borst,
 Terwijl ik hoor uw stem zoet-slepend zingen....
 Uw hoofd komt ééns nog naar mijn mond néerbukken,

Uw lippen laven weer mijn eeuwgen dorst....
 Dan hoor ik 't ruischen van uw englenzwingen.

Antwerpen.

LEO VAN RIEL.

Leven.

aan Hakon Jarl.

I

Wonnig dobberen op 't effen nat!
Nieuw is de schuite, en de bare,
bont van 't wemelend stralenbad,
durft ze maar streelend nâren....

Rein hangt 't azuur aan de trans;
't lacht al en juicht om mij henen;
lokkende, schalkschesirenen
vragen me lispendingen....

't Spoor gedrukt van de vreugdeboden;
lustig 't Heelal nu doorvloten
Heisa! ginds zwijmelt de ree!

Jeugd en minne in 't herte;
loop in de glanzende verte:
leven is wonnig, Hoezee!

II

't Koeltje rijst op de golve,
wuijt met de vlagge aan den mast;
bruisend en waiende wast
schuim in de branding bedolven....

Nevelig aan de kimme getast,
sneeuwwitte stipjes volgen,
scheiden en dringen, verzwolgen,
saàm, in een wolkje vast....

Boegen en stevens wenden
pijlsnel, lijk bange, naar wal...
Bange!.... waarom niet volenden?

't Daagt eerst en dwarrelt, het bal:
walsend op de klippen zweven!
Vrooliek en wennig is 't leven!

III

't Knetterend, rollend donderen knalt
woest in alverscheurende vlagen;
reuzenzeeën, blankgekroonde dagen
machtig on de vuisten gebald....

Ei rui! op moordende armen gedragen
Kantelt de schuiter; krakend valt
mast en roer, en meedoogenloos zal 't
hemellicht ze in scherven slagen....

Hulpe noch heeling komt...
't doodengeluid me in de ooren bromt..
- Wierende gierende najaarswinden,

stormen mijns levens, mijn heil,
slaat vérwoed me in 't zeil,
slaat, maar laat me een have dan vinden!

Brugge.

EDMOND-A. BOUCHOUT.

De kerel.**I**

O raadselachtig wezen altijd wroet
En werkt gij ingetogen in de vouwen
Van ziel en binnenwereld. Laat me aanschouwen
Het leven dat in 't diepste uw harten broedt.

Gij zijt de steenen reus die staat in gloed
Van morgenlicht of dampend avondbloed
En onbewogen ziet gij breken, bouwen
't Verleden, 't heden, vreugde, haat en rouwen.

Gij zaait en 't kiemend-priemend zaad wordt graan;
Gij maait met traag gebaar den korentas
En wroet lijk 't voorgeslacht heeft voorgedaan.

Een molen schijnt u 't leven, om wiens as
Dezelfde wieken op en neerwaarts gaan
En onveranderd zijn of 't vroeger was.

II

Ik heb uw leven dik wijs afgespied
Onvatbaar licht dat dwaalt op leege landen
In 't schemeruur. En weten kan ik niet
Wat omgaat in uw donkre zielewanden.'

Ik heb geluisterd naar uw slepend lied....
Is 't klagend lied van boeien of van banden
Of schiet het vrij ten hoogen hemel, biedt
Het vrijheid aan voor uw verveelte handen?

Verandren doet gij niet wen alleszwenkt
En zwaait naar 't dagen van de nieuwe dagen.
Wier rozig hand ons al naar 't Oosten wenkt.

Gij blijf de boer aan de aarde en grond vergroeid,
't Herkauwend dier - en nimmer moe te dragen
Het juk dat aan den ploeg u bindt en boeit

III

De Kerk vermocht een verf van Christendom
Na eeuwen strijden op den boer te spreiden
Doch bidt hij vroom en buigt hij krom
Voor God, in wezen blijft hij altoos heiden.

Hij leeft niet op zich zelf, maar laat zich leiden.
Door 't pletterend wangeloof en staat nog stom
Voor wetenschap of gaat in perken weiden
Als 't vee. Hij leeft er afgetrokken-dom,
Van 't oogverblindend licht der eeuw verstoken
Alleen, op 't donker hof met vrouw en kroost.

Onttroonde vorst, wiens wille werd gebroken,
En siddert als een lamme tamme leeuw
Het brieschen heel ontwend. Nu kruipt hij, bloost
Voor 's meesters blik en kent geen wraak geschreeuw.

IV

Ik heb een dag van wonne doorgebracht,
Een Kermisdag door 't blonde licht beschenen,
Getuige van de diep-gedoken kracht
Die bortelt als de bron in 't morgenweenen
Uit de ongepeilde levenswel, wier kracht
Den boer is onbekend. Geen laffe klacht
Maar tergend klonk zijn stem als ruwe steenen,
Zijn oogen laaiden of het vlammen schenen,
Zijn wezen wierp zich om van lijden zwanger
En de oer-mensch rees weerop zelfstandig-sterk
En hoorde 't lied van Vlaandrens jongen zanger.
Hij voelde in 't vleesch het brandend schandemerk...
En trok zijn mes. Hij zwaaide 't wild in 't rond,
Een vloek ontschoot zijn woest-verwongen mond.

V

Zijn mes en vloek gebaren van ontwaken
 Uit eeuwen schande en dwang? Dit geve God!
 't Geweld verwekt geweld en wie kan laken
 Dat 't boerenvolk verzachten wil zijn lot
 Als 't eeuwig recht nog blijft de reine baken
 Voor 't menschedom zelf, een hondenkreng zoo rot?
 Al weegt verdrukking op de strooien daken
 En de armoe tart en met den arbeid spot?
 De Kerel vrij! Wat gulden tooverdroom,
 Hij Koning op zijn erf en wassend vrij -
 Bewust, naar eigen aard als de eikenboom,
 Verwekkend 't vroom geslacht dat slavernij
 Verworgen zal met stalen boerenhand
 In 't vrome vrijgevochten Keerlenland!

Brussel,

LEONCE DU CATILLON,

Een zang in 't Licht.

I

Slaap rustig, lief en goede nacht!

o Droom door de uren heen, een droom dien 'k zacht,
ofschoon zóo ver van u, kan mededroomen,
zoodat 'k uw leven gansch, gelijk uw lach,
frisch als een schaduw over mij voel komen.

Vaarwel! Uw lippen drukten tegen
mijn lippen en zij schenen wijn...
uw handen brandden in de mijn
zóo koel gelijk een zomerregen...
Uw ronde borsten drukten zacht
mijn borst, zóo warm gelijk een Julnacht...

Slaap rustig, lief, en goede nacht!

II

't Is door ons eigen dat wij schooner maken
en draaglijk de uren van dees tijd,...

Zoovele smart kwam in ons ziel ontwaken
maar werd, door onze liefde, zaligheid....

Als wij van aardsche droefheid leven,
door zonnelaaiheid mild belicht,
als ons omstraalt een zilvrig beven
beleliebloemend 't aangezicht,
als onze lippen kussen vinden
laait, in hun raken, als een gloed
van lichtheid uit de ziel der dingen...
Dan komt een schoonheid vreemd omwinden
het diep - verzuchten van 't gemoed
dat wij een kus- en niets meer! - vinden!

o 't Zijn dan schoone stonden 't droomen
aan onze zielen, waar wij gaan
in avondweemoed om ons henen.
Onrustig komen innige stroomen
van ons verlangen ons omslaan,
en wij, zoò zonder tranen, weenen....

III

Ik droom van avond aan uw zijde
dit eeuwig uur, gebenedijde...

o Kind, mijn glorie is mijn droom!
Uw glorie is die droom te wezen
zooals hij wezen moet: een doom
van goedheid eeuwig mij omgeven.

Gij kwaamt toen ik mijn oogen wendde
naar 't licht, spreidend uw jeugd ten toon.
Gij bleef toen smart mijn leven schendde...
en leekt mij toen wel eens zóo schoon!

o Kind, als eenmaal nederligt,
met al de rijkheid van uw leven,
uw jeugd, die blank mijn zelf verlicht,
zal ik, door passie voortgedreven,
het harte jong en jong den mond
het hoofd nog vol herinneringen,
sonoor, en puurder elken stond,
de laaiheid dezer uren zingen.

IV

Mijn kus verlangt uw voorhoofd, kind van vrede!
nu 'k droom uw ziel en hare eindeloosheid...

Een ver geluk, mijn oog beloofd, als bede
weer naar den hemel mijner blikken glijdt,
omhoog, omhoog, waar gaan mijn schoonste droomen
in puur azuur, van onmacht ver en leed!

Kom nader, kind, nu droomenschoon omstroomen
ons gouden stralen van den zonnesteep;
zie aan de kim een avondglorie glijden...
zie, stiller in het wijkend scheiden, spreidt
zij vrede die blijft leven om ons beiden.

't Is of de avond in ons zielen giet
uit bronzen schaal een blank-doorsterde rust
en plechtig wordt ons ingetogenheid...

Mijn kus verlangt uw oogen, kind van vrede,
uw starende oogen en hun eindloosheden..,

Kom dat mijn mond uw oog in sluimer kust!

V

Wij dwalen... 'k voel den nacht in eendlik dalen,
 op de avonddingen als een goeden dood.
 Geen ritslen is; in rillende avondstralen
 gluurt angstig donker, waar het oog ook schouwt....
 Spreek stil, mijn lief, geen murmelen mag leven
 want stilte alleen dit wijkende uur behoort
 Die stilte komt ons dichter ommezweven....
 Vrees niets, mijn lief, schoon uw hart 't mijne hoort...

'k Geloof: het doodgaan moet zoó innig wezen
 als dezen avond, waar men niets meer vreest,
 waar eeuwge kalmte komt uit ons gerezen,
 waar onze stem verdooft en is geweest.
 't Gebaar van monden, die zich zwijgend laven
 aan eenen kus, is dan den dood vertrouwd,
 Bezeeglen wij met eenen kus dees avond:
 't leve' is een kus op lippen van den dood!

VICTOR DE MEIJERE.

Verzen

I

O wees gegroet,
gij die gekomen zijt;
O wees gegroet,
gij die zo schoon zijt en zo zacht,
want ik heb lang op u gewacht,
bij dag en nacht,
en 'k heb het niemand nooit gezeid
waarom ik wenen moest.

Ziet ge mijn voeten, gewond en bebloed?
O 'k heb zo lang gezocht en gelopen
in twijfel en hope,
roepend de namen, al die ik kon,
roepend naar sterren, naar maan en naar zon,
roepend naar u opdat gij zoudt komen.

Want zie, ik wist dat gij zoudt komen,
ik vóórgevoelde lang dat ik u lieven zou;
dat was de zang in mijn dromen
in mijne jonge lichte dromen.
Wees nu gegroet, o Mooie! wees gegroet.

II

Ik wou, ik kon u iets zeggen
iets innig, innig zacht,
als monden die zacht kussen
in stille lentedacht.

Ik wou, ik kon u iets zeggen
iet heerlijk, heerlijk schoon
als kerubijnen wieken
die door de luchten vlôon.

O leg uw goede handen
heel zachte om mijn hoofd,
ik kan nu niets niets woorden,
het brandet in mijn hoofd.

Ik voel de zonne kussen
twee bloemen jong en licht;
ik hoor van beider zielen
het wonderbaar gedicht.

III

Die bloemē is zo teer, zo mooie,
 zo nooit-gezien in al haar vreem t'
 dat ik soms bang ben om de winden
 de gure sluwen die de bloemen doden.
 Want zie: afschuwge dingen loeren
 immer, in stomme haat, om 't mooiē
 in een web van smart te omwinden,
 om t' lichte in een stik-nacht traag tedoden.

Maar, mijn bloeme, dit kan nog zal!
 ik wil die trouwe tuinman zijn
 die op zijn kostbre bloeme waken zal
 met tere zorg van zonneschijn,
 De lelikheidzalstikken dan in eigen lelikheid,
 en dansend om haar rottend lijf van nijd
 zullen we zingen 't mooiste lied
 van liefde dat trillen zal door alle tijd.

Antwerpen.

JAN EELEN.

Aan mijn gedichten.

Weer komt ge, o stille Weemoed, als weleer,
door d'avond zacht geschreden uit de vert,
en vlijdt u, eenzaam weenend, langzaam neer,
heel langzaam op den dorpel van mijn hert.

Veel dagen kropen, dof van maf gedoe,
mijn zoekend leven over, sinds ik u
met dorren wil verjoeg, mijn kind, zoo moe
van al uw leed, belust op vreugd...-en nu!

Nu zit ge weder daar, met donker oog,
neurt droeve wijzen in den grooten nacht,
zingt van mijn menschenwaan, die mij bedroog,
van ijdel zoeken, dat geen redding bracht....

Nu zit ge en klopt, en 't galmt met tragen klank
door de avondgangen van mijn mijmrend hert.
- Kom binnen, kind, en zing uw matten zang,
o stille Weemoed uit de grijze vert!

Kom, zing en neem uw oude harp en laat
zachte elegieën druppen in uw lied,
zacht druppen van uw bleeke vingren.... Baad
in schoonheid, o mijn ziel... De wereld vliedt...

* * *

Weer grijst de morgen in de nevellucht;
de droom die u deed leven, is voorbij;
zult gij nu gaan, voor menschenlach beducht,
o mijn Gedichten, ver, heel ver van mij?

Zult gij nu in 't rumoer der groote stee,
met leedjes, nauw met rouwend floers omwaasd,
naar harten zoeken, voelend al uw wee
met heilig luistren, schoon de wereld raast?

Ach, menigeen ijlt u voorbij en lacht,
waar gij van koude rilt- en luistert niet,
en wie een pooze toeft en hoort uw klacht,
hij blikt u aan, verbaasd, bij 't vreemde lied.

Hij staart niet zoekend in uw donkren blik,
en wekt geen woorden op uw milden mond,
hij voelt niet heel mijn hart in uwen snik-
Hij wijkt en gaat, en wijkt, en kijkt ten grond....

Doch Farizeeërs zien de naaktheid van uw leên
bleekrozig wazen door uw lieven tooi,
zij gluren, geil, gaan schandesprekend heen,
en spottend, in ontheilging, met uw mooi...

zal niemand dan u nooden aan zijn haard,
zal niemand weenen met uw hulploos wee?
O Broeders! gij hun toevlucht op deze aard,
o komt en weest barmhartig! Neemt ze mee!

JEF MENNEKENS.

Brussel.

Onmacht.

De kamer- een doodgewoon gemeubileerd kamertje, op de derde verdieping, langs achter. Vóór het half geopende raam ziet men een overklauteren van breede, hoge, roode, zwarte, vuilgrijze schoorsteen op deinende ruggen van platte of puntige of scherpe, rechthoekige of kromme daken; daar en ginds, er overheen kijkend, als doffe drenkelingsoogen, donkere vensters in een treurigen aschgrauwen gevel; heel verweg, opschietend langs den hemel, de zwierig fijne naald van 't Stadhuis.

Als van de wereld afgesloten, ongezellig, vreemd-koud is die kamer, de zijne nochtans, waar hij nu, heen en weer trappelde, griezelen, ontevreden, vermoeid.

- 'Lekker postje!' Een dag lang gekromd zitten over een ondankbaar, vervelend cijferwerk. Niets dan cijfers, niets... niets dan cijfers, eene zee cijfers, die hem verzwelgen wou, terwijl de Gedachte, als een bontkleurige vlinder, fladderend, hem in het hoofd dwarrelde.

Hij sloeg het raam wijd-open. Beneden, over 't binnen pleintje klinkt het lastig hameren van den kuiper; wat dichterbij weent een kind; wijder, grover, rumoert over alles-heen, 't Leven van de Stad.

Hij hoort niet. Hij luistert naar zijnen droom, dien hij maar niet vatten kan. Och! wat spookte hem daar-zooeven nog voor den geest?.... Ho ja, een vers, één enkel vers, één heel lied van Zonne, Heil, Liefde. De avond valt, grijze walmen stijgen wiegewagend op; de toren, ginder smelt in het

aankomende duister. Alleen.... hij is alleen, met zijn hart dat zóo vol, tevens zóo leeg is. De zon gaat onder. Zijn hoofd is moe. Heil....Liefde....Zonne.... woorden, niets dan woorden. En toch toch wilde hij de vluchtige Gedachte grijpen, dwingen, kneeden, vastschroeven in het één gedicht, dat hij nu scheppen zou.

Gezeten voor de tafel, waarop vele boeken liggen, nam hij, uit eene lade, een vel papier; beproefde, op den nagel van zijn duim, eene nieuwe stalen pen; hij boog over het papier, dat hij, al streelend, glad streek.

Hij schrijft woorden die vloeien, kort-opeen loopen, kleine, fijne, halfgevormde letterteekens, als't geschrift van eene vrouw.

't Gaat... Reeds twee regels... 't Gaat... 't Klinkt zelfs goed. Scandeerend dreunde bij ze, half luid, op.

Een heel werk, die twee verzen! 't Scheen hem eene reuzentaak te zullen worden. Het hoofd op de handen, las hij wat hij neerschreef. Nogmaals.... nogmaals. Hij schuift over zijnen stoel, kruist de beenen. De pennestok aan de lippen, kijkt hij dubbend door 't venster heen, waar het heel donker is, met een flikkerlichtje, hier en daar.

Tám-tamtam! met de hand sloeg hij de maat. Zangerig, misschien wel, maar neen, kleurloos, mat en loom, leeg, herinnerend aan iets dat hij reeds gelezen of vroeger geschreven heeft, klonken hem die woorden tegen.

Waar vindt hij de fijne schakeering, de bijna onvatbare lichttoets weer van zijne gedachte, van zijn gevoel? Ontmoedigd, las hij nog, en waarlijk neen, neen-zóo voelde hij het niet. 't Moest dieper, inniger zijn. Een woord... één enkel... en dan zou hij er in gelukken zijne ziel na te zingen.

Eene forsche inktstreep. Opnieuw gepoogd. Doch hij struikelt over die inktstreep. Ze grijnst hem toe, die inktstreep, spotlachend met zijne onmacht.

Gaauw, een ander blad.

't Beeld zijner Gedachte, hij ziet het, zijn vorm en kleur. Hij betast het, want het staat dáar, vóór hem en het vlucht heen, vervliegt als rook, niets nalatend dan eene pijn-

lijke wonde in het brein dat die Gedachte opriep.

Nog een blad. Nog een. Een ander.

Hij werpt ze boos, achter zijnen rug, onder de tafel, links en rechts, op den grond, beklad, verfrommeld. Niets kan hij uit zijn voorhoofd persen. Niets... en de Gedachten leeft, woelt in hem. Ze bruischt op; eene andere volgt; vele andere denkbeelden stormen aan, elkander verdringend. Hij wil er eene vatten. Allen vloeien uiteen, wegstervend als de spattende baar over 't strand.

Hij nam een boek. Cijfers, weeral cijfers. Ze zullen er dan toch in gelukken hem te versmachten, die koude cijfers! Ze tergen hem, dansen, krioelend dooreen; gaan en keeren, schalksch ernstig als kwâjongens, loopen, kruipen, springen, schikken zich in lijnen die hoog-hoog op klimmen, als wankelende zuilen, eensklaps instortend, verdwijnend, voor het beeld dat hij in zijnen geest draagt. Zie, dáar is het weer, lonkend, lachend.

‘Kom, neem me!... Voorzichtig, 'k ben zoo broos.

En het wenkt en is heen. De cijfers zegevieren. Hij sloeg het boek toe, schoof het ver van zich af, met een blik van haat en weemoed.

De pen trilt, ongeduldig, tusschen zijne vingers, teekent lijnen, rechte en kromme, grillig vlechtwerk eener onmogelijke teekening. Ho: een schilder zijn. Met lijnen van Schoonheid, met kleuren van Leven zijn Ideaal vertolken, voor het oog doen oprijzen. om diep tot de ziel te dringen van allen die eene ziel hebben en belichaamde droomen kunnen begrijpen en genieten.

Hij beschikt slechts over woorden, vage klanken, die hij zelf niet eens vinden of vatten kan!... Koortsig, dophij de pen in den inktpot. Dwars over 't wit papier krabt hij, nijdig, eene krul, als een groot, dubbel vraagteeken. Want ja, heeft hij talent? is hij dichter?

Nu stond hij, de handen over den rug, vóór het venster, met dat groot gat van duisternis voor zich uit. Zijne oogen schemerden eerst. Wijd, tusschen schimmige schoorsteen en heen, al over de daken, waar het schitteroog van een zol-

dervensterkje glimt en pinkt, walmt het duizend-licht van de Stad, eene strook weifelend wit-blauw, met goudstippen, zilvervlekken en brandvonken, tegen den donkeren hemel aan.

Dáar leeft het Leven. Het groot, rumoerig Leven.

En hij is alleen - alleen met een spookachtigen droom dien hij misschien nooit verwezenlijken kan, in zijne onmacht, in zijn te veel klein-denken.

Hij zong vroegere gedichten op, verzen die hij beitelde wanneer hij jong was, toen hij nog het Geloof had.,

Zijne stem, rythmisch opstijgend, verzwakte ineens, kropte in een snik.

Met éenen ruk, sloeg hij het venster dicht.

Brussel.

HENDRIK COOPMAN. THZ.

Verzen.**I**

o blauwe kinderoogen
zoo zonuig en zoo teer,
o blauwe kinderoogen
zie ik u nooit meer wêer?

o trotsche blonde lokken,
diep om uw aangezicht,
o gouden kinderlokken
nu gaan mijn oogen dicht;

mijn vrome kinderlippen
zoo weeldrigwarm en rood,
mijn peerle kinderlippen
nu is uw kussen dood;

gij waart mijn groet en leven
mijn onverbroken hert,
nu kunt ge niets meer geven
dan moede, moede smert...

II

'k ben droeve omdat geen stille lucht blauwt,
omdat de zomerluchte eendlik grauwt
in late zware dagen;
'k ben droeve omdat m'n blijde, zachte lied
nu leeg sterft en eenzaam zingend vliedt
door moede weemoeddagen;
'k ben droeve want geen gouden zomer gloeit
door blauwe lucht en warm nu henenvloeit
het bloed van wilde laaie dagen...

Antwerpen.

KAREL VAN DEN OEVER.

Winterimpressie.

I

Mijn ziel is zwaar als lood,
en ijl.... zoo zonder wil....
De weemoed, dien ik til
is thans nog eens zoo groot....

Want alles ligt in dood
nu roerloos en kil
en stom.... Geen wind die stil
zelfs klagen durft zijn nood....

En ik en ken geen ding,
geen zoete erinnering,
geen warme lentelach,
waarvan 'k, in dezen dag
van droefenis en kou
vergetend droomen zou....

Sonnet.

Mijn lief, zacht over mij thans neergebogen,
 die vreedlijk lijd door ingebeelde smart,
 en wankel onder 't al te zware logen
 dat weeldrig tiert in elk arm menschen-hart,

de zoele tranen die uit uw meêlijdende oogen
 leken op mij - meêdoogenloos en hard
 voor u en van zoo'n ikzucht vaak omtogen
 waar 't geldt uw diepe en wezenlijke smart-

zij leken langs mijn wangen, de immer drooge,
 en vochten mijne koele en schampere oogen
 en dezen mond die alle lijden tegensart,

en dringen tot mijn ziel als wondre balsem
 bewerkend tot één zoetheid 's levens alsem
 en tot geliefde vreugd de wrange smart.

Brussel.

FERNAND TOUSSAINT.

Uit: Dagen.

(Nagedachtenis)

We waren alleen met onze liefde in de dagen onzer jeugd. Onze droomen waren als zooveel sterren in de oneindigheid van ons liefhebben. Als blijde kinderen betrachtten weheldere blauwe dagen en rustige avonden, en droegen weemoed in onze zielen ombetrokken lucht en ongezellige regentijd. De uren waren momenten, en de momenten soms uren in de tijd dat uw jonge mond was het altaar mijner kussende lippen. Mijn zoen was de rijke belofte van mijn jeugd die aan uw zou zijn in de dagen van ons leven. Uw kus was jent als de lente uwer oogen, en sprak de woorden die uw zwijgende mond niet zei.

Herinnert ge u èèn dier laatste dagen? 't Lijkt nu wel een sprookje of een oud vertelsel. Mijn hoofd rustte in uw schoot en zachttekens streelde ik uw handen, uw fijne adele haden zooals ik er nimmer zag, en uw oog, zoo blauw als de lucht in onze Mei, keek me lang en diepdroomend aan. Hoe lang en weet ik niet meer; maar stilaan kwam de schemering als een vool van droommerige intimiteit in in de hoge kamer waren, en het was een glans van louter stilte.

Hoeken en zoldering hadden de wolkende schaduw van duister en vaagheid. 't Was of de tijd niet langer onrust bracht. Door 't hoge gekleurde venster kwam dān als een gloedende zonnebrand die huiveren deed; 't was het laaiend vuur der smidse, en ijverig klonk nu weer de hamer op het weerbarstige aanbeeld.

Toen nippelden uwe handen nog even over mijn voorhoofd, stil beroerend als de wind de twijgen. Dan gleden uwe vingers trage over de piano, en als door verre tocht-

ten gewijd, zong het lied in mij, en ik ving het op met de avondschemeringen. Wij hadden malkander zoo lief, wij ook waren twee koningskinderen, maar wellicht hadden we het onbestemd gevoel van het water dat veel te diep was.

Zachtekens heb ik het hoofd gericht van uwen milden schoot, en in groeienden deemoed u het voorhoofd gezoend, en uw mond en uw oogen.

En de hamer sloeg steeds op het weerbarstige aanbeeld daarbuiten in de smidse, en den vurigen gloed gleed als eenen rooden adem doer 't venster, dampend in den zwarten avond.

Als gebroken laagte ge in mijn armen, die ik sterk waande om u te dragen door 't leven. We waren de stilte in de rust van de kamer, en hadden geen besef van einde noch wensch. Geen laaie lust brak uit onze lijven, al ging mijn hand langs uwe borsten, twee jonge vruchten die om rijpheid zongen, en al laagte ge week in mijne omhelzing.

Wat zijn de tijden ver! De nagedachtenissen horken! Als bestorven ligt onze jonge waan in de zijige landen der verte, want eenig ging elk zijn weg op nieuwe vreemde wegen.

't Was een schemering, pour child!

LODE BAEKELMANS.

Verzen.**I**

Ik droom van u als van een schoonen dag,
En zie uw lief gelaat in lentedroomen,
Ik hoor uw hellen jongen lach
Als in herinnering tot mij komen.

O uwe goedheid was een rustgewaad,
Uw kus was zoet en zacht uw oogen;
Eenvoud omstraaldet uw gelaat.....
God! Onbezonnenheid vraagt mededoogen!

Maar nu veel nieuwe dagen in mij zingen,
En nieuwe wenschen werden in mijn borst,
Nu andere oogen ik betrachten dorst:

Ga ik omwuijt door zomerwinden,
'k Moest in zaligheid uw smart verdringen.
Wij waren kindren die als kindren minden!

II

Wat staar ik weer met hoog verwachten,
Een dag die gaat, een nieuwe daagt;
Ik staar en 'k voel mijn krachten
Staat groeien in het licht gejaagd!

Nu alles gaat in nieuw betrachten,
Een dag die gaat, een nieuwe daagt;
Wat zullen rijpen nu mijn krachten
Als 't maar de gouden zon behaagt!

't Is of mijn droomen luider lachten,
Een dag die gaat, een nieuwe daagt;
En toch, wat dreigen vreemd de nachten
Waar in een wind weemoedig klaagt!

1900

LODE BAEKELMANS.

Van onzen haan.

ALVOORDER bestaat en blijft bestaan. Het zijn niet de dilettanten in kunst en leven die het verschijnen van ons orgaan mogelijk maken, ofschoon wij op deze lui wel het meeste rekenden en ook wel het meeste zouden moeten kunnen rekenen hebben. Het was ons onmogelijk en we zagen ons dan ook grootelijks bedrogen.

Verheugend is het intusschen te mogen vaststellen dat een jeugd - en vooral eene Antwerpsche jeugd - onze uitgave krachtig en degelijk ondersteund, op eene wijze die ons, van nummer 3 af, zal toelaten dingen te verwezenlijken die wij bij ons aanvangen nauwelijks durfden droomen.

Wij zijn gelukkig op u, knapen van Vlaanderen, knapen van de schoone, groote, Vlaamsche stede van Antwerpen te mogen rekenen. Gij zijt van ons gelijk wij van u zijn. Het gevoel dat u drijft komt overeen met datgene dat een uwer, die naast ons als medewerker optreedt ons volgenderwijze schreef: 'Ik ben gekomen tot u omdat ik overtuigd ben in uw midden al wat in mij leeft en beweegt, zich in volle groei-kracht ontwikkelend, ongeschonden te kunnen bewaren. Ik wil naast u, waarvan eenigen mijne goede vrienden werden, met eigen persoonlijkheid voortwerken, mijn handen gericht naar eigen droom, mijn droom dien ik niet met wat klatergoud van gemakkelijke Sociologie wil bevuilen.... Ik kom tot u wel het meeste gelokt door de liefde en de goedheid die ik in u allen vond, daar waar elders achter lachenden glimlach of groetend gebaar zich haat, nijd, afgunst of erger nog oneerlijkheid verschool.'

Het opstaan van jongere dichters, en het zich scharen eener nieuwe jeugd rond 'ALVOORDER' vergde eene wijziging in den opstelraad. Jongeren alleen zullen de redactie vormen. Medewerking zal alleen gevraagd aan schrijvers die sympathiek zijn aan 'ALVOORDER' en wier werk tevens, door de jonge generatie, kan gewaardeerd en bemind. De nieuwe redactie treed, van dit nummer af, handelend op; zij bestaat uit: ARIE DELEN, ALFONS DE RIDDER, KAREL VAN DEN OEVER, LEO VAN RIEL, JAN EELEN, LEO J. KRIJN EN LODE BAEKELMANS.

De redactieraad van Brussel is samengesteld uit: WILLEM GIJSSELS, HERMAN TEIRLINCK, FERNAND TOUSSAINT.

Met spijt zijn wij verplicht mede te deelen dat de heer J. VAN OVERLOOP, om persoonlijke redens, die wij eerbiedigen, niet langer aan 'ALVOORDER' kan medewerken.

Meneer KLOP, die ons destijds enkele verzen stuurde die we nooit zinnens waren op te nemen, bericht ons dat hij niet, meer zal medewerken. Dat is een braaf besluit van die meneer.

Aanstaande zomer schijnt vruchtbaar te zullen worden voor onze jonge Vlaamsche litteraire kunst. Met zekerheid kunnen we melden dat de volgenee boeken onzer vrienden zullen verschijnen:

1. Marieken van Nijmegen	van	LODE BAEKELMANS.
2. Lied van Lentelinde	van	JAN EELEN.
3. Van 't Vaderhuis	van	K. VAN DE WOESTIJNE.
4. Kinderdagen	van	LUCIE en MATHILDE DE VRIES.
5. Twee verzenboeken	van	VICTOR DE MEIJERE.

'In Uchtendnevels,' en 'Een zang in 't licht.'

Onze vriend DE MEIJERE legt tevens de laatste hand aan een derde boek waarvan reeds een gedeelte verscheen in 'DE ARBEID'

In 'DE ARBEID' van October verschenen gedichten van V. DE MEIJERE, TEIRLINCK, JAN EELEN, EMILE VERHAEREN en HERCKENRATH alsmede proza van onzen bestuurder BAEKELMANS. We komen er later op terug.

Non unus sed omnes.

[Nummer 3]

Van de liefde.

I

Door de heele wijde lucht
gaat er een zucht,
een schuchter beven
brengt nieuwe leven.

Door de troostlooze straten
gaat een fluisterend praten.
een trillend geluid,
en zon breekt uit.

Zoo in mijn droeve oogen
komt liefde gevlogen,
daar je oogen genegen,
komen mij tegen.

II

Kindje, waar is je lied?,
in de breede straten
is zonlicht gelaten
maar jouw hoor ik niet!

Kindje, waar is je lied?,
door de lentige boomen
een geluid is gekomen
maar jouw hoor ik niet!

Zijn je twee oogen
in zich-zelve getogen,
kan je niet lachen en kweelen
en buiten gaan spelen?

III

In het licht van den dag
staat je ziel te pralen,
als wil ze verhalen
wat lieflijks ze zag.

Ze is een toover-wezen,
een kleine fee,
mij hoeft ze niet te vreezen,
ik buig gedwee.

Ik zal voor haar bidden
in lichte nacht,
als maan in 't midden
der sterren wacht.

Ik zal voor haar waken
in 't duistere leven
als menschhanden raken
haar teeder beven.

Dagen.

O, dagen die nu om mij zijn,
wees blij en lief in uwe uren,
zegt woorden als de liefste-mijn,
als zij in schemer zit te turen.

Want lach en zang ontbreken mij,
al zooveel lange, lange dagen,
alleen bleef droeve melankolij
en angstige droomen mij plagen.

Rotterdam

MEINDERT BOOGAERDT. JUN.

Avondtocht.

voor Jan Eelen.

Baloorig, gedwee liepen de jongens in rang door de batsche straat in den guren avond. Nog een paar stappen en zij waren vrij. Wat een verdoken pret begon in hen te kriebelen! Dra geen strenge oogen meer, en geen tuchtend gebaar van den meester!

De maan, roodronde en welgedaan, zat diep in 't donker geluchte aan den gezichteinder, haast tegen de aarde. Het maantje speelt piepenborg, dacht Josken, want bij elken stap scheen zij weg te duiken ver achter de daken om, weer te rijzen in haren eenzelvigen gloed. Onverstoorbaar bleef haar plezierig zilvrend en tintelend glanzen alom, heel laag onder de sterren, die als zooveel pinkende kaarsvlammekens in den hoogen hemel branden. Beneden in de straat glommen weifelend de lantarens; de gesloten vensters waren als gordijnen van verdoofd licht, en enkel uit de groote vitrienen stroomden glanzende vierkanten over de hobbelige, droge straatsteen, daar in grillige ruitjes afgeteekend.

Onbevangen brak de rang, als waren de bedeesde schoolknappen van daareven nu eensklaps bemeesterd door 't avondlicht. In blijde overmoedigheid zongen zij en floten in de stille straten; stoeiende en lawaaiende bengels met de zekerheid van onbespied te kunnen ravotten. De wind buitelde rukkend en krijgerig langs hen heen, door de straten naar de dokken toe, zoo over de Schelde en verder het land in. Janneken, een snoeterig kruidje-roer-mij-niet, stond plots blootshoofd. Versteld zag hij zijne pet na, die meegepakt door den speelziek blazenden wind, dwars door de

straat voortrolde.

- Jongens! Jongens! zie Jannekens pots maar rollen!.. tierden zijne makkers, en meteen stoof heel de bende er achterna. Jannekens oogen werden vochtig, de wind deed zijn blonde vlashaarkens wuiven, tranen biggelden over zijn bol-rozige kaakskens en ook hij liep, zoo snel zijne korte beentjes het toelieten. Angstig zag hij de anderen wroetelen en grabbelen in de verte; hun krijtende stemmen lurkten hem te gemoet, maar hem scheen het nu dat uit dat hoopken spartelende beenen en lijven zijn pet wel nooit meer zou te voorschijn komen.

Opeens rinkelde eene huisschel; joelend stoven zij heen, renden eene zijstraat in en liepen aldoor met kraaiend rumoer van pret en victorie, en Janneken bleef alleen, ontlast drukte hij zijne pet stijf vast op den haarbos.

Gijs, een meester straatlooper was vooraan. Hij dacht zoo eventjes hoe wonderzalig die winteravonden na schooltijd waren, niet voor de kleine snoeshaantjes, maar voor de groote maten die dan allerlei kattenkwaad konden uitrichten, toen hij opeens eenen mageren hond snuffelend langs de muren zag dreutelen. Geniepig wroetelde hij in zijnen broekzak en streelend en fleemend riep hij 't beest met al de zoete naamkens die hem te binnen schoten. - Kom ventje, kom manneke, braaf beestje.

Nauwelijks hadden de andere knapen dit bemerkt, of samen begonnen zij met gedempte stemmen te lokken, wijl zij het arme dier in eenen halven cirkel sloten. Een, die een stuk kachelbuis voor zich uitstampte, drong vooropen geholpen door Gijs bond, hij op een ommezien, de buis aan de koord en de koord aan den staart van den hond. Dan joegen zij het beest voort, dat dol-jankend voor hen wegvluchtte.

Awoert! Awoert!

Sommigen floten, anderen, de handen in de broekzakken zongen een straatdeuntje begeleid door het kletsen van teekenlatten tegen de muren:

Ga weg! Ga weg! wij zijn hier!

Wij zijn de jongens van het Schipperskwartier!
 En zie ons hier eens gaan!
 En zie ons hier eens staan!
 Men zou zelf zeggen
 Daar kan niemand tegen aan!

- Mannen ginder zit Teunken met zijn wijf! schreeuwden de voorsten, wijl de achtersten voortzongen van:

En hebt ge meubelen,
 Dan kunt ge kameren met mij!....

Teunken, dat was het einde hunner dagelijksche tocht. Daarna gingen zij uiteen elk zijns weegs. Teunken met zijn wijf, bedaard gezeten in hun friturekraamken, was een oproeping van 't avondeten in de stille huiskamer.

Teunken! en zij dromden samen, zoo waren ze machtiger om hem te sarren en te plagen! Daar zagen zij hen zitten in zijne gewone houding, de gazet in de handen, het stadsnieuws spellend voor zijn vrouwken. Beiden zaten ze daar van af de invallende duisternts tot laat in den nacht, wederzijds van den pruttelende, smoutwalmende pot vet, beiden met dutterige, oude menschengezichten, afgetobt en versleten onder het droezelige lamplicht. Teunken sneed de aardappelen in gladde rondekens, daarna in gelijke balkskens, en zijn wijfken roerde in de pot of vouwde papieren zakjes. Kwamen er geen klanten dan las Teunken de gazet. Meestal sluimerden zij dan zachteken in van warmte en stille verveling, Vaak werden zij gewekt door eenen hongerigen klant, of deed de kou hen ontwaken, het vuur smeulde dan nog amper en hot vet pruttelde niet meer. Dan zei Teunken zuchtend tot zijn vrouwken dat 'n mensch veel doen moet om aan zijn broodje te geraken, en dat het niet al goud is wat blinkt. Een nijldigen hekel had hij aan die jong die hem s'avond deden opschrikken, 't hem lastig mieken; die snotters welke hem te rap waren, en loopen konden, loopen konden dat hij buiten adem was, en hij vol spijt om zijn stramme beenen terugkeeren moest. In de verte had hij hen weer hooren zingen,

zoo uitdagend hooren zingen van:

Ga weg! Ga weg! Wij zijn hier!

en dichter en dichter kwamen zij, een heele troep, in hun plots en sluw stilzwijgen geleken zij nog kwaadaardiger. Teunken loerde, loerdeangstig naar hun monden, naar hun schalksche, treiterige oogen. Aanstonds aanstonds, dacht hij en de gramschap zenuwde om zijn dunne lippen, en deed zijn neusvleugelkens trillen.

- Apenvet! Apenvet! klonk het gillend en tierend uit den hoop die nu het hazenpad koos.

- Apenvet! en Teunken geraakte uit het kraamken en dreutelde hen na.

- Apenvet! en weg renden zij daar ver in de straat, en hijgend bleef hij achter.

Apenvet! en één sloeg hem op den rug zoodat hij bijna omverre viel.

- Apenvet!

Woedend balde hij de vuist naar den laatsten rakker, die hem op den rug geslagen had en nu de anderen nazette in de dooreenvlechting van straten leidend naar de haven.

- Die schobejakken! Die schobejakken! Die beulen! zuchtte Teunken en sukkelde terug naar zijn wijfje, die het vuur oppookend grommelde:

- Die deugnieten! Die nietsweeds! Die sodelaars Zoo'n straatloopers! 'n Mensch zou er eene geraaktheid van krijgen!.....

Antwerpen.

LODE BAEKELMANS.

Verzen.

Nu wil ik zingen
alleen van liefde,
van lichte dromen
en van gouden licht;
van bloemengeuren
die zacht opdomen,
die strelen komen
mijn jonge gezicht.

Maar o! 'k ben zo bang
dat ik eens zal wenen,
dat ik zal huilen een passie-zang
dat ik in vertwijfeling
mijn handen zal wringen,
dat ik zal zingen
een ziele-smarte-zang.

Maar nu wil ik zingen
alleen van liefde,
van gouden dromen
en van zonne-licht.

Antwerpen.

ARY DELEN.

Verzen

Wanneer des avonds op de verre hei
de koelte daalt, en schreierige rust
in groot erbarmen 't eindeloze kust,
dat wacht zo roerloos als in toverij.

Kalm onbewogen staat de bomenrij,
door heilge stilte als in slaap gesust,
ver is verzwonden alle leed en lust
van 't onbewogen, dromend luchtgetij.

Zoals een wandlaar, die daar meimrend dwaalt,
in tranen breekt, wijl grote kalme vree
hem in verlangerigen boezem daalt,

zo voel 'k mij nu. Mijn bleke, kranke wee
is in mijn vredend leven heengedwaald
dat breed gaat deinen als een kalme zee.

'k Ontwaak in 't rillerige, vale licht,
dat bleke morgen over de aarde giet;
mijn arme hoofd, dat stil ternederligt
is bang en leeg, en waagt zijn peinzen niet.

Aan grauwe hemel houdt een vaag verdriet
zijn schuwe blikken stil op mij gericht
'k voel hoe de slaap mijn arme ogen vliedt
die dwalend kijken uit mijn heet gezicht.

O droeve morgen, komend met een zucht,
gij wekt het leven in mijn lichaam weer,
dat loom en moe is, van al leed en lust!

Mocht ik maar soezen met mijn stil begeer
in eeuw 'gen nacht van dromen, klaar en teer,
van 't kille leven zalig - onbewust!

Antwerpen.

ALFONS DE RIDDER.

Regendag.

De hemel licht weer kou.
grauw, zwaar bedekt en stroeve;
de boomen ruischen droeve
als zingen zij hun rou.

En grijze wolken-rijen
in driest on woest gestroom,
zij vlieden als een droom
uit heele verre tijen.

Mijn denken zweeft mee heenen in onbevangen tocht
alsof het vrijheid zocht.

O heel mijn ziel is weenen,
maf weenen met het jagen
der bollend on weers-lagen.

Dooden-droom.

Laat stil de kaarsjes lichten
in de oude kerke-hal,
want 't is voor dood-gezichten
die staren overal.

Ik voel ze koudjes neigen
op mijnen peluw neer;
hun wimpers droefjes zijgen
als donzig-zachte veer.

En met hun Doode-haren
het bleeke hoofdje alom,
zoo schijnen zij te staren
staêg in een breede kom.

O hoor hun Doode-zangen
- mèewaarge teederheid -
zij zijgen langs mijn wangen
kil, in gelatenheid.

Laat stil de kaarsjes lichten
in de oude kerke-hal,
want 't is voor Dood-gezichten
die staren overal:

Gent.

ADOLF HERCKENRATH.

Verzen.

Ze waren zoo in den nacht
met hun gelaten heel zacht,

met hun gelaten in het licht
in 't bleeke manelicht gericht

hun harten waren zoo rood,
hun oogen waren diep-groot,

om hun handen, hun weeke handen
was 't stil droomlichtbranden:

die oude lieve beelden
droomden zoo in zachte weelde....

De lampe vage droomenlicht
in geele bleek gedroom,
en om mijn stil blij aangezicht
is zach haar week gedroom;

de lampe moe en trage peist
in mijmeringe door
den stillen nacht en eendlik rijst
en rekt de vlam: ik hoor....

ik hoor haar lijze soezend hart,
haar moë heet verlang,
de lampe suizelt kalme smart,
mijn hart is vreemdlik bang....

Antwerpen.

KAREL VAN DEN OEVER.

Een asempje.

Fried slenterde, veldinwaarts, over een smal, geplaveid voetpad, dat voortkronkelde tusschen stronkige heggen en groen-vochtige muren, omlijstende miezerige buitentjes. De dampkring was rillerig koud, vol wasem van rottendedingen. Er hing onpoëtischeverveling om de verlaten tuintjes; ze zonk uit de roestige lucht: ze verdikte met elk blad, dat zich stom neerlei op den doornatten, glibberigen grond. De vuil - grauwe hemel steunde dichtbij op de vuil-grauwe aarde.

't Was op het einde van een nistigen October, even buiten een ouwerwetsch, Vlaamsch stadje.

Rinkelend opschietend sloeg het tien uren op de kapeltorentjes der kloosters, en, een wijl later, bomde traag en dof de zware kerkeklok.

'In zoo'n muffig weer zou men zich dood wenschen!' morde Fried.

Zijn vader was, zes maanden geleden, in de streek gekomen om op stillen voet te leven, na veel geld-vergooien voor wijn en wijven.

Fried, drie en twintig jaar, was geen slechte jongen, dat stond vast bij hem. Geen vrouw ter wereld mocht hem verwijtend aanzien, wist hij, Dat hij al vroeg met jonge meisjes prutselde en voor geld soms brutaal plezier gekocht had, dat behoorde zoo tot het onvermijdelijke, dacht hij.

Gisteren was hij te laat uitgebleven, had te veel bier ge-

dronken. Zijn kop was hol en zijn hart ziek. Hij had verondersteld, dat de kille herfstlucht hem zou opgefrist hebben, en 't melancholieke van dit hoekje trok hem aan. Maar de eenzaamheid deugde niet voor hem, ze drukte hem neer; doemnis, alles drukte hem neer...

Hij kwam van tusschen de kleine tuinen; rechts lag de spoorbaan, achter hoog zwart paalwerk, oplopende kaarsrecht in sombere lijn naar 't oosten; links strekte zich het veld uit, naakt en wak, in klimmen en dalen naar den rossigen horizon. Bij een spoorwegbalie ontwaarde hij een hoek van het stadje: grauwe daken, alles in smotsigen smook, doodsch onbeduidend, vol verveling en onplezierigheid. Daar stond Fried moedeloos, zonder doel, zonder wil.

Wat verder, langs het wegeltje, lag de Tivoli, een prententieus herbergje. Hij was er meer dan eens geweest met vrienden, nieuwbakken vrienden, om Reine, de eenige dochter. Ze hadden er verteer gemaakt, en de laatste maal eenige ruiten ingegooid. Rijke lieden mogen dat doen en meer ook. Moeder en dochter hadden om de klucht gelachen: alles was betaald geworden. Sedert was hij er niet meer teruggekeerd. Nu richtte hij er zich heen, vaag hopende schetterende vroolijkheid om zich heen te voelen.

Het was stilletjes beginnen te stofregenen, wat hem niet schelen kon. Voor het herbergje stonden hoge linden; de allerlaatste bladeren legde zich stil neer, goudgeel, in water en vuilnis, en dikke druppels, van naakte takken gegleden, vielen op het sintelpad voor de deur.

Binnen was het laag en somber; de roode vloer was versleten, uitgebrokkeld; toch stond er een fraai buffetje met, op de schappen, veelkleurige dingen. Voor de vensters hingen er repsen rolgordijnen met witte franjes. Er was gewerkt geworden om het hier, zoo doenlijk, nieuwerwetsch voornaam te maken.

Niemand was er dan de moeder, een goedgezakkige weduwe. Fried vroeg rhum met heet water en veel suiker, want 't bier hier deugd niet, zei hij.

‘Hebt ge liever ander, mijnheer Fried? We zullen er in-

doen... Maar we zien u zoo zelden!’

De deur van de kamer, waar Reine gewoonlijk aan 't werk was, bleef gesloten: 't meisje was wellicht niet thuis. Fried vond dat een dom toeval; niets zou hem dus in opgewekten toestand brengen. Steeds weer keek hij naar die deur. En terwijl 't wijf den drank bereidde, loerde ze schuin naar den jongen heer, had een heimelijk lachje, Toen ze het glas gegeven had, wierp ze zegepralend de kamerdeur open.

‘Zie eens, wie hier is!’ riep ze.

En daar huppelde Reine te voorschijn, toch zoo blij, omdat hij eindelijk gekomen was! Hoe ging het met hem? Waar was hij zoolang gebleven? had men hem iets misdaan, of was er een liefje in 't spel?...

‘Kom een weinig bij ons zitten. 'k Keb toch zooveel werk!’

Reine was modiste en bekwaam in haar stiel. Aan niemand had ze rekenschap te geven over haar doen en laten. Ze had fraai, donkerbruin haar en zwart stralende oogen; heel mooi was ze toch niet: haar dikke wenkbrauwen, laag en plat loopeude, sneden alle voornaamheid weg uit haar gelaat.

‘Kom binnen!’ noodigde ze Fried uit, die zijn mantel weghing. ‘Kom binnen! Er is nog iemand hier!’

Bij de naaitafel voor 't venster zat een meisje, een kind nog schier. Ze had eventjes het hoofd opgeheven en werkte daarna weer voort. Fried had een vluchtig vizioen gehad van fragile schoonheid, iets, dat een oogenblik opgeflickerd had en heel plots verdwenen was. En terwijl Reine al voort praatte in diep tevreden-zijn, keek hij naar de tenger gebogen gestalte. Haar rijk, blond haar golfde hoog op boven haar voorhoofd, kroezelde om haar oortje weg, speelde in haar blanken hals.

Ze blikte nog eens naar hem, een stond, en hij zag, heerlijk als in een droom, haar blauwe kijkers tusschen lange wimpers. Maar er was iets meer, en steeds wilde hij weten wat het wezen mocht.

Hij ledigde zijn glas ineens.

‘Moeder!’ riep hij tot de vrouw binnen, ‘Breng ons elk een *Rhum-à-l' eau*!’

Het meisje keek hem aan met eene lieve uitdrukking in haar oogen van biddende weigering. Heel blank was haar aangezicht met hoog rozerood op wangen en lippen. In sierlijken boog welfden de wenkbrauwen opwaarts, maakten haar gelaat edel, fee-achtig.

‘Ze mag niet drinken!’ snapte Reine, hield even haar naald in de hoogte, blikte naar hem met haar glinsteroog, oog in oog.

‘t Bekoerlijk gezichtje was opnieuw over 't werk gebogen.

‘Juffer, hoe heet gij?’ vroeg Fried in een oogenblik, dat Reine zweeg.

Zijne stem klonk zacht, getemperd, Het harmonieuze in zijn trekken wekte vertrouwen.

‘Ik heet Mina, Mijnheer.’

Twee glazen werden gebracht, en, of 't jonge meisje al of niet wilde, ze moest eens bescheid doen met Fried. Ze stak eventjes de lippen aan den drank, gaf hem met een glimlachje terug.

De tijd vervloog voor Fried in zalig, langwevend denken.

De koekoek in de waardkamer riep twaalf uren. Mina stond op, reikte Reine de hand, groette Fried en ging.

‘Ze speelt de dame!’ spotte Reine met toegeevende deernis. ‘Kent gij ze niet? 't Is de dochter van den notaris Budts, die slechte zaken deed en zich voor den kop schoot. Er is veel over gesproken geworden..... Ze bezitten niets meer! Ze is de oudste van zes kinders, allen meisjes, en nog maar zeventien jaar! En nu moet de moeder ze wel hier zenden om een stiel te leeren. Maar 't is toch een heel braaf meisje. Dezen namiddag blijft ze thuis; ik geloof, dat ze zelfs geen werkvrouw hebben.’

't Scheen Fried, dat het heel killig in het kamertje geworden was, dat er om hem heen een droeve ledigheid machtig breed werd. Het schetteren van Reine, buiten ge-

woon vroolijk geworden, werd hem lastig; hij vond haar plots gemeen, en het steeds nader-komen van haar handen en lijf deden hem pijn. 't Licht, door de vensters dringende, was vaal, toonde gevlekt meubelpapier op zilte muren. 't Was hier ineens te plat alledaagsch voor hem. Hoe was Mina hier kunnen komen. Doch, 't is waar, voor boeren was men in de Tivoli afwijzend deftig, en rijke heeren zwegen in 't huichelend stadje. En hoe zou een eerlijke moeder dit huis niet kennende, iets vermoed hebben van hetgeen de muren hier zoo dikwijls aangestaard hadden!....

‘Reine, ik ben ziek?’ mompelde Fried. ‘t Was laat in den nacht, toen ik thuis kwam. Tot morgen.’

* * *

Het laatste blad was gevallen. 't Weer bleef miezelig. Er hing rouw in de lucht. Fried verscheen elken dag in de Tivoli, en kon er zitten uren lang, genietend in stilzwijgen. Mina was toch zoo zacht bekoorlijk, zoo stralend schoon, tenger lief. etherisch teer! Ze was als een plant dragende een bloem veel te zwaar voor haar stengel. Fried hoorde, dat men haar Asempje noemde. Ze was een echt asempje. En 't was zoo heerlijk voor hem te zijn bij dat aandoenlijk naïef wezen, dat niet scheen te vermoeden, dat iemand liegen kon. En ze bleef zoover van hem, al voelde hij dat haar ziel tot hem neigde, telkens als hij tot haar sprak, overdacht hij lang op voorhand zijn woorden, sprak ze traag uit, stil, vreezende, dat die woorden iets mochten breken.

En dat hij daar zoo lang zat elken dag bij al haar vlijt, scheen hem zoo verwijtend voor hem.

‘En denkt ge niet dat ik ook zou moeten werken?’ vroeg hij haar.

‘Eens dacht ik zelf het nooit te zullen moeten doen... Maar ik zou veel bemind hebben... En geleefd voor anderen... En dat is toch ook werken.’

Reine had glimlachend toegeluisterd, of ze eerst niet begreep, daarna schoot ze toe, greep Mina vast, kuste haar.

‘Zonderling schepsel, die Reine!., dacht Fried.., Ze is toch al niet veel meer dan een deftige slet... Maar zulke wijven lopen altijd met gevoelerigheid te koop.’

Soms Wilde fried denken, dat de woorden van Mina schoone zinnen waren in een boek gevonden. En, buiten trouwen, wilde hij alles voor haar doen. Maar uit liefde was in zijn familie nooit iemand in huwelijk getreden.

Fried was met Reine alleen. Ze zei hem, dal haar klandizie zoo toeman, sedert ze Asempje had.

‘Ik ben de beste modiste van de stad, en daarom is ze bij mij gekomen. Maar 't is wonder, wat ze kan! Ge zoudt eens moeten zien wat ze in de kostschool gemaakt heeft! Poppekleedjes, maar zoo fijn, dat ge niet meer pinken durft!’

Eens veronderstelde Fried, dat Asempje hem heel droef aankeek.

‘En wat denkt ge, Mina, als ik hier zoo den tijd verdrijf, drinkend?’

‘In een herberg kunt ge wel niet anders. Vader dronk ook gaarne een glas. En hier kunt ge toch niet zitten zonder iets te vragen... Vader hebt ge nooit gekend,’ vervolgde ze plots opgewonden. ‘Vader is liever gestorven dan ons schande aan te doen. En ge weet zeker wat ze zeggen? Dat vader niet dood is; dat ze steenen in de kist gestoken hebben, en dat hij er niet in was,.. Och, ik gaf mijn leven. indien hij er waarlijk niet in was, en dat hij eens toch bij Moeder kon komen, al was het slechts eens... Maar ik weet, dat hij dood is, dat weet ik door het verdriet van Moeder. En ze hebben gezegd. zij, die geld aan Vader toevertrouwd hebben, dat hij ergens leeft, heel rijk! Dat is gelogen, en daarom haat men ons. Vader is bestolen geworden! Hij was te goed. Sedert zijn dood is alles zoo gansch anders bij ons. En ik dank u, omdat gij toch hem niet veracht, en Moeder niet, en mijn zustertjes en

mij. En als ik soms zoo weinig spreek, denk ik op wat er gebeurdis.

En als Fried met Mina alleen bleef, dan washun gesprek een asempje. Neen, met haar kon hij niet trouwen, maar met haar wilde hij ongehuwd blijven met haar wou bij levenszon der of ver van de menschen. En telkens als hij bij haar was, voelde hij zoo iets, dat hem zelf verhief, verfijnde in zijn eigen oogen, zoo ver hem bracht van alledaagsche passies.

's Avonds voor Allerheiligen zei hij:

‘Als het rustdag is, zijt ge hier nooit, maar morgen in den voormiddag zal ik hier op u wachten. Zult ge komen om mij?’

En dan was ze vertrokken, ontroerd, sprakeloos met een hoogrood blosje op haar blanke wangen. Fried zag, dat haar purperen lipjes beefden.

* * *

't Was hoogdag! De kloosterklokjes luidden uitgelaten en de groote klok bomde zwaar er tusschen. Er hing mist overal, een blanke mist, lochter en vroolijker dan voorheen. rijzende stilletjes naar boven, naar 't zich hooger welvende uitspansel, waar de zonnestralen heden jubelend zouden doorvliegen, hullend stad en veld in vreugdebarend licht.

Fried was op het voetpad tusschen de buitentjes en dacht op dien keer, dat hij hier was, eer hij Mina kende. Wat breed eind leven lag er tusschen dan en nu! Gisteren was hij bij zijn vrienden gegaan; ze hadden hem gevraagd hoe Reine uit de Tivoli het stelde. Hij had er om geschokschouderd, hoe onvoorzichtig ook. Ze wisten niets van hetgeen er omging in zijn ziel voor Asempje, Ze vonden haar voorzeker te kinderachtig voor hem! En haar onschuld had hen ver haar afgehouden. Lief Asempje! En zou ze nu komen

omd at hij het verzocht had?

Gisteren had hij nog eens te veel gedronken; hij was weer heel zonderling te moede, doch zich nu latende gaan in onverklaarbaar geluk; en telkens weer rees een vage begeerte in hem op om haar op zijn hart te klemmen. Hij zou haar hebben willen drukken in zijn armen, fel, om te voelen haar slank, engelachtig lichaam; hij wenschte zijn ziek hoofd op haar schouder te leggen met haar beschermende, heilige liefde over hem heen.

De lucht werd blanker, onmerkbaar schier doorweven met lange, gouden zonnedraden. De klokjes van de kloosterkapellen zongen vreugdig hun hosannah! Ja, hij zou willen...

Daar schokte iets door zijn lijf, dat niet rein was. Dat had de roes van gisteren in zijn bloed gegoten, maar 't zou verzwinden, eens dat Asempje hem zou aanzien met haar ongekunstelde ziel in haar blauwe oogen.

Hij trad de Tivoli binnen en zijn hart werd bang. De waardin was alleen en 't smartte hem diep. Hij zette zich neer, zich afvragende of Asempje nog komen zou. Of was alles, wat hij gedroomd had slechts gewassen op zijn hoogmoedige verbeelding.'

Er kwamen eenige jonge, bezopen boeren binnen, die groote borrels dronken. Hij zag hun stoere leden, hoorde hun geweldige taal; in een uitspatting van kracht vloekten ze en spraken vuile woorden onder een losbarstend lachen. Ja, 't was goed, dat Asempje hier nooit was, als die sterke kerels kwamen met hun stierenblik. Asempje was zoo teer, en voor haar moest de liefde zijn een voelen-wegvlotten van 't leven onder een langen kus.

Ha, de dronkaards vertrokken, omdat Reine, de fiere Reine zeiden ze, hier niet was. Hun brabbelzang klonk ruw, uittartend. Ze zetten breed de longen open, moetende bedwingen hun drift om iets machtigs te breken, of te vechten tot ratelend hijgen hen neerwierp. Fried was gelukkig om hun heengaan, om 't dalen van vrede om de Tivoli. Hij zat er nu met wolkige gedachten, waar Asemp-

je telkens weer sneeuwwit doorzweefde.

De deur ging open en Mina trad binnen. ‘Hier ben ik!’ sprak ze. Ze wierp haar regenmanteltje af en vertoonde zich in een nieuw kleedje, dat ze zelf gemaakt had, een eenvoudig lief kleedje, een poppekleedje, dat ze wellicht vroeger gedroomd had voor haar poppetjes, toen ze rijk was.

Fried vond niet een woord, waarmee hij haar kon aanspreken.

‘Ga binnen! Ga binnen! verzocht de waardin... Zatte boeren mochten nog komen.’

Mina zelf, in kinderlijken eenvoud, sloot de deur achter hen beiden toe.

En al dat gevoel bestaande uit hooge aanbidding; bestaande uit het intiem genieten van iets zeer broos; uit het zacht voelen- veredelen van 't vroeger ruwe; uit het aanblikken van al dat schoone, dat teer reine; uit het machteloos melancholieke, dat op uitspatting volgt en tot dweepen doet overhellen, dat alles zeeg neer over hem in blauwen geluksdrom... En hij vroeg haar of ze gelukkig was; hoe Moeder het stelde en de zusjes; of ze geen portret van Vader had, voor hem...

Hij had haar handje in zijn handen laten glijden, vezelde:

‘Mina, Mina, indien allen u verlieten, dan zou ik, ik, hier nog zijn. Ik heb nooit iets liever op aarde gevonden dan gij zijt. Ge zijt meer, o oneindig meer, dan een zuster voor mij...’

Hij nam haar in zijn armen. Hij mocht. Hij kuste haar, ze kuste hem weer...

Plots duwde ze hem achteruit met machteloze armen, machteloos door vreeselijk lijden, slakende een droeven kreet. Nu was iets gebroken! Hij wist niet recht wat er gebeurd was, en waarom ze zoo deed. In een oogwenk snelden veel gedachten door zijn brein. En door alles bleef steeds 't voelen van een slank lichaampje in dunne kleertjes. In dunne kleertjes! Hoe wist hij dat zoo juist? 't Licht

brak aan! Alles bruischte op! Liefde is liefde! riep hij zich toe. Ja, hij had haar willen smachtend op zijn hart knellen haar alleen, geen klceren, haar alleen! Doch, was dat nog liefde. Alles stortte ineen; alleen zijn eigen slechtheid bleef hoog, bleef hem grinnikend aanstaren.

Mina was rechgestaan. ‘Fried, ik ben niet kwaad, “zei ze” Maar nooit zal ik hier nog komen, nooit, nooit... Tusschen ons is alles gedaan... Och God... Alles...’

Ze was lelieblank; alle rozen in haar gezichtje waren uitgebloeid.

Ze hing haar manteltje om, ging; ze gmg als een hulpeloos kind voorbij de vensters, ging langs 't zwart paalwerk, oplopende naar 't oosten, of ze niet wist waar heen want haar weg was niet langs daar...

‘Is er iets gebeurd, mijnheer Fried!’ vroeg de goedzakkige waardin. ‘Ik had u daarbinnen waarlijk vergeten: er zijn hier twee, drie klanten geweest... Zie, daar is Reine!’

En Reine troonde Fried mee in de kamer; zij zelf bracht hem daar drank, leunde met haar borst op zijn schouder, 't schenkblad voor hem op de tafel plaatsende, en ze deed al meer.

Toen Fried vertrok, betaalde hij den drank en nog iets.

De mist was heen; in groot glorielicht dook de streek op als versch gewasschen goud.

‘k Ben een gansch ander mensch nu. homaeopathisch genezen,’ dacht Fried. ‘Die kalverliefde is dood! Een vrouw is toch maar een vrouw, en men zoekt soms, gek naar wat men voor 't grijpen heeft..... naar een flauw Asempje!’

Brussel.

RIJMOND STIJNS.

In de danszaal.

De boot was aangekomen.

Gedurende eenige minuten was het een radeloos gewemel geweest van haastig zoekende menschen tusschen logge stapels koopwaren en sufingedutte vigelant-paarden.

Nu waren allen weg, elk zijn richting gegaan in de groote stad, die als een reusachtig geblokte steenhoop in den grauwen winterachtermiddag lag.

Alleen de waker, een kort, in zijn kleederen verloren ventje, sukkelde op zijne versleten beenen de kaai op en neer. Nu en dan trok hij een rookwolkje uit het zwartgebrande pijpje, dat in zijn houterig rimpelgezicht vastgegroeid scheen.

Stil en regelmatig sukkelde hij voorbij de boot, die met zijne zwarte romp onbeweeglijk als een monstermuur tegen de kaai ruste.

De handen in de broekzakken, klom Eric langzaam het dek op tot aan don hoogen mast.

In een soezelig droomen keek hij over het opbultende water naar den oever op, die onduidelijk, met kale rosuitgevretene plekken, in de grijze lucht wegmistte.

Hij dacht aan zijne laatste reis, toen hij maanden lang als een wrak in de geheimzinnige poesie van water en lucht gedobberd had, van de eene plaats naar de andere, met telkens nieuwe lucht en andere menschen,

't Was maanden geleden dat hij in Antwerpen geweest was, toen voor de eerste maal.

Als een losgelaten beest had hij toen gezopen, zijne mannelijke kracht langs de straten uitgeschreeuwd in een roes van dronken genot.

Op een avond, in het mollige van hare vrouwelijke na-

tuurpassie, had hij ze leeren kennen; eenige malen had hi met haar geslapen, aangetrokken door het bedwelmende malsche van haar warm vleesch,

Na weken van dit nieuwe, ongekende leven ging zijn schip weder weg en was hij vertrokken met een gevoelen van geschapen leven gekoesterd door de belofte dat zij op hem wachten zou.

Dit alles snippelwarrelde door zijn stoere kop, terwijl hij strak voor zich zag, in een slapen van zijn doffe oogen, waarin eene tint van wijd water en grijze lucht diepte.

Even luisterde hij naar de tonen van een harmonika die verzwakt over het water klonken, van op eene bakschuit die langzaam, met slapbruine zeilen voortdreef.

Dan logwaggelde hij het schip af, den waker voorbij.

In een zenuwachtige trekking van zijn kleine kop schrikte deze op, om aanstonds daarna weder voort te soezelen, in een zuigen aan zijn zwart damppijpje.

Het begon te schemeren, eene droeve grauwte hing tusschen de huizingen, stil wipten de lantaarnvlammetjes op en neer.

Met groote schreden stapte Eric voort door eindelooze straten met vele slenterende menschen en glanslichte winkels.

't Was zonderling en hij kon niet vatten hoe het gebouw was. Hij voelde weër dat prangende gevoelen op borst en keel drukken, die zware last die vroeger reeds zijn fel lijf verlamde als hij naar haar ging en naar zijn land verlangde.

Moe liep hij door, versuft door dien levenden hoop die doelloos nevens hem voortstuwde in rusteloos dringen met ongezellige gezichten.

En het doemde weder voor hem op, zijn mistig land, door het prisma van herinnerd genot.

Een kloeke kerel zwaarzwijmelde tegen zijn lijf en deed hem opschrikken in eene vergrootende drukking van alleen en vreemd zijn.

Zijne droefbange oogen, treurig als die van een gesslagen

hond, keken hem na, zagen hem tegen de muren botsen tot hij eindelijk in de verte verdween.

Plots stuwde een woeste bende vrouwen, arm aan arm met wijdopene zingende monden hem voort. Groot donkerde zijne plumpe gestalte tusschen hen op terwijl hij in gedwee niets zien den drang van warm vleesch voelde.

Dan rijstoven zij voorbij in een gewarrel van lichte jakken en glanzende haarkammen de danszaal in. Eene lichte vol woelige menschen gevulde zaal flitste even voor zijne oogen en deed hem herleven door de belofte van wild genot.

Zijn stap werd weder krachtig; met ontwaakte oogen en wakkergeschud lijf ging hij de zaal binnen.

Een dichte hoop draaiende menschen wemelden in een wind van rokkengezwaai tusschen de kaalwitte muren.

In bloedrijk lijfgenieten holden zij Eric voorbij, opgezweept door wildegeëchoode muziek.

Een groote lust werd in hem wakker om mede rond te draaien onder een opkomende streelprikkels van geslachtsdrift.

Meteen beeldde de andere voor zijn geest, groot en kloek met vleeschige borsten en zinnelijk tartenden lach.

Eensklaps verschrok hij; onder den druk eener alles vergetende spanning kromde zijn machtig lichaam en strakblikte hij vooruit; langzaam trok hij de handen uit de broekzakken.

Gedurende een oogenblik scheen het hem toe of alles wegwarrelde, muziek en menschen, 't smolt alles samen tot een donkere lawaaiklomp.

Toen liep hij vooruit; zijne krachtige arme brokkelden de menschentropen in vreeselijke razernij.

Eene breede spiervuist flitste even in de hoogte; dan viel een lichaam, zwaar en ineengekrompen neder, onder luid geschreeuw.

Vele menschen, ruw en angstig, cirkelden er aanstonds rond, nieuwsgierig opeengepakt; terwijl het overige der zaal leeg met omvergesmeten stoelen en gladden vloer rustte

in wit gaslicht.

Vrij en alleen stond Eric; in uitspattende natuurdraft beukten zijne zware schoenen den zwangeren buik eener ineengesloopte gestalte, die kermend met bleek lijdensgezicht voor hem lag.

Plotseling stuwde een levende, wraakzuchtige muur vooruit. Als een veelpootig monster grepen zij hem met hunne klauwhanden vast. Ruw en machtig sleurden zij hem langs den grond, de zaal uit, te midden van verward stemmengegons en vrouwelijk pijnigillen.

Als een moe beest liet hij hen begaan.

Den beenderigen kop op de bruine, half ontbloote borst gebogen, leverde hij zich willoos aan hen over.

Gedwee liet hij zich voortleiden door de rumoerige straten.

Van alle kanten kwamen de menschen geloopt, hijgend met bangnieuwsgierige gezichten. Steeds grooter werd de hoop; haastig drementen zij voort, elkander wegduwend om goed te kunnen zien, vloekend tegen de straatjongens die fluitend en roepend tusschen hen doorslibberden, om met hunne bandelooze natuurgezichten den boosdoener die men opleidde, te kunnen bekijken.

Eric zag niet; als in een vreeselijke droom stapte hij voort ongemakkelijk door het gewicht van zijn eigen lichaam.

Toen priemde opeens de gedachte aan moedertje door zijn kop; hij zag ze heel duidelijk hem aanzien met hare kalme goedige oogen, zich bewegen in de geregelde rust van haar oud, uitgebrand wezen; het leven beminrend door haren zoon.

De tranen waren hem in de oogen, in eene vermetiging van al wat in hem leefde en liefde begon hij te weenen.

Intusschen bochte de menschenklomp voort. In de verte begon de roode lantaarn van het politiebureau te lichten.

Antwerpen.

AM. DE LATTIN.

Liedje.*Aan E.P.*

Mijn vreugde- en leedtranen worden
 Een glinstrenden puur- witten wijn,
 En't meisje dat er van drinke
 Doorvoert Min en Minnepijn.

Al mijne kussen worden
 Vuurroode bloemen tegaar,
 En die zē in 't haar zich vlechte
 Wordt heerlijk, wonderbaar.

Kom, tooi u met mijn bloemen,
 Kom, laaf u aan mijn wijn,
 Dan heerlijk als koninginne
 En liefdrijk voor mij zult ge zijn!

Antwerpen.

LEO VAN RIEL.

Een levens-end

Stil-schemerend viel de winteravond over den polder. In het westen was de lucht heel lichtblauw, in het oosten heel donker, met hier en daar plotse flikkeringen en lichtende punten: sterren die in groepjes hunne plaats kwamen bezetten, aan het wijde geweld van den hemel. - Stilaan kwamen er meer en meer, naargelang de lichtende kleur aan het westen verdween en hunnen bleeken glans niet meer verdoofde.

Eindelijk was alles donker en toen dook de maan van achter den scheldedijk op, rood als eene ondergaande zon, bovenmate groot, en ging haren weg omhoog in het rijk van nachtelijken glans, tevreden over den wolkloozen nacht, en omdat zij al hare sterren zóo goed zien kon, en of ze wist hoeveel grooter en prachtiger zij was, dan allen.

* * *

Onbeschrijflijk kalm en stil lag de polder daar beneden. Ver-uit strekte hij zijne bevrozene weiden, zijne zwartbraakliggende gronden met de logge klompen der hoeven, waartusschen de slingerende steenweg scherp-licht afstak met zijn kantwerk van tronken, knoestige massa's, fantastisch gedraaid en gebogen, schijnend als een lange stoet

van wanstaltige reuzen die daar heentrokken in de twijfelachtige ruimte... Hier en daar vloeide het manelicht in de bevrozene slooten, kaatste terug in helle schittering en penseelde zilveren strepen op het donkere tafereel van den polder. - Boven alles uit, verhief zich de zware klomp van den dijk met zijne dubbele rij van hooge, rechte olmen, scherp afgeteekende stammen, uitlopend in het schemerachtige weefsel van hunne bladerlooze kruinen.

Het was een stil-kalm zicht, met heel weinig kleur en geen enkel geluid dan heel verwijderd het korte blaffen van een hond, en bij tusschenpoozen het onduidelijk ratelen van een rijtuig over een verren steenweg.

* * *

Op de helling van den dijk slingerde een smal pad.- Naauw zichtbaar volgde eene zwarte gestalte de grillige lijn, klom naar boven en stond eensklaps in de volle schittering van het maanlicht. Het was een heel oud moedertje, zóo oud dat den ouderdom de arme gestalte gebogen hield onder zijnen zwaren druk. Zij was gansch gehuld in een zwarien kapmantel.

De wind rukte hevig uit het noorden, zoodat de kap achteruit vloog.- Wondervol was dat gelaat in het bleeke licht, gestadig zenuwschuddend, met ontelbare fijne rimpels in de gele huid, en twee bleeke, dunne lippen over den tandloozen mond. Dit alles was gevat in eene lijst van nog gitzwart gebleven, - op het voorhoofd gescheiden - haren.

Eventjes sloeg zij den mantel open en een bevend handje trok de kap weder over het hoofd. Toen strompelde zij voort onder de zwijgende boomen, onwetend van al het mooie rond haar, niets voelend dan de stramheid harer leden, zich afvragenp waarom de kou nu zóo bevig was en de

wind zóo snijgend. - En dat zij nog zóover gaan moest!

Boven haar hoofd scheen de maan te glimlachen, half spottend, half medelijdend, om de nietigheid van het arme oudje zoo héel alleen in den polder, terwijl het vriest dat het kraakt, en de noordenwind over de velden schuifelt.

Onder den dijk is eene herberg. Van verre ziet zij het licht dat tusschen de boomen gloort en pinkt, en haastig gaat zij voort, leunend op haar krukje, verlangend naar warmte en rust. Aan de herberg gekomen gaat zij den dijk af, langs ruwgemaakte treden, en vat aarzelend de deurklink. Daarbinnen hoort zij het geluid van een harmonica en een tierend geroep van boeren.

Stilte zal ze daar voorzeker niet vinden! Toch opent ze de deur en treedt binnen. Een oogenblik is ze bedwelmd door het felle licht en het lawaai van de kerels. Hulpeloos staat ze tegen den wand gedrukt, terwijl de harmonica een waanzinnigen wals aanvat.

Zij ziet vóór zich een warlklomp van een twintigtal menschen die dooreenslingeren en draaien met woest rukken en horten en stooten, de armen stevig geklemd rond malkaars lichamen, stuipachtig de leden in- en uitstrekkend:- een warling van stierennekken, breede schoften, zware lijven, machtige beenen en braaien, gezichten met verdwaasde oogen en halfgeopende monden, en trekken die woestheid en teugellooze drift ademen.-

De dans eindigt, en de menschenklomp ontwarlt zich. Zij slingeren van een en vallen op hunne stoelen, hoestend, lachend en vloekend en kloppen met de zware glazen op de houten tafels.

Opeens ontwaart er één de weggedokene gestalte in den kapmantel. Schaterlachend springt hij op en het klinkt: ‘mannen! daar is Kaat!’

In een oogwenk is ze omringd door de struische kerels met hunne dom-dronkene oogen en hun grijnslachen van brutale pret. Angstig blikken hare schuw-zachtte oogjes naar die eendlijke menschen en bevend stamelt zij eenige woorden.

- ‘De heks moet drinken, hier is drank!’ roept een ander, en hij zet haar het glas genever aan den mond. Met weerzin doet Kaat een slok doch het vocht verbrand haar den mond, en haar oud ellendig wezen verkramppt zich in eene groteske uitdrukking van weerzin, van pijn en van een jammerlijk smeeken om medelijden. Allen lachen dat ze zich den buik vasthouden en van uitgelatenheid een wilden rondedans om het weerlooze vrouwtje uitvoeren.

De deur vliegt open. - ‘De heks moet buiten, mannen, eruit moet ze!’

Met hunne zware voeten stooten en schoppen ze Kaat tot ze over den drempel is; er klinkt nog een rauw-gillende lach door de stilte van den polder, en ongenadig valt de deur toe....

* * *

Kaat recht zich pijnlijk, klimt den dijk weer op en sukkelt voort naar haar huisje, terwijl de maan ze aandachtig nastaart.

Waarom toch is het zoo koud, waarom is de wind zoo snerpnd en waarom mishandelt men haar?. Het was of in hare borst iets brak toen men ze zoo ruw buitenstiet.

Moeilijker zet ze den èenen voet na den anderen, ze moet leunen tegen een boom, haar hoofd duizelt en brand, en opeens zinkt ze neer!

En het was of alles rondom, bij dat plotse neerzijgen verschrok, of de wind besluiteloos werd, en den heelen lichten hemel in spanning toezag wat er nu met het arme oudje zou gebeuren....

Ze kon niet meer op.- Juist op de helling van den dijk lag ze neer, en kon den heelen polder overzien, terwijl ze voelde hoe de kou hare leden versteef.

Zou er dan niemand komen om haar op zijne armen te nemen en haar te dragen aan eenen kalmen haard waar het vuur heerlijk brandde en de menschen goed en vrien-

delijk waren?

Dichtbij haar lag de groote hoef, - daar was nog licht, doch niemand kwam. - Verder op de baan, was het dorp; daar brandden nog vele lichten, doch niemand kwam van daar, in den ijzigen nacht. - Dichterbij nog was de herberg, met die kerels die nog naar hnis moesten!

Zij hoorde de deur openvliegen, stappen op den steenweg weerklinken, doch zich van haar verwijderen....

Nóg was er licht!

Toen ging de deur nog eenmaal open, en dan was het licht uit.

Waggelende schreden kwamen naderbij.- Met bovenmenschenlijke moeite kreunde zij om hulpen stak smekend de armen omhoog.

Ontzet schouwde de dronke man naar dat akelig gezicht die koortsig flikkerende oogen en die gekromde vingeren. Hij meende een spook te zien, slaakte eene woeste angstkreet, sloeg met den zwaren stok naar het halfdoode lichaam en vluchtte weg, in duizelingwekkend loopen..,

Voor goed zakte toen het oudje neer. Spottend huilde de wind wanneer die laatste hoop vervlogen was en beukte het zieke lichaam met korte, ijzige stooten. Doch zij voelde de kou niet meer, er kwam vrede in den moeden geest.

Zij dacht aan bidden en bad om daarboven haren zoon weer te zien die lang geleden gestorven was. - In de verten hoorde zij het ratelen van een rijtuig en nog eenmaal dacht zij aan leven. Het gerucht nam toe, sterk en duidelijk, ver weergalmend tegen de dijken, doch dicht bij haar hield het op en sloeg het rijtuig een aardeweg in.

Weer dacht zij terug aan haren zoon en het oude gelaat plooid zich tot een glimlach....

Toen kwam de dood zachtjes nader en doofde den moeden geest in het afgetobde lichaam, en verraste op de bleeke lippen dien glimlach van geluk die het leven er misschien nooit had opgelegd.

* * *

De maan zonk weg achter den dijk, de wind suisde niet meer in woedend rukken, maar in breede, vredig-lange vlagen, een weemoedig. berouwvol ruischen...

Toen slopen groote wolken van uit het noorden en verborgen de sterren. De donkere nacht viel over den polder en over het armzalige, doode lichaam opden dijk, en het was alles zóo stil in de kalme, barmhartige duisternis.

Antwerpen.

W. VAN BERLO

't Verschovelingske.

Mijnen vriende Jan Eelen in herdenking aan een dag in het dorpje W. door gebracht.

Na lange uren te hebben gedwaald en in 't wilde omgezworven rustte ik uit op dien avond voor een landelijke herberg te R. Moe van mijnen langen tocht was het een lichamelijk genoeg er rustig neer te liggen, de beenen op eene halfvermolmde zitbank uitgestrekt, er mijn korte pijp te rooken en de dichte smoorwolken voor mij uit te blaznn ze te volgen in hun kringende kronkelingen, vaag zonder peinzen met oogen die nergens zijn....

Bloedrood lag de zonne voor mij op den horizon en de boomen - tenger gekruinde avond - boomen op de kimmten - gingen aan het trillen in het onderzinkende goud. De waardin had me daareven drank gebracht zij was enkele stonden om mij blijven semmelen mompelend iets over den goeden kalmen avond en over de hitte van den landen dag. Het waren woorden zonder leven en zonder ziel, woorden die zij, sinds jaren, zonder uitdrukingskracht noch gevoel, dagelijks herhaalde. Eindelijk was zij heengedremmeld.

Alleen nu bracht de avond rust in mij, een looden rust die me gansch overwon, die heel mijn lichaam vervulde, die mijn vermoeiden geest zelfs niet meer het denken toeliet.

Half in sluimering lag ik naar de verre zon te staren: zij wierp lager en lager in breede vegen de gouden glorie van haar ondergang. In laatste statie lag zij als een gloeit ende luchtbal in purperen schijn te drijven; ze bleeer hangen alsof zij nooit meer wegzinken zou. Haar stralen leefden in een wemeling op de velden.

Luwe zuchten van zachte avondwindekens gingen over mij en soms kwam de gezonde geur van een koestal mij door de openstaande herbergvenster toegewaaid.

Ik hoorde binnen het schelle rinkelen van tinnen emmers die men uitspoelde, het geplas van water en het vredige loeien der herkauwende beesten.

Plotsling wordt ik opgeschrikt. Achter mij is het een lachen en huilen op den weg. Verbaasd sta ik recht. Ik zie twee kloeke loeders van werklieden die huiswaarts keeren. Ze dragen de blikken drinkbussen met den schoofzak omwonden onder den arm, zij lachen lang en luid. Achter hen loopt schreiënd een kleine dreumes van tien a twaalf jaren; zijn bus heeft hij in een zijzak van een smal spannend vestje half verborgen. Het kereltje weent overvloedig, met luide snikken in de keel. Met een versleten pet droogde hij de tranen van af zijn roodbekreten gezichtje. En steeds snikt hij voort met snikken die door merg en been snerpen. Op dit oogenblik grijpt, met plotsen ruk, een der loeders, die achter gebleven was. de drinkbus van uit het, vestje en werpt ze rinkelend over de kasseide. Luider lachend loopt hij verder, achtervolgd door den kleine die in woede ontstoken een zijner holleblokjes heeft gegrepen. Eindelijk ziende dat hij hem niet bereiken kan werpt bij met zijn blokje dat in een elzenkant over den steenweg terecht komt. Voelend zijn eindelooze machteloosheid begint hij weder luider te weenen, en hij gaat hinkend zijn blokje zoeken.

Dit alles geschiedde zoo ras dat ik er mij nauwelijks kon rekenschap van geven. Niet zoodra ben ik bewust van wat gebeurt, of ik spring toe. Mijn vuisten balden zich..... Ik wordt gedreven door iets dat zich van mij meester maakt. Ik ga dien kerel ranselen, hem ten gronde werpen, als een beest dat hij is en, bij God! indien hij zich verweren durft, zijne hand tegen mij opheft dan wurg ik hem. Dat is zoo, dat is beslist.....,

Ik ben bij hem en, bij het zien van die groote blauwe oogen die verwonderd naar mij opstaren voel ik mij bedaard en weer kalm. Ik spreek zachte woorden; 't is of ik mezelf niet meer ken! 'Wat doet ge man ge moogt dat arm ventje, dat verschovelingske niet mishandelen. Ge moest hem helpen, hem verdedigen indien men hem nadeel deed, gelijk een klein broertje dat eens uw broeder zal worden, een man die, even als gij slaapt en werkt voor een hongerloon. Toe raap die bus op en kom dan hier en drinkt een punt met mij.

Beschaamd, met rood gelaat raapt hij de bus op en reikt ze aan den dreumes;
'Hie zie Jan, het was immers maar lach.

Jan steekt de bus in den zak en hij staart mij aan met roodbekreten oogskens.

'Vier pinten, roep ik tegen de waardin die bij het hooren van het gerucht aan de deur is komen staan.

Men brengt het bier, wij tikken. De dreumes weent niet meer. Beteuterd zit hij voor mij, de klak in den mond er aan trekkend met twee handen.

't Is goed weer van avond nietwaar meneer? zegt een der werklieden'.

'Ja 't weer is goed mijn vriend'.

De kalmte van den avond heeft allen overwonnen. De kleine zit mij aan te staren met dankbare blikken, alsof hij eeuwig mijn wezen liep in zijn ziele wou bewaren.

Ik geloof, ik voel eene goede daad te hebben begaan. Ik heb in die ongekuischte zielen, een weinig menschelijkheid gelegd. De goedheid die in hun wezen ligt heb ik

met enkele woorden doen zinderen. Die menschen zullen beter worden.

‘Toe jongens drink uit...’

Ik betaal en geef aan elk nog een geldstuk:

‘Zie, drink straksnog een glas op mijne gezondheid’. Ik ga,..

Toen ik verre was heb ik nog eens omgekeken en ik zag een roerend tafereel dat ik nooit vergeten zal. De twee groote werklieden hadden den kleinen dreumes de hand genomen en met drieën gingen ze vroolijk lachend en pratend over de kasseide.

Ik had een traan in de oogen; ik wende mijn blikken af. Wel te moede sloeg ik de dreef in die leidde naar mijn dorp dat met den spitsen kerktoren in de verte door de schemering opduisterde.

F. v LEEMPUTTE.

Verzen.

Zoo is in glorie dan ter kimme ontreen
de Zon, die lichten zal den Kroningsdag
van Hem, den Wil. aan wien is toegewezen,
dat hij als Vorst mijn ziel beheerschen mag

met haar, de Liefde, ontwaakt uit diepen sluimer,
die nu de lenden toot in weelgen bloei,
opdat een leven, reiner, eedler, ruimer,
vol Vreugd en Schoonheid dezen echt ontgroeit

en Waarheids zegen in dit leven daal.
Zoo zal nu van mijn Wil de zonnestraal
de landen van mijn Liefde gaan bevruchten
en sappen des levens in wonne steigen doen.
En Vrede, als de aem van zomeravondluchten,
zal heinde en veer doen bloemen gedijen en groen.

Alle aardsche smarten zwinden in de sferen
van louter ether, daar mijn ziel de baan
opstreeft, die leidt naar de eeuwigheid, dáár deren
noch lógen noch onschoonheid haar bestaan.

Dáár, op die hoogten, komt slechts om haar zweven,
Als verre zang in eenzaam avondland,
een weemoedvol herdenken, tusschen 't leven
van eertijds en het huidige, een laatste band.

Daar kan zij, gelukzalige, verwijlen
in kreitsen van een onverstoorbren vrede,
doortrild van 't licht, dat straalt in eeuwigheid.
Daar kan zij kalm des levens gronden peilen
in 't diepste diep, of, starend in gebede,
de bron aanschouwen van de oneindigheid

Willebroeck

JEF THIJIS

[Holland]

Holland is een land van denkers, van onderzoekers, en ook van wetters. Weinig van 't geen er in 't buitenland omgaat, zoowel op geestelijk als op meer materieel gebied, ontsnapt hun.

Daarom is het vermakelijk wanneer men een hunner, met den ernst die veel weg heeft van hooggaande pedanterie, hoort redekavelen over onderwerpen, *waarvan hij volstrekt niets afweet*.

Zóó de schrijver (de heer Frans Netscher?) van het artikel: 'Het Boek van de maand' in het laatste nummer (Januari 1901) van 'De Hollandsche Revue:

Sprenkende over Styn Streuvels, brengt hij hiermede in verband - hetgeen reeds onjuist is - de ontwaking van het geestelijk leven in Vlaanderen.

'Kloos en van Deyssel waren reeds in hun volle kracht toen Vermeylen en Streuvels nog naam moesten maken. Maar toch ook alweer geheel Zuid-Nederland niet. De

Walen stonden reeds met heldere schi teroogen en *blijde ooren* te midden van hun ‘réveil’ toen de Vlamingen nog naar hun Conscience en Virginie Loveling grepen. Want Camille Lemonnier en George Eekhoud zijn de ouderen van Vermeylen en Streuvels.’

Eekhoud en Lemonnier Walen! Wie heeft den schrijver zoo goed ingelicht?! Maar in de geheele beweging die zich sedert een twintigtal jaren hier in België in de Fransche taal heeft geuit, hebben de Walen hoegenaamd geen rol gespeeld. De fakkeldragers onzer beweging waren Vlamingen, die zich ongelukkigerwijze, ten gevolge van de verkeerde opvoeding onder de betere klassen hier, gemakkelijker in 't Fransch uitdrukken, naar toch Vlaming waren en bleven van ziel, geest en gevoel.

Georges Eekhoud is een Vlaming, uit een geheel Vlaamsche familie geboren aan den voet van den Antwerpschen Kathedraal-toren, en die in geheel zijn werk den Vlaamschen bodem heeft verheerlijkt!

Lemonnier is geboren van een Waalsche vader en een Vlaamsche moeder. Hij werd in 't Vlaamsch land opgebracht en zijn werk is geheel doordrongen van den Vlaamschen geest. Hierbij zij nog aangemerkt dat wij hem hier nooit den ‘Belgischen Zola’ hebben hooren noemen, - zooals schrijver van het artikel meent - en dat wij er niet aan denken hem ooit zoo te doopen - 't geen voor Lemonnier toch niet zeer vleierend zou zijn.

Charles de Coster, de vader der ‘Belgische’ litteratuur, was een Vlaming en heeft zijn gansch leven door de heerlijkheid van Vlaanderen in 't Fransch bezongen.

Vlamingenook Maeterlinck, Verhaeren, Demolder, Elskamp, en nog zoovele anderen, die zich in 't Fransch uiten. Vlaamsch zijn zij, van oorsprong en van geest, terwijl de rij Walen die men daarnaast zou kunnen plaatsen, zeer dun is.

Zou nu de schrijver van genoemd artikel het gepast vin-

den, in een volgend nummer van zijn tijdschrift zijn nederig '*Mea Culpa*' te doen?
Dit zou, dunkt, ons, niet meer dan rechtvaardig zijn.

v.O.

Van onzen haan.

Door werk overlast, in onze bestuurder, de heer Lode Baekelmans verplicht zijn ambt neder te leggen. Bij deze zeggen wij hem dank voor het beleid en de toewijding waarmede hij Alvoorder door het moeilijke begin heeft gestuurd.

Van heden zal het bestuur waargenomen worden door den jongen dichter M. Ary Delen. Wij hopen bij hem denzelfden ijver als bij zijn voorganger aan te treffen en ons tijdschrift te zien toenemen in schoonheid en degelijkheid van inhoud.

In het vervolg zal alles wat voor Alvoorder bestemd is, moeten gezonden worden, Teniersplein 7 Antwerpen.

Niets zullen wij nalaten, om van Alvoorder een degelijk tijdschrift te maken, en het een groote, zoo volmaakt mogelijke kunstuiting te doen worden. Daarom zullen wij beginnen met in het volgend nummer eene teekening buiten tekst te geven van den heer Renè Pin. Deze gravure zal aan de abonneenten gratis toegezonden worden, doch zal niet afzonderlijk of met afzonderlijke exemplaren verkrijgbaar zijn.

Indien wij mogen voortgaan op de ondersteuning te rekenen, die wij tot heden ondervonden hebben, zullen wij het bijdie eerste poging niet laten en in bijna elk nummer eene buitentekstplaat voegen.

Wij verzoeken nogmaals de enkele inteekenaren die het bedrag van hun abonnement nog neit betaald hebben, zoo haast mogelijk het bedrag te zenden Teniersplein 7.

* * *

Benevens de boeken onzer medewerkers. in het vorig nummer vermeld, zal een bundel verzen ‘Van stille Dingen’ van onzen vriend Karel van den Oever, in den loop van het jaar verschijnen.

Al deze werken zullen eene ‘Uitgave van Alvoorder’ vormen waarin ons werk geregeld zal opdagen.

Kortelings verschijnt van Adolf Herckenrath eenen bundel verzen ‘*Avond*’ Benevens dit boek van onzen medewerker dat wij hier aankondigen, verschenen onlangs:

Ideaal een bundeltje verzen van René De Clercq.

Naar den Zomer 2e druk van J. Mennekens.

Feugd een krans novellen van H. Coopman Thz.

We ontvingen een langen brief van Mr Klop, die we natuurlijk hier niet kunnen inlasschen. We houden er echter aan eene onnauwkeurigheid van wege onzen haan te herstellen. De verzen van Mr Klop werden nimmer aan de redactie onderworpen en op eigen verzoek teruggetrokken. Onze haan die de sonnetten gelezen had vond hen niet geschikt om opgenomen te worden, van daar het misverstand, dat we als opgelost aanzien.

L.B.

Mr Georges Roose.

We verzoeken u vriendelijk u nader te doen kennen.

* * *

Gezien den grooten bijval in de laatste dagen zal een tweede druk van den bundel 'Verzen' van Jan Eelen het licht zien. Daar het getal liefhebbers van mooie dingen zeer gering is, zal het getal exemplaren ook zeer beperkt zijn. Wij verzoeken dus de inschrijvers zoo haast mogelijk hunne inschrijving te doen geworden Teniersplein 7.

[Nummer 4]

[Peter Benoit 1834-1901]

* 1834-1901 *

Nu de groote meester begraven is met al den luister en praal waarmede de Vlamingen gewoonlijk hunne kunstenaars vereeren-belangstelling en weelde komen hier slechts met den dood-, nu men eindelijk alleen het machtig genie zal gaan bewonderen, dat in Vlaanderen opgegroeid, leefde en wrocht, niet enkel voor het Vlaamsche volk, maar voor al de menschen en voor de kunst; nu wijden wij, jongeren, heel nederig enkele gevoelde woorden aan de

nagedachtenis van den onsterfelijken Meester.

Als twintigjarigen hebben wij hem gekend op het oogenblik dat heel zijn Volk hem vieren kwam. Wat heilig moment toen duizenden monden op de Groote Markt van Antwerpen met eene onzeggelijke geestdrift zongen zijn eigen onverzettelijk geloof ten zijner eere:

Kent gij een grooter Volk Vrijer is het niet.

Hij, het machtig orgaan van ons ras, die de openbaring aan ons zelf bracht, stond te luisteren in een venster van het Stadhuis.

Benoit was de heerlijkste kunstenaar die sinds het begin der vorige eeuw zoo zuiver onze Vlaamsche ziel mocht uiten, algemeener dan Conscience, en niet zoo afhankelijk van den tijdgeest was hij een der enkelen die met open oog den tijd mogen aanblikken, wel bewust dat hun werk leven zal.

Met den vromen eerbied van heel jonge zielen blijven wij den Meester in ons innig aandenken trouw.

LODE BAEKELMANS.

Van eenen dooden Koning

Aan PETER BENOIT

WE waren zoo als kleine kinderen,
die luistren naar het vreemd verhaal
van eenen ouden man,
en 's avonds schreiend droomen van
dien ouden man en 't vreemd verhaal;

We waren zoo als kleine kinderen,
die luistren naar het arme lied
dat in de leege straat
een eendlik vrouwken zingt.... en laat
in de avond droomen wij van 't lied;

We waren zoo als kleine kinderen...
wij weenen om den klaren zang
van eenen armen man
die als een koning deê en van
zijn Vlaanderen zong een diepen zang...

Wij weenen nu als kleine kinderen...

Antwerpen

KAREL VAN DEN OEVER

Lijkrede op het graf van Peter Benoit

Onsterfelijke Meester,

Van uit den schoot der scheppende macht van het heelal waarin de scheppende geest van uwen persoon thans verblijft en rust, blik neder op de kleine schaar die aan uw graf staat het hoofd gebogen in diepe neerslachtigheid.

Het zijn de zestien leerlingen der scheppingswettelijke school welke gij hielpt stichten, en aan wier hoofd ik ga in uw glinsterend spoor.

O Meester, gij die thans bedeed zijt met het algemeen geweten, die thans mede aan het bewind staat der dingen herken dat wij geroepen zijn om uw roemrijk en heilzaam begonnen werk tot volkomenheid te brengen; herken dat de toekomst van ons volk, de lotsbestemming van België, wat zeg ik, die van heel het menschedom afhangen van het bestaan der scheppingswettelijke school - het pasgeboren kind dat in U zijnen natuurlijken beschermer verloren heeft.

Verlaat ons niet, bescherm van ons uit

den hooge want, zoo diep als zijn der menschen onbewustheid en onkunde, zoo groot is onzen nood.

Wij, van onzen kant, beloven U, dat wij tot onzen laatsten stond getrouw zullen blijven aan onze zending. De muziek en het gesproken woord zijn ons een dubbel zwaard waarmede gij ons hebt omgord voor God en Vaderland. Wij zullen deze, onze macht niet misbruiken. Wij zullen niet, gelijk kwakzalvers op de jaarmarkt doen, onze degens inzwelgen om het gemeene volk te vermaken en ons rijk te maken met hun geld.

Deze belofte, plechtig gedaan op den boord van dit graf zij uwe vreugde in der eeuwigheid.

Antwerpen.

EDW. CROEGAERT

Een zuil van verzen ter eere van Peter Benoit.

I

Nu word mijn ziel een heerlijk avond-land
waar ik oprichten wil een nooit vergaanbre zuil;
een hoge zuil die eeuwig melden zal zijn naam:
als die kolossen van voorhenen
die trillend zongen in avond-gloor.

Niet van basalt, graniet, porfier
noch stralend goud zal zijn dees zuil;
maar uit ziels-materie zelf gehouwen
wil ik haar hoog tot in de luchten bouwen,
zwaar begrift met zielenschrift
dat zal ruisen gaan bij zonne-stralen.....

Zie de tijd, die veel vergeten wil,
zal er om heen doen groeien most en klimop;
doch hoog, door alles heen zal zingen
de onsterfelijke ziele van de zuil,
en stil tot luisteren dwingen:

En verwonderde menschen zullen noch lange
vernemen de naam van een geliefde Man,
die stierf voor zijne kinderen zingend.

II

Na eene overheerlike uitvoering van s' Meesters 'Moederspraak' gedicht.

O moeder zeg,
welk is die zang die mij zo diep ontroerd,
dat tranen wellen in mijn ogen.
Het wordt me nu in 't hart zo goed
en 'k vind nu weer uw kindje van weleer
zich vleierend in uw arm.

O moeder, moeder, is het uwe stem
die innig trilt aldoor de snaren
en die mij ópvoert hoog, heel hoog.
Ik kniel, o moeder, en ik bid..., en 't is weer
of uw kussen bloeien op mijn oge'en voorhoofd.

O moeder, moeder!
't wordt alom zo vredig-zacht
't is of alles wordt herboren,
of alom een nieuwe lente lacht
die ons in eene liefde wilt vereenen.

Moeder! moeder! O dit lied!
Is het niet, van onze wijde lande' en luchten,
van onze torens met hun klok-gezing,
van onze menschen met hun liefd' en leed,
de ziel, de wonderbare reine ziele
sâamgesmolten tot de diepste zang.

III

Komt allen nu, gij lieve kinderen,
 gij goede kinderen van Vlaanderenland.
 O mooie knapen, o mooie meiden
 komt allen bij nu, hand in hand,
 en brengt de bloemen
 die Lente deed bloeien
 teer-geurend in uw jonge ziel,
 en wilt ze strooien, strooien, strooien...
 strooien op een eenzaam graf.

De winden, de winden
 die rukten, die rukten
 de mooiste bloeme van Vlaanderen af.

O ziet ge, kinderen,
 hier ligt begraven
 de grootste man die Vlaanderen had,
 de beste zanger die u, zijn kinderen
 heel zijn beste ziele gaf.
 Hij leerde u voelen
 heel innig-diepe de ziele van uw land,
 en heeft gegeven
 uit zijn ziele geweven-
 de mooiste zang die geboren mocht.

Komt allen nu, gij simpele kinderen
 en brengt de jongste bloemen mee,
 en wilt den vreemdeling immer tonen
 het stille graf, het huis van vrêe,
 waar rust de Koning die u zingen leerde.

Antwerpen

JAN EELEN.

Nocturne.

De straat geleeleek 'n groote slang: ze kronkelde zich tusschen de donkere gevels der huizen die strak staarden door hun glimmende vensters. Het schelle licht der winkelramen glansde neer op hun vuilen, modderig-glimmenden rug, en wierp er groote lichtvlekken op. En uit het hooge duister van den hemel, traande de regen, in droppen die neertokkelden in 't laauwe waaien van den wind.

Een suizend geschoor van voeten en een zoevend gefrommel van rokken walmde op van tusschen de menschen, die aldoor kwamen en gingen, met boven hun hoofden parapluies die blonken in 't lichtgeglans der winkels. Rijtuigen bommelden en ratelden door de modder van de straat.

Traag dwaalde hij tusschen de menschenhoop, luisterend naar 't zangerige regengedroffel op de steenen, op de parapluies en naar het aanhoudend voetengeschoor rond hem.

Vlak vóór hem stapte 'n jufvrouw. Hij zag niets dan heur smalle rug en breede boef-mouwen met daar boven een kleine, glimmende parapluie waar vocht afdroop, en lager 'n geel-gehandschoende hand die óplichtte het donkere kleed, onderaan de wit-kanten streep van 'n onderrok boven zwarte hakken die vlug bewogen. In 't doffe stappen suizen hoorde hij zacht, héél zacht, maar toch o, zoo duidelik, het lichte treden van heur voet, dat trippelend klonk op de natte steenen van de straat. Het klonk in z'n hoofd heel helder

als harp-getokkel, en suizelde voort heel zacht, maar toch weer zóó sterk dat alle geluid er door verzwond.

Nu had hij willen naast heur gaan, z'n stap metend naar den heure, z'n arm om heur middel en z'n hoofd dan te vleien op heur schouder, zoodat het haar dat om heur hoofd was, zijn gezicht bedekken zou. Listige wind zou in heur lokken blazen zoodat ze hem kittelen zouën om de ooren, 'n dikke ondoordringbare duisternis zou hen beschermen tegen nieuwsgierige blikken van vreemde menschen, en zoo zou hij tevreden zijn in de warme aanvoeling van haar jeugdig lichaam.

Hij zag slechts naar heur en volgde ze zonder te weten waarom of waarheen, en dorst niet den stap versnellen om heur gezicht te zien. Heur geel-gehandschoende hand liet de rand van het kleed zakken, dat nedergleed over de witte streep van den onderrok. Nu zwaaide het in mooie zwierige krulgolven om heur lijf in het gekadanseerde stappen van heur beenen. In ritmiesche lijnkrulling slierde het over den nattigen donkeren grond.

Aan den hoek van 'n eenzame straat draaide ze plotseling om met 'n sierlike wending van heur rug. Hij bleef staan en keek heur na, toen ze langzaam versmolt tot 'n dotblauwe schaduw, die zwevend gleed over den donker-glanzigen grond. Langzaam aan verzwond ze... dan zag hij nog heel even het glanzen van heur parapluie in 't flauwe schijnsel van 'n lantaarnvlam, en dan zag hij niets meer van heur.

Dan keerde hij terug in de woelige straat, waar al die menschen waren die hem begluurden met onbe-

schaamde blikken. Toen kwam er plots 'n groote leegte in hem. Hij voelde zich meer verlaten en alleen, en is dan hard gaan loopen, door de menschenmenigte, tot in de vele stille straten waarin z'n voetstap kletterend klonk op de natte kassei.

Ten laatste stond hij nu hijgend stil, in 'n eenzame straat. Langs elke zij strekte de straat zich uit recht door aan eenen kant, zich verliezend in de duisternis, krommend aan den anderen kant. Geen geluid was hier, alleen 't rumoer der bedrijvige straten rondom drong dof-lawaaierend tot hier door, in een zwaar en dringend gegons, waar soms 't schrill geroep van 'n venter, of 't schel gefluit van 'n spoortrein uitklonk.

Heel afgezonderd van 't drukke menschenbewegen stond hij in den voortdurend vallenden regen, koortsig bibberend, doorweekt, en trachtte na te denken. Afgetobt en teneergedrukt bleef hij, luisterend naar de vervaagde geruchten die kwamen van ver, en die hij zich niet verklaarde, met in z'n hoofd 'n warreling van heroplevende verre dingen.

Z'n leven kwam hem leêg en nutteloos voor, zoo onbeduidend was het, zonder liefde of zonder haat, zonder één groot gevoel dat 't leven schraagt, door de dagen heen te gaan, eentonig en lusteloos mêe in het alledaagsche dat om hem was.

Hij had zich 'n leven gedroomd dat mooi zou zijn, dat hem zou gelukkig maken, dat hem zou doen kennen het groote eenige geluk, dat hij zich niet voorstellen kon, maar dat hij toch begreep. Altijd had hij in zich dat verlangen gehad, het trachten naar het

schoone, maar 't middel om het te verkrijgen kende hij niet.

Eerst heden had hij gevoeld wat het was: 'n liefde. Door haar zou hij bereiken dat onschatbaar geluk, die onuitputtelijkheid van verrukking.

En aldoor sijpelde de regen op hem neêr, wyl hoog boven hem de zware wolken met fosforisch lichtende boorden voorbij voeren.

Heel zacht, kwam toen door de nachtsilte de kalme klank van 'n piano tot hem. In mooie breede melodiën ruischte de muziek naar hem toe als troostende stemmen van onzichtbare wezens die medeweenden om z'n alleen zijn.

Hij roerde niet en luisterde gespannen, zich geheel overgeevende aan 't genot, zich te laten wiegen op de rustig golvende tonen, in 't vergeten van al 't banale en het lelike dat om ons is. En toen eindelijk de laatste klanken wegtrilden en zich oplosten in 't zoevende geruchten, keek hij op en tuurde rond. Aan de bocht van de straat was één enkel verlicht venster, vanwaar de muziek scheen gekomen te zijn. Moê stappend ging hij daarheen, en trachtte door 't neergelaten venster te turen, en leunde dan tegen den muur, om beter te luisteren; maar alles zweeg. Verder in de straat werd 'n deur hard toegeflapt en hel-kletterende voetstappen verwijderden zich, en dan werd alles weer stil. En toen ook dat ééne licht-venster uitstiért en en zwart werd als d'andere, vond hij zich weêr, eenzamer en verlatener en de stilte drukte hem zwaar ter neer.

Met bonzende stappen die weergalmden in den

nacht ging hij verder, met gloeiend hoofd en bibberende leden, die rammelden tegen zijn lijf.

Z'n kamer was grauw en benauwd, de meubels, die ouwe geliefde meubels die hem vroeger vriendelijk aankeken, leken nu lang-uitgerekte gezichten te hebben, die hem vervaarlik aanstaarden, alleen de haard scheen vroolijk te lonken met 'n paar half-uitgebrande kolen. 'N rilling doortintelde heel z'n lijf, en met 'n treurig gevoel van ziek-zijn om onvoldaan verlangen legde hij zich in 't klam-aanvoelende bed. Al de gebeurtenissen van dezen avond kwamen hervor in z'n geest en 'n liedje uit z'n kindsheid zong in z'n hoofd tot hij insliep.

Brussel.

LEO J. KRIJN

Verzen

Ik keek u plotsling in uw lieve oogen,
koel en heel diep, want 'k wist wel mijne macht
om te doen lieven... O zo bang en zacht
dronkt gij de blikken van mijn laffe logen.

Toen in mijn sterke, knellend' armen zogen
mijn kussen uwe laatste kracht;
en om U neer zeeg droeve zwarte nacht
van slavernij waarin gij ligt gebogen.

En ik, uw God... Zwart-schaadwig stond ik, kil,
en onbewogen voor uw hete tranen,
nam ik U alles, met mijn zware wil!

En 'k wijs u nu de vunzig-duistre banen
van 't passieleven, waardoor 'k U greinzend til,
klaaglik besproeid door uwe liefde-tranen!

Ik heb U altoos zoveel leed gedaan,
 mijn arrem lief van schreielachend lijden;
 ik heb u steeds de vrome vree doen mijden
 die gij kondt vinden op uw levensbaan.

En 'k zie U, bleek, met moeë schreden gaan,
 kalm en beslist, u klemmend aan mijn zijde,
 gelovend volgen waar ik u ook leide,
 en nooit herdenkend wat ik heb misdaan.

Ge zijt m'een beeld van 't goede dezer wereld,
 het helder-lichtend, goddelike ware,
 dat niet kan tanen, daar het eeuwig is.

O, van uw tranen luisterlik ompereld,
 zie ik u schittrend door het leven varen,
 in staatge trots, torsend uw droefenis.

Antwerpen

ALF. DE RIDDER

Een Nacht.

Over de wijde, verlatene zaal was eene treurige moeheid van voorbijgegaan feestvieren neergezegen.

Boven draaide men reeds de lichten uit en donkere, gekante vlekken vervingen stilaan het kaalwitte gaslicht.

Met opgestoken kraag slenterden de muzikanten de danszaal uit; een lui gewarrel van rosgeworden kleederen, magere beenen en bleeke, lustelooze gezichten.

Achteraan, mager en gebogen, kwam de oude basspeler, het weggeteerde gelaat moeilijk bewegende in het lage spotboordje, dat zijn pezeligen hals omvrongen hield. Ver boven de grijze kop, donkerde het speeltuig, doodsche en log.

Zoo slenterde de gansche kudde de bazin voorbij, een klein, jong vrouwtje, die achter haren toog tusschen het glinsterende glaswerk, zachtjes ingedommeld was.

Zij slopen haar voorbij, den langen, killen gang door en zoo de straat op; daar verbrokkelde de hoop in donkere figuurtjes die snel langs de geslotene huizen wegmoffelden, onder den wijden luchtkoepel.

Vóór de zware poort bleef de oude basspeler even staan; met zijn bevende hand zette hij de kraag van zijn jasje recht en dan ging hij traag voort, door de rustige straten die zich eindeloos ver uitstrekten, met hun rechte zoom van donkere venstergaten in doodsche huizen.

De schemering was pas neergegrauwd als hij in de zaal gekomen was, toen nog leeg en in afwachting;

traag waren de uren met hun sleep van aanhoudend getob op den grommenden bas voortgekropen, terwijl het joelende leven rond hem in een roes uitspatte.

Nu strompelde hij moe huiswaarts, naar zijn klein, witgekalkt kamertje met zijne bekende meubeltjes en stille rust. Hij verlangde naar dat kamertje, waar hij roerloos nevens de kleine kachel kon soezelen, oproepende in grillig spel, herinneringen uit een vroeger, jong leven, nu oud en dor, terwijlde blauwe rookkringetjes van zijn pijpje ruchteloos boven zijn hoofd wegkronkelden.

En hij liep stil voort, met zijne groote oude oogen die zijn kamertje liefkoosden, op de lantaarns gericht, die als eene verre vuurstreep door de droeve straat slangde.

Boven de daken, van over de donkere weiden en plompe, hoekige fabrieken, kwamen groote zware wolken aangeslopen, somber in hun dreigend geweldige. De maan kwam nog even treurig gluipen en dan zonk zij weer stillletjes weg. bedeed plaats makende voor de donkere wolkenmonsters, die snel voorthouden, voortgezweept door den woedenden wind die in lange vlagen begon te huilen.

Nietig daaronder strampelde de eenzame oude voort, beklemd door het geheimzinnig machtige van het wolken spel dat onhoorbaar boven zijn hoofd plaats had, wijd en hoog boven het nietig huizengeknoui, terwijl de wind klagend door de verlatene straten kwam gebold, met zijn ruwe adem den ouden als in twee ijzeren armen kluisterend; rillend en treurig bleef hij wachtend staan tot de windvlaag over de huizen wegstreek, kalm en vredig in zijn machtbewustzijn.

Toen sloeg hij zijn straatje in; een klein wegje verloren onder eene smalle strook lucht, gezoomd door lage, hellende muurtjes waar de gele, door regen verkleurde kalk, in groote vlekken was afgevreten.

Langzaam, bang voor gerucht, stiet hij de deur van zijn huisje open, in een lang geklaag den gang ontblootend. Op den trap pinkte het lampje met zijn kaarsrecht, geelbleek vlammetje en hulde de kale trappenkast in een droeve schemer vol duistere hoeken.

Groot en versleten in zijn smalgeworden pak, klom de oude de trappen op; steeds hooger onder pijndoend ademgepiep, tot hij op zijn kamertje kwam, dat treurig rustte in benepene eenzaamheid.

Gelaten en zwijgend zette hij zijn zwaar speeltuig voorzichtig in een hoekje neder en langzaam, met bevende gebaren, maakte hij zijne kleederen los; oude verslenste kleederen, doodsch en droever nog, nu zij hem van het lijf waren en zorgvuldig geplooid weggeborgen werden.

De maan was henen en onheilvolle wolken dreven langzaam, in hunne vreesaanjagende somberheid, over het venster weg.

Beneden in huis knarsde nog een slot; eene deur werd luid door den wind toegeslagen en dan werd alles ademloos stil.

Toen borg de oude man zijne ellendige knobbelige vormen onder het witgeplooid bedkleed; recht en breed lag hij op den rug, de uitgedoofde oogen op de lage zoldering gericht.

Nog eenmaal snipperde door zijn geest, het woelige bal met zijn draaiende menschenhoop, dan de lange,

eenzame straten en het wilde geklaag van den losgebroken wind.

Als eene vreeselijke nachtmerrie die stilaan zijn leven opslorpte, dwaalden steeds in zijn hoofd, die lange avonden, als zijne magere spierhanden in een bevend willen de felle, poeierbestovene bassnaren deden grommen.

En dan daarna die weg naar huis, onder die bangelijke, zware lucht, alleen met zijn prangend gevoelen van verlatenheid en dat moeielijk voortstompelen van het oude lijf op de stramme beenen.

Terwijl hij daaraan dacht, treurig en levensmoe, keken zijne oogen één voor één de meubeltjes aan, die rustig en verloren rond hem stonden.

Lang reeds waren dat zijn eenige vrienden, die hij liefhad en waarmede hij leefde.

En hij dacht dat die hem ook eens zouden zien liggen, koud en stijf, eindelijk ontruikt aan het levensmonster dat voor hem te zwaar geworden was.

Zoo soezelde hij zachtjes in, met een liefkozen der doffe oogen rond zijn kamertje.

De wolken, openden zich vol gewichtige erbarming en uit die opening dook de maan traag te voorschijn met haar kalm, droevig licht den oude aankijkend, wiens wijd opene oogen gericht waren op den tengeren Christus, die op de kast stond en ver weg scheen in het geheimzinnige van zijn onbewegelijke, eindelooze smart.

Ellendig en bleek verwrongen lag het versletene lichaam te midden der stilte die vredig suisde.

Antwerpen.

AM. DE LATTIN.

Verzen.

't Wordt in mijn ziele vredig-kalm en stil...
 Zo vele dagen zijn voorbij gevaren,
 en hebben meegedragen 't oude leed...
 't Wordt in mijn ziel zo vredig-kalm, zo stil...

Mijn arme, oude liefde,
 kom eens nog waren rondom mij,
 kom zing nog eens de melodij,
 van verre, dode dagen.

Ik wil nog eenmaal zien
 uw blinkende lichtende oogen.
 Ik wil dat eens mijn blik
 U nog omvatte,
 blanke, slanke dromenkoningin.

Verschijn nog eens in heel uw weelde,
 en ga dan heen, keer nimmer weer...
 Streel mij nog eens gelijk gij streelde
 in de oude vreugde-dromen van weleer
 verschijn nog eens in heel uw weelde
 en ga dan heen, keer nimmer weer...

En nu gij gaat is 't mij zo vredig-kalm, zo stil...
 'k voel jonge liefde mij omvangen,
 'k voel in mijn boezem jonge zangen,
 en hoog en edel groeit mijn reine wil!

O goede, zachte zonnige dagen
'k heb u zo lief.
O wil ons door het leven dragen
mij en mijn lief.

O draag ons tot bij witte engelen
de wolken door.
Kom, laat uw zondagklokjes bengelen
de maanden door.

De maanden juichen voorbij...
 Ze slieren, ze zwieren langs mij
 in een rij
 zingend de ronde: Roze, Roze Mei..

Als mooie wondervogels
 zijn zij wiekend door de gouden lucht
 of gaan, als blanke, tere bloemen,
 aan 't wieg'len in de avondlucht,
 of soms als kleine kindren in een weide,
 gaan zij aan 't dansen, wendend keer op keer,
 tot in de wazige avond weer
 ze als blanke zwanen drijven op het blauwe meer.

De maanden, ze zingen een lied van de vreugd,
 de maanden, ze zingen de lof van mijn jeugd,
 Roze, Roze Mei...

ANTWERPEN.

Ary Delen.

Van eene kleine Princes.

VOOR JAN EELEN.

In een vreemd en eendlik land woonde eene kleine princes, een kind der bleeke sterren; hare weekblauwe oogen konden lange en zachte mijmeren naar de diepe verten van den klaren uchtend en de vaalroode horizonnen van den vreemden avond, als het bloed der zon geheimzinnig langs de luchten dreef.

Dan had zij een eindelooze weemoed om vele dingen die zij voelde rond haar te leven en die zij niet begreep omdat alles zoo ver van haar heen wilde, en menigmaal stond zij door de nachten heen, in smartelike verrukking, met zacht uitgestrekte handen in de heilige klaarte der vreemde maan, in de betrachtting van 't onbegrepene dat zij niet kende. Zoo voelde zij zich zelf een kind en als zij door de wilde heide doolde dan weende zij om haar vreemd, hartstochtelik verlangen en dan keek zij met hare diep-blauwe oogen naar de klare zon en de stil-drijvende wolken als wilde zij alles weten en de vreemde menschen zien, die ze nooit gezien had.

De sterren zeiden dat ze doolde, immer voort doolde door het wijde en eendlike land en in de zware donkergroene wouden haar eindeloos leed ging weenen aan de diep-ruischende boomen die haar wee niet konden begrijpen, dat zij in oude-vreemde wateren die traag opstroomden naar de roode zon. haar bleekwazige en lijze gelaat ging beelden en hare oogen dan

donker gloeiden van stille vreugde en hare lange lokken van hare teêre schouders nedervielen en slieden in het water, omdat ze zoo beefde en zoo innig blij was om de extase der stille beschouwing.

Zij zong somwijlen met eene klare en weemoedige stem, zacht vreemde liederen die vroegen naar geluk en vrede en geheimzinnig waren als het bloed der avondluchten en de schemerige uchtendklaarte; dan was het eene wondere muziek door het droomende land en hare heldere stem ging met de mijmerende wolken over de boomen en de wilde heide naar de rustige verten heen, tot een zachte weemoed haar geheel vervulde en haar lied schreiend wegstierf in lijze tranen; de lucht was dan menigmaal grauwwer en droeve geworden en heel het land doodsbedroefd van stille ingetogenheid en peinzende vreê; de boomen stonden in heilige vroomheid en de bladeren trilden onnaspeurlijk van ontroering; alleen in haar lang witte kleed, het droeve hoofdje teeder in donkere lokken, weende zij aan een ouden boom en hare handen werden nat van vele tranen.

Als de heete zon laat in de verte stond noemde zij alle bloemen die zij kende met vreemde namen, zoo vreemd dat ze dikwijls beefde bij het traag-droomende opzeggen der geheimzinnige woorden en ze bleek werd van bange ontroering; in de laatste roode laaiheid der ijle kimme lag ze dan te mijmeren aan den weekbemosten boord eener klare beek, terwijl ze met wondere oogen de teêre bloemkelken zag voorovernijgen en slapen gaan in de vredige schemering van den avond; in den stillen nacht zag zij nog lang in hare gouden droomen het heilige geluk der rustige bloemen

en de donker-zijde wimpers van hare toeë oogen werden vochtig van heet verlangen.

Eens, na een dag waar het land als een blij en jonge kind scheen te worden en de luchten zoet waren voelde ze dat de tijd gekomen was van veel geluk; ze voelde het aan hare moede handen die beefden als de zon ze wazig omlichte en aan hare blauwe oogen die weelderig en verlangend naar de verten mijmerden in een blijden droom; ze doolde in eene weemoedige blijheid door het eindlike land en zong een klaar en simpele lied dat in de donkere wouden eindeloos verklankte en heel alleen klonk in de bange stilte der wijde heide; soms bleef zij luisterend staan en hare handen bewogen niet en haar blij gelaat werd stil en bleek omdat ze een enkele vogel eenzaam hoorde zingen in de verte; dan schreed ze zachtelik voort en scheen te peinzen aan het geluk dat zij voelde en aan den vrede die om haar over het land woog; zij bemerkte niet hoe geheimzinnig en vreemd het land werd, de boomen langer-lijzer en stiller, de bloemen peinzend en de lucht in eene tooverige kleur van groen en blauw; wijd voor haar uit, in roode en paarse strepen, hing de bloedende zon te laaien als het brandende liefdehart van Jezus, en eene schemerige roodheid omklaarde het droomende gelaat der kleine princes.

Zij had eene puurpere bloem geplukt met fijn openbloeiende bladeren en hield ze in de rechte hand die beefde; hare lange lokken hingen in eindelooze innigheid langs hare koelbleeke wangen op hare schouders en 't witte schaduwige kleed plooid zacht neder om hare weeke tengerheid; het hoofdje licht en peinzend gebogen ging zij voort, en in den heiligen zomerrooden

gloed der late zon, scheen ze eene dolende klaarte van bloedig licht.

En langzaam begon zij te zingen liederen van geluk om de blijde nachturen die haar tegemoet kwamen, om de groote heiligheid die schemerde rond haar in de lucht. Als het kwijnend zingen van een moeden vogel ging het stil en stiller dood, vaag en vager weg in het schemerlichten en vervloede in geheimzinnige tonen naar de reeds slapende verten. Zoo kwam zij in kinderlijke vroomheid en aanbidding, aan een wijd en rustig water waar vreemde witte lotusbloemen in namelooze rustigheid openbloeden en 't donkergroene riet eentonig suisde en moede neeg langs stille boorden: heel in 't ronde waren vele boomen die schenen te luisteren en peinsden als oude menschen vol herinneringen; eene laatste roode klaarte der zon vloeide nog in eene lange strepe over 't onbewogen water tot bij de kleine prinses die, onbewogen en in weemoedige verrukking, de kleine handen vroomelik gevouwen, als eene heilige Maria, naar de donkere rustigheid van 't water mijmerde. En meteen gloeide eene innige blijheid in hare zachtblauwe oogen, eene weelderige rilling voer door hare avondteêre gestalte en zij beefde; hare handen onsloten zich in eene diepe extase en zij werd onsterfelijk van vreemde heiligheid.

Zoo bad zij lang met klare oogen en nauwbewogen lippen gebeden van groote liefde en innigheid, en de boomen en de lucht werden heel stil want zij hoorden hare ziel bidden en weenen van geluk; toen voelde alles het einde in haar.....

Zij zag in de donkerzachte diepte van 't lijze water en begon te schreien, in smartelijke passie strekte zij

hare bleeke handen voor zich uit en 't scheen of eene manelichte klaarte haar heele tenger lijf omdoomde.... in 't onbewogen koude water vóór haar lag eene doode koningskind, een kind der blijde zon en der gouden en blauwe verte; zij neeg zacht haar zijglokkig hoofdje voorover zoodat hare lange lokken warrelig langs hare wangen nedervielen en doopten in 't water; hare handen voelden het weeke water en in eene trage rilling rimpelde het lijzig naar de boorden weg..... Toen werden de schemeren geheimzinnig en de rustigbleeke maan die stil langs de heilige lucht oprees als eene groote witte Hostie, droomde klaar en helder over 't eendlike land en de oude boomen, bleeklichte over 't kwijnend water waar alles in zwaren weemoed was; heerlijk en doodsme, haar bleek kouden mond, op zijn stille lippen, de onbewogen armen in weelderige verrukking rond het doode lijf, omprangde de kleine prinses in starren dood haar arme koningszoon in eene zalige omarming van opperst geluk.

Antwerpen.

KAREL VAN DEN OEVER.

Van onzen Haan.

Wij bestatigen met veel genoegen dat menig onzer jonge dichters en schrijvers, sinds hun medewerken aan 'Alvoorder' gevraagd werden bijdragen te leveren in tijdschriften wier redactie tot dan toe maar niet scheen te vermoeden dat er jonge krachten groeiden die ook iets nieuws gingen bijbrengen in de Lente literatuur van ons land.

Met enkele, onder stoffelijk oogpunt slecht verzorgde nummers, wisten wij dat te bewerken. Tevreden over dien uitslag houden wij er aan dit feit neer te schrijven, voor hen die het wellicht uit het oog mochten verliezen.

Na het verschijnen van nummer 1, in een brief aan onzen bestuurder Baekelmans, zei Vermeylen:

'Laat mij u geluk wenschen met 't eerste n^r van Alvoorder'! Ik ben er verheugd om en wil 't u maar dadelijk zeggen. Het ware te wenschan dat zulk een uitgaaf, die zeker wat anders is dan V, N.S. en een heeleboel jongens kan groepeeren die buiten onzen kring staan, zich lang - en zuiver - staande hield! Ik vindt het heel sympathiek, en als ik er iets voor doen kan: met genoegen!

Onze redactie, bewust van hare taak, zal in het vervolg zooals voorheen hare kolommen open houden voor iedereen die jong is en iets te zingen of te schrijven heeft, maar daarbij zullen wij langzamerhand door zijnen degelijken inhoud Alvoorder zijne plaats doen innemen naast de andere Vlaamsche tijdschriften.

Enkel dit, zooals Vermeylen hetzelfde zei hierboven: wij moeten ons zuiver staande houden! Uit is immers de tijd toen werk om goed te zijn afgekondigd moest worden door een officieel tijdschrift. Zoo'n moniteur bestond er voor verscheidene zienswijzen, maar wij meenen dat wij zelf onze kracht moeten zijn en de opname in een geijkt tijdschrift er niets toe bijbrengen zal.

Een enkel orgaan van de Vlaamsche jongeren (en wie noemt zich niet jong, zelf Mr Van Cuyck) is onbestaanbaar en zou verderfelijk zijn. Wie er anders over denke, dat staat hun vrij, maar den twintigjarigen geestdrift en onbezonnenheid (!?) hooren bij ons te huis.

Tusschen onze medewerkers die zoo geplaatst werden noemen wij in de eerste plaats René de Clercq, waarvan wij verzen in Van Nu en Straks aantreffen. Wij wenschen met onze gewone pretentie, hem van harte geluk om zijne verzen die heel wat beter zijn dan de meeste sonnetten uit zijn kransje.

Andere volgen.

* * *

Sinds lang hoorden we niet meer van die razende flaminganten, die stelselmatige bevechters van al wat fransch is, die Balzac en Hugo verachten omdat ze in 't fransch schreven en M. Julius Van der Voort en M. Van Cuyk bewonderen omdat ze in onze taal (maar hoe?!) zich uitdrukten.

We dachten niet meer aan die heethoofden, omdat we gewoon zijn te leven in een breeden kring van bekenden samengesteld uit lieden van verschillende landaard.

De franschhater was verdwenen van onzen gezichteinder, en we geloofden dat 'n geruste overtuigde voorliefde voor onze taal bij al de Vlamingen bestond.

En daarom waren we onaangenaam verrast en treurig aangedaan bij t'lezen van 't Februari Nr van Jong Antwerpen (strijdend vlaamschgezind studentenblad.)

Sprekend over 't oprichten van Georges Rodenbach's beeld te Gent, vinden ze in dat blad middel om te schimpen en te zinspelen op de vlaamsche kunstenaars die zich in 't Fransch uitdrukken.

Rodenbach's werk wordt niet beoordeeld, er wordt gescholden en vele woorden gebruikt, Lemonnier en Eekhoud worden er bijgesleurd en vooruit nu met holle woorden, om een eng-geestigen haat voor 't Fransch wêer wat op te wakkeren, zoodat onze naïeve flaminganten achter elk fransch woord 'n franskiljon meenen te ontdekken. Waarom nu niet gesproken van de Gulden Sporen en Breydel en De Coninck. Dat doet goed in zoo'n artikel, dat maakt effect, en Goedendags en Vlaamsche Leeuwen, vooruit...

Ik betreur het, dat het in onze gemengde samenleving nog mogelijk is zoo *chauvin* te zijn, waar we breed zouden moeten zijn voor elke kunstui ting, van waar ze ook kome, in welke taal de kunstenaar zich ook uitdrukke. Dat de hn. van Jong Antwerpen eens nadenken, dan zullen zij ondervinden dat de Vlaamsche zaak door hun kleinzieligheid niets wint. Integendeel.

Omdat ik Vlaming ben.

* * *

Dokter Marten Rudelsheim. waaraan u nu bezondigen! Vroegtijdige grijsaard! Wat poogt gij sinds eenigen tijd den rol van mentor der jongeren te vervullen! Wij danken u vol zielsontroering? Gij immers bezit het noodige gezag, verkregen door werk van waarde- (huldedichten aan de koningin en artikels), om ons, nu en 'an, heel pedant en heel aardig uwe meening te schrijven over opkomende jonge mensen? Wees nochtans overtuigd, dat deze heel wel zonder uwe inmenging hun weg zullen vinden

Dus zonder wrevel, vader onzer generatie: 'toetst uwe inbeeldingen, vonden en gedachten ofze der penne en den dagh waerdigh zijn.'

Bedenk maar dat wij uwe heerlijken rol niet begrijpen, doch 'wie leerzaam is, late zich de beginsels, die altijd moeilijke vallen niet verdrieten zegt Vondel; en als wij eenmaal de klassieken zullen gelezen hebben zooals gij Dokter Marten Rudelsheim leggen wij wellicht ook de penne neer en bekennen plechtstadig en openbaar met u dat onze eigen ziel geen siekepitje waard is en wij het nieuw leven en den nieuwen tijd dan maar zullen gaan bevorderen, door artikels te schrijven zooals het ons voorgeschreven werd door Dokter Marten Rudelsheim.

* * *

We hebben het genoeg te kunnen aankondigen dat in Nr 5 & 6 van ons tijdschrift de Heer Lode Baekelmans eene uitgebreide novelle zal doen verschijnen 'Het Wonderjaar'.

Wij hopen ook in die twee nummers eene buitentekstplaat te kunnen geven van onze medewerkers Walter Vaes & Jan Bogaerts.

Alhoewel we in het eerste nummer in de Inleiding aankondigden dat in Alvoorder geen dadelijke kritiek der dingen zou verschijnen, zullen wij in het vervolg steeds plaats verleen aan studies en artikels.

* * *

Aangekondigde Boeken

Kortelings zal verschijnen van den verdienstelijken en eigenaardigen dichter Max Elskamp een nieuwe bundel verzen onder den titel 'Les trente six vues de ma bonne ville'

Ditmaal bezingt deze uiterlijk fransche, doch inwendig zeer vlaamsche dichter het eenvoudige leven van de simpelen, de eenvoudigen uit zijne goede stad.'

Allen die uit zijn vroegere werken Max Elskamp hebben leeren waardeeren, zullen met blijdschap het verschijnen van dezen nieuwen bundel begroeten.

Prijs **fr. 3,50**. Men teekent in aan het bureel van Alvoorder.

[Nummer 5]

Drie Schetsen.

I. - September-morgen.

Het gelui van een enige klok leidde de Zondag in met nadenkende klanken. De bomen dropen en het gras had rijp-tinten van de sterke neerslag der nacht. Over roerloze wateren pakte een dun, grijs misten saam en alle daken waren kil nat.

De zon, dicht aan de einder, zat als een roodgloeiende bol, dood geblust door de effen nevel, die ginds overal hing. Oneindige, wittige windvegen vlogen in boog van Oost naar West en nauw zichtbare dampen trokken, trokken...

Zienderogen steeg de bal schuin op, begon het te winnen van de drijvende smoor en kleurde hem rond zich violet. Haar scherpe rand begon ongedurig te vervlakken en zij liet niet af van blaken, warmte laten inwerken op de omringende ruimte vol grijzigheid. Helgeel werd zij en zij wierp nu en dan snelle, ongrijpbare armen uit, stekend naar alle kanten en dadelik terugkerend tot van waar ze gekomen waren.

De zon stond nu in volle gloed en vóór slaapdronken ogen was er rond haar een gevriemel van kringen en schalen en schichtende stralen in het wordende hemeldeel.

Toen verkleurde de zon eensklaps tot azuur en kreeg daar talloze witte ringen op en stijgend kwam zij tot haar veroverd recht. En terwijl als regen en wolkende mist aan het vloten ging als rollend van een onnoemlijk verheven gebergte, verdwenen de windvegen aan de lucht, verschenen er aan de einder zwart-en witte-koppen als bomen, en deed de likkende zon morzelend de niet meer druipende lovertjes wegbrokkelen in de stille takken en gloeide, brandde de zwarte twijgen weg, brak er door en nestelde zich glorieus in het gat...

II. - Zondag namiddag.

Hij was in de witte hitte door de straten getrekbeend; trage blikken wierp hij van onder de rand van zijn hoed. Hij stond nu aan het water, waar hij zich eerst toch niet kon losschudden uit de neerslachtigheid van de snikhete middag vol blanke gloeiing metgekleurde erop, dat toonloos zich bewoog in de wandelgetijden.

Dit was hetzelfde wat hier het nat dwong tot onmachtig uittrimpelen van laagjes op laagjes, gekneld op elkaar, gestuurd door verborgen kracht. Walmend steeg er een straffe zoutlucht uit op.

Hij zette zich neer op een ijzeren blok en legde de voeten op de twee dikke touwen, waaraan een stoomboot lag vastgemeerd, rechtop, terzijde, in grijzigheid.

Het werd plotseling koeler. Grouwte klom aan het ruim en wiste alle kleuren uit. Het woei luw aan en

t.o. 180

René Pin.

alles leefde op in dat beter nieuwe, die frisheid zonder zon. De stroom waste klotsend. Zijn voeten werden gewiegd op de sterke touwen, die in beweging kwamen.

Er dreef nu ook wit geborrel weg van achter de stoomboot; het kwam van de schroef van een sleepboot, die daar verborgen had gelegen, - en wegmaalde. Schuin kwam een dikke visserssloep aangedraaid, drijvend onder het neerslaande zeil, - en het verwijderde schuifelen klonk van een die vaarde, dubbeltoon die de wind splitste.

En noch verder schoven tal van schepen elkaar voorbij in rechte lijnen door het vale water met zijn minder mat geworden kammen.

In de woeling, die spoelde onder het pas ingevallen donker werd hij een lekkere koude onder de kleren gewaar. Hij voelde zijn eigen hartewarmte. Dra waren zijn handen in de weer met zijn hoed, terwijl zijn blikken ronddwaalden. Boven zijn hoofd wezen een menigte driehoekige en vierkante seinvlaggetjes allen feestelijk naar wal; zij kletsten et flapten. Maar op het blijde water, dat kwam knoeien aan de balken, tegen de kade vastgemeerd, viel er soms een snel getintel van ronde lichtjes, een helse duiveltjesdans, die zei, dat de zon noch leefde en niet afliet..

Opstaande ging zijn oog noch éénmaal over het vlekken gewemel, dat bovenkwam en verzonk, dat stroomde in menigte één enkele kant uit.

Dan begaf hij zich naar de gang tussen de zwarte ijzeren afdaken en de bedrukte ijzeren wanden van de stomers. Hij stapte langzaam door met veel koele kracht in zijn vlees, soms belandend te midden van

een onverwachte holte in de stapels koopwaar. De kranen hesen balen op aan verwonderlijk buigzame kettingen; drie, vier werklieden waren aan de arbeid en bewaarden het stilzwijgen om maar gouw gedaan te maken hier, ver van de feestelikheden.

Toen deze lange nouwte ten einde was, stond hij weer in dezelfde brandende warmte van straks, en berustend zakte hij maar weer op een paal, waarom vele schuin opstijgende touwen strak gespannen zaten.

In een bootje zat een klein ventje tussen twee man; het water spatte erg op en de knaap begon opeens om moeder te krijten. De groten roeiden terug en zette het manneke aan wal; vader wou giechelen.

Op de blouwstenen kademuur stond een vreemd sprookjesjongetje, de benen schokkend in een stijve, veel te wijde broek, oud bestoven hout te klieven; en hij lei de spaanders zorgzaam in een mandje.

Aan gene zijde van een bootjesdok was een bejaarde, gebakkebaarde vissersman vóór een hoop hout aan het lawaaien: 'De Twee Gebroeders... ahoei!'

Het schalde wijd naar de overkant van de stroom, kalm bevend, langgerekt, om te eindigen in een kort geknot van vergevorderde uitputting. Er werd een antwoord teruggefloten en de man ging zitten.

Beneden in het dok joelde een troep jongetjes begerig wiegelend in de lijdelijk schommelende bootjes.

En het grouwe was heen; de sterke zon gloorde hitte af in de laffe atmosfeer op de machteloze vloed. Schepen vaarden, schroeven schuimden achter zwarte rompen, die versmalden in de verte.

Twee bengels hieven rieten hengelroeden in de hoogte; zijn oogspieren pijn den door eensklaps te stuiten op de twee steile vlammenstrep en, die spottend, moedwillig opstegen in de verschroe iende, stovende hitte.

Suf, de handen slap nasleurend het lijf, slenterde hij de stad in onder de stalen hemel, voorbij een dok vol schepen, dat hij al wel honderdmaal had gezien....

III. - Terugkomst.

Hij was dan alleen geweest de hele reis lang; de bemanning liet hem met rust en hij haar en hij deed niet veel meer dan naar de zee turen.

De hele vaart door lag zij rustig deinend langs het schip, dat even rustig voort kwam - hij merkte het niet - en ook de lucht stond rustig; niet éens overtrok zij. Op het dek liggend bracht hij halve dagen door met in die blauwe lucht te kijken. Ontelbare kleine wolkjes hingen er aan en hij vond niets mooier dan de schelpen op dat mateloos, hellend strand.

s'Nachts stond hij dikwijls stil te droomen in de frissche lucht onder vele gele starren en onder de groote maan. En terwijl dan het harde geluid van een hout, dat onvoorziens tegen een ander hout aanstiet, of de stap van de scheepslui, die de nachtwacht betrokken, zijn oor kwam treffen, wikkelde hij zich vast in zijn mantel, denkende aan het werkelijke van de nacht en de herinnering aan de half blouwe, half zwaar-groene dag. Niet dikwijls echter kreeg hij gerucht te hooren, en kon hij vrij peinzen.

Van het land kwam hem alleen en bij zeldzame gelegenheden vol ongevraagde zoetheid een wijde vlakte, die hem lief was, te binnen, en ook soms het gezang van de vogels in de gouden lucht...

Ten slotte, de laatste nacht op zee was vervlogen, liep het vaartuig de stroom in, die hem over eenige uren vóór de stad zou brengen. De bossen die hij op de bochtige, zinkende oevers zag staan in de vochtige donkerte van lichteloos etmaal, dat grauwer om grauwer werd; en dan de weiden, die schenen al verder en verder weg te schieten onder de troosteloze hemel, brachten hem op de duur, staande op de voorplecht, tot het besef dat hij allengs aan het worstelen was gegaan met hij wist niet wat in zijn boezem.

Het water vloeide in hoger vloed aan; de boot gleed gemakkelijk en snel de stroom op: want zij werd gedragen en zacht gestuurd. En hij kreeg een aanvechting, de oogen te sluiten voor die zwellende breedte van water. De zon was er nog niet.

Naderbij gekomen, bemerkte hij drukke scheepvaart. De boten, die een en weer voeren, waren nog niet van de warmte beschenen, die komen moet, en hun zwarte kleur droegen zij in alle logheid. Hij vroeg zich af waarom het zwart het vaarwater niet verfde. Zijn ogen deden pijn en zijn voorhoofd was loodzwaar.

Terwijl één enkele stoomfluit aan boord van een voorbijgegaan schip een hooge gil uitstiet, zwaaide hij de wrong van de rivier om, en dàar lag de haven.

Het gezoef van een sierene, dat sissend begon, vloog de hoogte in, als een smalle, dunne, brandend gele sluier, die op zou waaien boven het lage, effen,

brede water en het land, - naar de blouwte zonder einde.

De zon ging op; hij poogde de blik gericht te houden op de jonge, witte, stekende stralen, die borrelden en pinkten, knippend boven aan het steile, lange dak van een gebouw, dat hoger en groter was, dan al de ontelbare andere gebouwen en rijen huizen van de stad, onder klokkengelui liggend aan de gemuurde oever. Over de plaats waar de zon opging, schoot een wijde gloed door het ruim.

Hij was als wezenloos; één stoomfluit noch hoorde hij aan de wrong, een verre, zoete, zachte, als een kleine wolk...

Antwerpen

P. HEIMAAIER.

Gij droegt de woorden...

Gij droegt de woorden van een eeuw'gen morgen!...
De oneindigheid verglooi'de in gouden klaart';
ver achter hooge boomen, als verborgen
lamferde, op stille wijs, de lichte vaart. -

Geluk had zich in uwen blik vergaard;
er lag iets rustigs in uw oogenmacht
zooals een meer waar nooit een windje op baande;
uw zoen was mij zoo welig-vreemd bezwaard
en 'k voelde, hoe ge een nieuwe tijd me bracht
waarbij het sombre van het leven taande.

Sonnet.

Wijl, in den stillen avond-zegen
de zonne glimmerend bleef waren,
met even veluw-malve-vegen
als wou zij de aarde licht verzwaren;

en doelloos zijnde vooglenscharen
met zachter zweven nederzegen,
waart gij in 't avondschoon bewegen
met vrede-lievende gebaren.

Ik leefde 't Doodgaan van ons dagen
en 't Goede van uw stille leven;

en wijl uw woorden nieuwe bleven
als zomer-morgen-schemeringen,

hoorde ik de klokken ruste dragen
als zalig-goede vreemdelingen.

Gent.

AD. HERCKENRATH.

In Zomernacht.

Sterren pinklen door de boomen,
Droomend in den zomernacht
Van purperen zon na dage-gloed.

Schemer-glijding door het loover...
Blanke maagdenschimmen dolen;
't donker gras hun muiltjes koost.

En vage rhythmten stijgen trillend
Onder vreemd hun handgebaren,
Tot een lied, hun lied geboren,
Heerlik klinkt in zomernacht...

Weelddedronken knielde ik, innig
Smeekend dat het lang mocht duren
't lied dat nooit een mensch zou zingen
- En overstelpt snikte ik luid.

Ach, heimlik woei een windje toen:
Wat bladgeruisch: een zacht verwijt.
Verdwenen waren schimmen en zang
En sterren glommen door de boomen.

Antwerpen.

FRITS HAEGEN.

Verzen.

Als de zon in 't Westen troont
 in koningspurperen mantel
 dan zullen we gaan door d'avondlanden,
 uw handen in mijn handen,
 uw hoofd op mijne borst.

Zo zullen we gaan door 't avondlicht,
 onze gelaten en handen verlicht;
 als een prinsenvaar
 uit heel oude tijden
 zullen we langzaam gaan over d'heide.

Ik zal dan nemen in liefde-erbarmen
 uw lijf in mijn armen.
 Ik zal dan zoenen uw mond en uw ogen
 'k zal zoenen uw donkre ogen.
 Ik zal dan niets meer voelen, niets meer zien
 dan uw lippen en uw wondre ogen.

Zo gaan we dan te loor in 't laatste zonnelicht.

Antwerpen.

ARY DELEN.

Van de Liefde.

I.

's Morgens wordt opgeheven
een lief gelaat,
dat met een lachen even
te leven gaat.

En twee lieve handen
in roze-schijn,
lichten nu bezij'n
gordijnen-randen.

Zie, hoe ligt de dag?,
en hare oogen
te zien vermogen
wat of de lucht vermag.

II.

Een ovaal gezicht,
waarin twee oogen
en met een lijn-gezwicht
de wenkbrauwbogen.

Twee kleine ooren
waarom getril
van haar naar voren
naar hare wil.

Twee slanke armen
die in hun zwenken
mij gaan verwarmen
en toegedenken.

ROTTERDAM.

MEINDERT BOOGAERDT JUN.

Liefde.

I.

Gedachten, roerend mij een gansche dag,
 ô! trippelt nu in zoet geluidjes, streelend
 Mijn hart en ziele, lijk een teedre lach,
 ô! zingt nu, als een lente-vogel kwelend,

Die zalig in de zonne leven mag;
 Steeds blij en blijer nog zijn liedje kelend,
 Omdat hij niet den guren winter zag,
 En in het frissche groen zich nooit vervelend.

Gelijk dit vogelijn van liefde zingt
 Wen Lente, lief en blij is aangebroken,
 En machtig hem tot eeuwig zingen dwingt, -
 Welt op gedachten, al in liefde ontloken
 Mijn ziele en harte bindend, ô zoo zacht,
 Als maangeschemer in den Zomernacht!

II.

ô Liefde, mij zoo zoet in 't ware leven,
 Wie of wat zijt ge toch hier zoo benêen,
 Dat gij zoo heusch veel aan een mensch kunt geven,
 Die droevig meermaals zucht, eenzaam alleen!?

Met u, door u voelt hij zich macht'ger leven;
 Met u, door u houdt op zijn droef geween;
 Met u, door u kan hij zoo veel vergeven;
 Met u, door u nog minnen als voorheen!

Wie of wat zijt ge, liefde, mij zoo teeder
 Die in me woelt, dat mijn hart er van slaat;
 Nooit mij verlaat maar vuur'ger keert weder, -
 En met iets zaligs mijn ziel overlaadt?
 In zoet geheim, me klaarlijk toch gegeven,
 Voel'k liefde, u, als Gods adem in me zweven!

Antwerpen.

GEORGES ROOSE.

Verzen.

Zoo hel is alles in den zonne-brand
van dezen wit-gevlamden middagstond,
dat ik geen eind zie van dees eindloos land,
waar vuurpijl-korenaren uit den grond

in puur verlangen dringen óp in drang
van passie-fleuren, lijk mijn dichterszang.

Laai verder uit dat verre, verre veld,
mijn zonnegloeikracht, dat ik weten kan
en zien waarheen die wegen dóór 't geweld
van al dien groei nu gaan. Ik ben een man,

die wil in al-licht gaan lijk goden doen
en rijk is met een heeten zonnezoen.

Ik heb gelegen, in een leêgen nacht,
en naar geen droom en naar geen slaap gewacht,
maar diep, ontzettend diep, zóo diep gedacht
aan al 't geschapen.
'k Heb niet geslapen...

En 't is gebleken, hel gebleken in dien nacht
dat mij dat menschmod, menschmod, dom versmacht,
dat ik alleen de groote dulle vracht
van mijn gedacht
zal dragen. -
'k Heb niets te vragen...

Ik måg niet vragen aan de menschen, aan de menschen,
ik wil niet vragen aan de menschen, menschen, menschen;
en o! die onrust in mijn jonge ziel,
die onrust in de zee van mijne ziel!
'k Heb niets te vragen...

En alle groote zomer-zonne-schichten
gaan over 't land en lichten.
Ik had gehoopt... Niets kwam, geen straal der zon
die in mijn diepe diepten lichten kon...

Die donkere droetheid!
Maar 'k zal ze dragen,
ik zal ze drukken
zacht aan mijn borst,
tot zij zal hooren
mijn woesten herteslag
die haar zal dooden -
en dan zal dagen
de lichte Dag!

'k Heb niets te vragen...

Vóór het Raadshuis van Leuven.

Daar staan veel ridders in mijn oude hal,
met lange zweerden en drie-kante schilden,
uit de oude tijden van bazuin-geschal,
van poorterswil en macht en poortersgilden.

Die steenen ridders staan daar stil en stom
met hunnen stijven steenen mantel om.

O grijze beelden van een zwaar verleden,
gij zijt te rustig in dees nieuwen Dag
van ziele-stormen en al-schrikkligheden,
te donker in dees luiden zonne-lach.

Uw menschen-beelden die niet kunnen beven
zijn de oude zekerheid van 't oude leven.

Mijn jonge ziel is ook een prachtgebouw
vol menschen-beelden van de nieuwe tijden
die nakend zijn. Geen grijze kleed van rouw,
weerstreeft hun glorie en hun alverblijden

Mijn zinne-beelden zijn gehuld in gloed
van rood Myserie, lijk de Zon die bloedt!

Leuven.

P. VERLEY.

Verzen.

I.

O Broeders met uw ziel uit langvervlogen tijden,
toen 't menschenleven laaide lijk een louter vuur
in hooge waarheid uit den boezem der Natuur, -
kwam wereldlogen niet die zuiverheid ontwijden?

Thans leeft het vuur van stof en kruipt voor valsche goden;
en, Broeders, gij alleen die uit de oneindigheid
den gloriedag, van Pinkstervlammen hel, verbeidt...
O, 'k ben met u het wulpsche Babylon ontvloden.

Ik heb met u gedooold, op de aard verbannen, stikkend
in damp, dien wereldzonden walmden op de baan.
Nog zie 'k u met uw wee langs doode wegen gaan,
om 't onbegrepen van uw wenschen schreiend, snikkend...

En toch, komt over u geen kracht door nieuw gelooven,
doodbloeden zal uw droom in onverschilligheid,
en 'wijs geworden' zult ge zeggen tot wie schreit
als gij weleer: 'Die smart zal mannenernst wel dooven.

O balsemende troost! O zoetheid dier verwachting!
Bij kleine menschjes, die de groote Moeder mint,
slechts om de borsten die gij uitzuigt, schier verslindt,
dat gij niet voelen kunt het zwaard van mijn verachting!

Komt, Broeders, allen komt! Laat ons ter kruisvaart trekken!
 in de offerande ziel en kracht: het hopen lied,
 't zelfszuchtig wee verbleekt bij 't gloren van 't verschiet,
 en weder leven in der zielen Sion wekken!

O, 't laf geweende zijn door d' Arbeid opgeheven!
 ge zocht een vrome ziel, die gij ontblinden zult...
 O gaan zoo, hand in hand, in lentazuur gehuld,
 als kindren, rein van eenvoud door het blijde leven...

't Hosanna zingen van de weergeboren zielen,
 voor wie de zon der ware liefde is opgegaan,
 en door dit wonder opgewekt uit menschenwaan,
 wie nog begrijpen kan in deemoed neer zien knielen...

II.

Als engel zal zij nimmer komen op uw wegen.
 Gij zult haar vinden, luistrend naar uw wachtend lied,
 meeweenend om de smart, die u het droomen biedt.
 En gansch uw ziel zal worden een gedicht, vol zegen.

Doch smoren zal dit lied van blijheid in uw boezem,
 want komen zal tot U het groot beproevend leed.
 O neem dien kelk, gehuld in 't vrome priesterkleed
 en drink haar bitter menschenzwakheid tot den droesem...

O neen, ga niet voorbij en spreek niet: Ze is gezegen
 in 't vaal onttooveren dat luid mijn ziel doorschreit...
 Neen, zoek niet verder naar de ware vlekloosheid:
 Als engel is ze niet gekomen op uw wegen.

Lei op uw hoofd dan niet de Vrees haar koude handen,
 toen gansch uw zijn zich rekte naar de gouden zon?
 Ach, dacht ge dat het heel dien gloed verteren kon,
 gij, Mensch, die niet gelouterd werd door offeranden?

Ga niet voorbij, want zij is goed. Waarom haar slingeren
 in uw verachting, haar die rijzen kan door U?
 Mag hatend wee een hart ontzielen, woest en ruw,
 dat al het bloed zal rillen langs uw bleeke vingeren?

O wees zeer zacht van goedheid, zacht, ondanks uw lijden;
 en, lijk een levend beeld gevat in doodensteen,
 - al druipt uw bloed uw vingeren langs, in lang geweent, -
 zult gij 't gedroomde hart van 't aardsche stof bevrijden.

Maar als zij dan, in gouden waarheid opgerezen,
 uw oog verrukken zal als door een glorielicht,
 een glans als nooit een glom uit vaag van uw gedicht,
 zult gij, o Ziel, niet krank van menschen zwakheid wezen?

Doe niet als ik: Rijt niet in u 't verleden open,
 dat als een wreed verwijt zal jamren in uw lied.
 Besmeur met wrokkig bloed uw kleed van liefde niet,
 't Marteliebloed, dat uit uw hangen is gedropen...

Brussel.

JEF MENNEKENS.

De Waterlelie.

Daar wiegt ge met bedaarden ijver,
 Zoo stralend wit van kronenblad,
 In mijnen stillen breedten vijver,
 O, waterlelie, weet ge dat
 Ge mijn geliefde zijt, mijn leven
 En mijne stilte u steeds aanbad?

Uw leven zoekt gij in mijn leven,
 Dat zich alleen in u verbreidt
 Met strengen diep in mij geweven.
 O, lievelijke star, ik leid
 U langs den schoonsten kant mijns wezens,
 Den spiegel mijner effenheid!

Daar kunt ge drinken gulden zonne,
 Vaarwel nog wuivend in de vert.
 En droomen van de groote wonne,
 Die telken morgen u gewerd,
 Wanneer ge voor gedrop des hemels
 Weer open doet uw trillend hert.

Uw vreugd is uit mijn vreugd geboren,
 Uw leven in het mijn vergroeid.
 Daarbuiten, wee, ge zijt verloren!
 O, reinheid, lelie, liefde vloeit
 In mijne majesteit van stilte,
 Waaruit gij kiemt en openbloeit!

Brussel.

WILLEM GIJSSELS.

Avond.*...l'instrument des tristes...*

S. MALLARMÉ.

Stilzwijgend, zonder leven is het oude huis. Geen gerucht rondom mij. Ik ben alleen in de groote kamer waar het licht wegsterft waar in de hoeken zich schaduwen ophoopen. Langs den muur, hier en daar staart een plaat met strakken blik in de schemering. In mijne handen heb ik een boek, maar vergeten. Mijn blik dwaalt rond, tuurt door het half geopend venster, waardoor ik een beetje helderblauwe lucht zie, waar de herfstzonne straalt in een pracht van late bleekgeworden tinten, die de roode steenen van een rij oude puntgevels vergulden. Daar onder, wiegelende kruinen van hoge populieren. En in mijne gedachten zie ik insgelijks de kalme gracht, die zich zwaar en loom uitstrekt tusschen de twee kaaien, uitgemergeld door den tijd.

Ik ben alleen, afgezonderd in den avond, die zijn weeke hand op mijn moe voorhoofd legt, met een zachte vrouwelijke beweging en die alles om mij zoo rustig en kalm-droomerig maakt.

De opkomende avondwind brengt plotseling klanken tot mij, klanken, eerst vaag en onduidelijk, maar die ik spoedig beter onderscheid: een draaiorgel stamelt daar beneden, op den oever der gracht, een oud liedeken, een liedeken van weleer. Dat klinkt heel teer, vullend den avond met zijn eigenaardige zachte

rythmiek, kalm gedein van opwiegende klanken, een beetje eentonig, een beetje triestig, lijk alles wat lang geleden is, lijk alles waarover vele, vele jaren zijn heengegaan.

Oud liedeken van weleer, het scheen tot mij te komen van heel verre, het scheen te zingen van uit een verren hemel, van uit verre tijden. Het paste goed, het simpele deuntje, bij het gedroom dat mij zoo onuitsprekelijk zacht omving in dien zoelen herfstavond. En de oogen werktuigelijk gesloten, luisterde ik naar dat beetje oude harmonie dat van daarbuiten tot mij kwam.

Geleidelik sterven de klanken, smelten ze weg in de algeheele kalmte van alle dingen. Ik voel dat de oude orgeldraaier langzaam wegsilentert, langs de oude gracht...

De avondwind brengt nog enkele klanken tot mij... nog één.. niets meer...

Ik kijk door het raam, de nacht is opgekomen en daarboven schijnt de maan, en verlicht de slapende gracht, de boog van een enkele oude brug in de verte en de boorden van breede grijze steenen, waartusschen wat gras groeit; en dan de boomen en de oude huizen...

Enkel hoor ik nog het zacht suizen van den wind door de blâren.

Van den ouden kerktoeren, die daarginds aan het einde der gracht zijne massieve gestalte afteekent op den blauwen hemel, vallen negen zware slagen, en dalen gonzend neer op de stilte van beneden.

En dat klinkt zwaar en somber, als iets dat machtig is en onbegrepen.

Nog ben ik alleen En 't is nacht. 't Wordt ongezellig en koud in de kamer. Ik steek mijne lamp aan en grillig dansen de schaduwen in de hoeken. Doch de kille eenzaamheid van den nacht evenmin als het triestige klokkengelui vermogen mijn gelatenheid te storen want nog hoor ik in verbeelding het refrein van het liedeken van daareven dat een zachte rust heeft doen ontluiken in mijn ziel, heropgebeurd en getroost nu, door die mystieke minnekoozing van voór eeuwen.

ANTWERPEN.

E. VAN THILLO.

Onze Doodsvijand.

Willst du alles vertilgen, was deiner Natur nicht gemäsz ist,
Nicolai, zuerst schwöre dem Schönen den Tod!
Goethe-Schiller.-Xenien.

Onze doodsvijand is een man dien wij de eer niet aandoen te noemen. Hij heeft een dezer weken, vol hoogmoed, in een ellendige Vlaamsche krant - die wij nooit zullen noemen - de jongeren aangevallen. Wat hij van ons weet te vertellen is zonder belang. Het is onbeheilig bovendien! Achter iederen zin gaapt de leegte van zijn ziel gelijk eene zee die geen stranden kent. De man heeft het over rythmus en... hij verwacht rythmus met kadens. Op deze kwestie, voor alle dichters sinds lang een uitgemaakte zaak, zullen wij hier niet terugkomen.

Maar is het werk van dien kerel dan belangrijk? Het geslacht dat ons onmiddellijk voorging heeft noch bewondering, noch achting voor zijn verzen, hoewel, naar hij zelf zegt, zij harmonieus zijn en daarbij kadens bezitten. Voor ons bestaat zijn werk niet; zijn verzen zijn niet van zelf, harmonisch

uit zijn ziel opgeweld, zij zijn *gemaakt*. Hun *maker* heeft voor ons, literair gesproken, geene beteekenis. Nog een tiental jaren en al zijn gedoe - trots officieele en niet-officieele onderscheidingen - is voor goed vergeten. Dàt voor zijn werk!

Dit aan de ploert in eigen persoon: Kon hij bewust worden van muziek en gang in verzen - daarvoor is geen vrees, van muziek gevoelt hij geen zier! - zou hij inzien hoe verkeerd hij doet met ons aan te vallen vooraleer hij de hand op zijn kop heeft gelegd en gezien wie er onder staat! Immers hij is een man die, dag aan dag, door miserabele mengelwerken den smaak van ons 'goede Vlaamsche volk', waarvan hij steeds den mond vol heeft, hielp bederven! Zoo een man durft ons den vinger wijzen! Achteruit hond! waar dichters van hun kunst spreken als van iets heel heilig moet gij eerbiedig op afstand blijven.

Indien hij bij machte was dat laatste te begrijpen en te doen zou hij onmiddellijk ophouden een ploert te wezen! dàt zal noch kan gebeuren: een letterkundige ploert is altijd, iets of wat, kind van de lafheid en zich-zelfen ontdekken is zijn allergrootste vrees. Daarin verschilt hij hoofdzakelijk van de krachtige individuën, die, van den beginne af, in overpeinzing, gestadig hun eigen zoeken en, zelfs in vreugd en lach, een deeltje van hun wezen veroveren.

De ploert heeft zich nooit gevormd. Op eens staat hij te midden van ons met een boek, proza of verzen, en, als journalist, schreeuwt hij ons dagelijks in de ooren wat hij denkt over dit en dat; over alles heeft hij een oordeel, spontaan weg... 'l'homme médiocre, quoi!' of beter 'l'homme mitoyen.' Alles is bij hem oppervlakkig... zijn leven eveneens. Diep doorgrondt hij niets... Hoe zou hij het kunnen? Zooals de natuur hem maakte heeft zijne omgeving van laag alloo en dubbelzinnigheid hem geëindigd!

Moreele schoonheid is aan zulk mensch onbekend. In hem geen leven met kleuren en schakeeringen waar alle echtheid, waarheid en geloof een echo kan vinden, een echo die de

ontvangen tonen met meerder kracht en volheid kan opzenden. Zijne ziel is een graf!...

Sterke individuën staan tegenover hem met breed en groot gemoedsleven; volgens de complexiteit van hun gestel en de delicaatheid hunner organen dragen zij in zich een min of meer compleet snarenspeel, zinderend bij de minste emotie, bij de kleinste uitgedrukte emotie van anderen.

De ploert kan niet zinderen! Hij draagt in zich eene leegte waar niets echo geeft. Hij bewondert - indien hij bewonderen kan - met oogen alleen en dan nog met oogen van vreemden, oogen die voor hem hebben gezien en gevoeld! Zien zijn eigen domme oogen dan herkent gij oogenblikkelijk zijn kalversmaak.

Spreek hem over een boek dat hij las, spreek hem over een schilderij dat hij zag, en wacht... Stilaan zal hij, een weinig hervormd - verkleind en verengd wil ik zeggen - u uw eigen denkbeelden, uw eigen woorden wedergeven.

't Is genoeg! De letterkundige ploert waarop wij doelen, mag ons, van nu af, in vrede uitschelden; wij antwoorden niet meer! Hij mag meeloopen in den triomf van den dag: het lage journalistenbedrijf. We benijden hem niet en nog minder zijn verzen waarachter geen greintje gemoedsleven verborgen ligt! De menigte mag hem groot dichter noemen, hij mag, voor eenige penningen, officiële gedichten *maken* voor de feesten van Nieuw-Carthaga! Geluk hoor! Hij heeft nog eenige jaren tijd...

En als hij sterft dan gaan we - zooals Max Waller zou zeggen, indien hij nog leefde, - in groep, een kroon leggen op het graf van Victor Hugo.

NEMO.

Alleenspraak van een beoordeelaar.

D.B. - Dat jong volk geneert zich maar niets.... maar niets! 'k Zal het leeren! Mijn best-versneden pen zal ik ge-

bruiken om het klein te schrijven bij mijn verstandig, wel bewust publiek.... Wat! dat schrijft over schildpaddennatuur? - Ik een schildpad! Ik kruip achteraan, zeggen zij.... ja, zij zeggen nog meer, dat menschen (zij noemen ons schildpadden), dat menschen zooals wij ons zelf overleven! Wat beteekent dat nu weer.... weer iets symbolieks dat een ordentelijk mensch, een Vlaming van het zuiverste vat, niet begrijpen kan! Verstaanbaar schrijven, jongens, begrijp ik, ik zeg het u, ik een beoordeelaar van ondervinding, gegroeid uit die goede Vlaamsche school (zeg nu maar gerust voorhistorische schildpad), och, ik weet dat zooveel beter....

Een geest. - Schoenmaker!

D.B. - De waarheid!.... Wat roept men daar.... 't is aan een gebuur gericht... ik een schoenmaker! Ze zeggen wel, gelijk de gekke Van Deyssel, dat zij mij zullen doen spijten en ergeren, dat zij mijn huisgezin zullen doen neerzitten in droefenis!

Een geest. - Schoenmaker!!

D.B. - Weer dat geroep.... wat lastige burenen.... 'k Zal ze vinden! Mij kunnen zij niks, niksmendalle... mijn feuilleton pakken zij mij niet af, dat kan ik alleen slechts schrijven! En mijn beoordeelingen dan.... ik ben de nieuwe Vlaamsche Taine, ik alleen kan dat zoo! 't Is heel gemakkelijk... wat ik goed vind bespreek ik niet.... en hetgeen ik niet begrijp....

E.G. - Schoenmaker!

D.B. - ...niet begrijp weet ik vernuftig en geestig...geestig dat woord klinkt bijzonder goed.... geestig af te breken. Ja jongens, jongeren, noem mij maar schildpad... ik weet het beter... ik vergrijs in den goeden strijd... gijlieden begrijpt de Vlaamsche Beweging niet.... Maar kras vooral is zoo'n raadselprijskamp; dat is laag, gemeen, een toespelling maken op mijn naam!.... Wat is Hugo zonder Victor.... en die schaamteloze antwoorden van onbekende lezers.... 1° niets.... maar zegge niets... niets... ik niets... 2° Robert en Bertrand.... maar ik... 3° De Giftmengster van Antwerpen.... schandalig.... Hoedt u allen voor mij....

D.G. - Schoenmaker! Schoenmaker!...

D.B. - Wat beduidt zulks.... ik... schildpad!...

D.G. - Schoenmaker!.... Schoenmaker!....

D.B. - Vervloekte jeugd.... maar die stem... 'k ga zien....

D.G. - Schoenmaker!

D.B. - Wat!... (zakt neer, ontdaan en ontroerd).... te veel... Schoenmaker...

Voor stenografisch afschrift,

SANDER STROOBANDT.

Van onzen Haan.

WAARDE HEER RUDELSHEIM!

Ik, Lode Baekelmans, ben de schrijver van de terechtwijzing, in het vorig nummer van 'Alvoorder' verschenen, en aan u gericht. Wat in 'Van onzen haan' verschijnt is de meening van al de redactieleden, en daarom komt het er niet op aan zoo iets te onderteekenen, 't is de meening van allen, let wel, die we daar neerschrijven. Dit voor wat de ridderlijkheid betreft.

2° Gij hebt u op algemeen gebied gesteld. Allo, beste wees eens oprecht, zij loopen hier immers niet met tientallen, met geslachten de jongeren.... Gent, een paar, Brussel, hoop en al een koppel, en hier een grieweling rond ons tijdschrift. Dat is eenen anderen anoniemen aanval vol hoogdunkende vingerwijzingen en insinueeren in het vage over jongeren. Dunkt u niet? Wij scholden, dat is nu gewoonte geworden sinds Van Deyssel, niet waar?... mits men het goed doe.... Maar insinueeren heeft zoo iets weg van kwaadsprekerij, dat wekt argwaan en doet nadeel aan heel goede dingen. Jonge mensen, die met vreugd en trots meenen dat zij iets te schrijven hebben, is zeker wel iets goed.... 't Is zeker van veel meer waarde, dat stille werken dan 't hoog gezeur van dagelijksche flamiganten.... Ik geef u toe dat velen zullen achterwege blijven, dat is steeds zoo.... denk aan uwen tijd.... weinigen zijn uitverkoren.

3° Gelijk hebt gij met te wijzen op het schijnbaar onlogische tusschen die twee aanhalingen betrekkelijk het opnemen van artikels. Enkel toen er spraak is van studies en artikels dan zullen ditde theoretische beschouwingen, en onderzoek en afleiding zijn van wat dit geslacht van 1900. hoe weinig bepaald het nu schijnen moge, worden moet in Vlaanderen.

4° Segher Rabauw inroepen bewijst nu toch niets. Ik ben zeker een die oogenblikkelijk erkennen wil dat S.R. heel verdienstelijk schrijft en bij-

zonder belezen is in sociologie maar zijne instemming hier wil niet veel verhelpen aan onze meening. Daarbij, herlees nogmaals zijne artikels en wellicht zult gij bemerken dat hij op een heel ander standpunt staat, of liever dat hij een standpunt heeft en gij niet.

Wat dat schoentje betreft, ge zult toch best gelooven dat uw vermanende stem mij geen oogenblik getroffen heeft. Ik ben te fier (wij zijn het allen in *Alvoorder*) en te zeker van mijn werk om een stond te twijfelen! Maar raad omtrent mijn werk ontvang ik enkel van iemand die ik geestelijk hooger schat dan mijzelf.

Dit moge nu het laatste zijn, ieder onzer vervult de taak waartoe hij geroepen werd. In deze overtuiging groet ik u minzaam,

LODE BAEKELMANS.

* * *

Maandag, 13 Mei 1.1., trad onze goede vriend, dichter Victor de Meyere in den echt met Mejuffer Em. Thys, de lieve zuster van onzen medewerker en vriend Jef Thys. Tusschen de aanwezigen bemerkten wij menig jong kunstenaar: noemen wij in de eerste plaats de juffers de Vries, onze talentvolle schrijfsters, dichters Jan Eelen en Ary Delen, schrijver Lode Baekelmans, de schilders Walter Vaes en Jan Bogaerts. Baekelmans sprak namens de medewerkers van 'De Arbeid' en 'Alvoorder' alsmede namens de redactie en wenschte het jonge paar geluk, daarbij den wensch uitdrukkelijk dat het geslacht van 1900, sterk aan geestdrift en betrouwen in zijne eigen krachten, lang, in onderlinge sympathie verbonden, moge arbeiden voor de kunst hier in ons lief Vlaanderen.

Alvoorder drukt hier nogmaals zijne sympathie uit voor het jonge paar, en daarbij ook zijne bewondering voor onzen vriend op wiens werk wij kunnen steunen als op een der beste krachten in onze jonge beweging.

* * *

Het is nu uitgemaakt wie van onze jonge Vlaamsche schilders aan den prijskamp van Rome zal deelnemen. Het domme journalistenvolkje neemt deze gelegenheid weer eens te baat om met de pen van een zijner kopstukken Remy (Eug. Landoy) in de *Matin* van 30 Mei 1.1. een verwaand artikel neer te schrijven en het werk van onze vriend Walter Vaes uit te schelden voor stijf, gewild naïef, en wat weet ik al meer.

We kunnen dit domme heerschappij niet beter loon naar werken geven dan hem te rangschikken tussen de mooie Antwerpse kolleksie schildpadden en schoenmakers.

* * *

Gelezen in de *Vlaamsche Gazet* en het *Laatste Nieuws* van 2 Juni 1. 1.

... 'De dichters zijn ten minste zoo nuttig voor een volk als b.v. een haven of een ijzerenweg, alhoewel dat voor ieder zoo klaar niet blijkt'...

De dichters, in Kongres vereenigd, eischen een 'ministerie van poëzij.'

* * *

Wij vernemen met genoegen dat Lucie de Vries, in medewerking met Lode Baekelmans, een roman bereidt waarvan wij, zonder onbescheidenheid, den vermoedelijken titel kunnen mededeelen: 'Een Meidroom.'

* * *

Om misverstand te vermijden noemen wij nogmaals de huidige redactie: Bestuurder: Ary Delen; leden: Jan Eelen, Karel Van den Oever, en Lode Baekelmans.

[Nummer 6]

Intermezzo uit 'Lentelinde'

Twee kinderen gingen door het stille woud,
het hoge woud vol zang en groen en goud.

Zij waren naakt en hielden zich de hand,
en leken beelden in een heerlijk land.

Zij gingen blote voets door 't zachte mos,
en 't loof hing om hun hoofden - - tros bij tros.

In hunne harten zong een wondre zang
van oude sprookjes en van stil verlang.

Herleven wilden zij een mooi verhaal
van bloeme en vogels en van elf onthaal,

van geurige luchten en van beek gevloei
van bij- gegons en licht kapelgestoei:

dit was de rede van hun gaan door 't woud
in 't harte dragend eene bloem van goud.

II

Het woud was als een groot koel blaren huis
vol licht gezeur en heel teer loof-gewemel;
de bronnen zongen met freel gefemel,
de waters vloeiden heen in stil geruis.

Hoe godlik in dit eenzaam sprookjes huis
nu gaan, mooi naakt te midden van getover
en diep gezeur van nog-bedauwde lover
en om zich voelen fezelend stil gesuis.

Zij gingen als in rijk van heel groen licht,
en hun bewegen was een spel van pure lijnen;
uit lovers viel wat zon-verlaten schijnen
hen overbadend - als een gloor - 't gezicht.

En wie ze zo in 't stille bos zag gaan
dacht aan dryaden plotsling opgestaan.

III

O weet ge 't stille lieven midden in het groen.
Dē ogen zijn heel mooi de mond on ruiken fris
en vochtig lip op lip, de tanden voelend, is
't als: geliefde licht dat in een bloem komt vloên.

O weet ge 't innig beven van een te ler lijf
in zalig zachte armen, en vol liefd' erbarmen
hart aan hart en ziel aan ziel zich warmen
zo lang tot zon vergloort in rode schijf.

Dan 't zachte zeggen in elkanders oor
de woorden van geluk die 't oog doen sluiten
en in het harte 't plotse weeld' ontspruiten
stil-gaand in 't hooge boom-gebeuk te loor.

O weet ge 't mooi geluk getwee te zijn in 't woud
ver van de menschen, en zich lang te lieven...

IV

Zij dansen daar op 't fulpen mostapijt....

O 't licht gehuppel van hun blanke voeten,
o 't sierge lijfgebuig, en 't mooie groeten
van hand en hoofd.... O droom uit lentetijd.

In de hoge bomen-kruinen, wat een feest:
de tortels kirren; duizend vogels zingen zoete,
en vlinders en libellen komen op in stoeten
juwelig vleugel-trillend om het meest.

Haïho! dryaden, he, waar zijt gij dan?
Haïho! sylphieden, op, komt nader;
herrijst! bos-schonen weer allen vlug te gader
er wordt gedanst vandaag rond de oude Pan.

Zie, 't mooi der henen dagen keert nu weer.
Wij hebben 't stoffig zware kleed verwezen
en naakt tot tere mooiheid blij herrezen
willen wij dromen 't lichte leven van weleer.

O droom: o bloemen, tyrs en rietenfluit,
en lovers fris gesmukt om jonge lijven,
en stem-geroep dat door de takken blijve drijven
met vreemde klang van cimbels en van luit.....

Zij dansen daar op 't fulpen mostapijt.

JAN EELEN.

Sonnet.

Look thro' mine eyes with thine....

TENNYSON.

Uw oogen zijn 't azuur
 Waarin mijn droomen leven...
 Als gouden zon-gegluur
 Door lichte Lente-dreven

Is mij hun liet getuur
 Wen 'k moe van hooploos streven
 Ze plots in 't late uur
 Mijn ziel nog zacht doen beven.

Het jong gebladert ruischt
 En in de twijgen kwelen
 De vogelen blij hun lied;

Een frissche windje suist
 En zonnestralen omspelen
 De lippen die gij mij biedt!

Antwerpen

FRITS HAEGEN.

Natuurmenschen.

Fluitend proestend met de geweldige machien, bolde de trein de statie binnen, over de lange sleep wagens zijn witkrullende rookwimpel wuivende.

Daar werd hij krassend beweegloos, in uitstervend wielengerol zijn machtig leven verliezend.

Enkele menschenhoopjes brokkelden haastig de wachtende wagens binnen, een verward gewemel van raadeloos draaiende lijven en zoekende gezichten.

Leeggevaagd bleef alleen het kleine statiegebouw rusten, zijn lage, roodsteen muurtjes vormend op de wijde, levenszwangere vlakte.

Een oogenblik zag Marten dit alles na in een zoeken van zijne doffe oogen door het kleine raamgat van zijn wagen, even keek hij den langen steenweg op die droog en hard nevens de statie wegslangde bevuild met enkele menschenplekjes; toen susten zijne oogen zachtjes weg in de droomerige soezeling van lucht en land.

Doch nieuw leven grijsde in de donkere wagenkasten en opnieuw begon het regelmatige machienengeschok, eentoonig en rusteloos den ganschen trein doorbonzend.

Soezelend drong Marten zijn breed sterkbeenderig spierenlijf terug den wagen in, sufte zijn reisgezel aan, een vleezig ventje dat stilaan ingedut was en keek toen gedachteloos weder naar buiten, langs de kalmdroomende velden en stammerige boomenrijen die rusteloos nevens hem wegwentelden.

Sinds weken was het alle dagen diezelfde tocht 's avonds in het slaapwekkende geschok van de zwaarrollende treinmassa, na een heele dag wroeten ginder verre op den drogen, zandvollen weg.

Hij beeldde even in zijn hoofd, dien eindeloozen weg, waar voor hem het leven van den dag groeide en stierf in den helderbonzenden stoot van ijzer op ruwen kassei, terwijl de zon zijn nek zengde en de kracht van zijn lijf stilaan opslopte.

Hij dacht terug aan het lustelooze, zware middaguur, wanneer hij als een moe, afgesloofd lastdier in luie lijfrust op het warme zand lag, dicht tegen de logge, kantige kasseihoopen, en zijn ver te huis door zijn droomende kop warrelde, met zijn bekende meubelen en plaatsjes en de vrouw waarmede hij woonde.

En plots, terwijl donkere schemering kwam binnengeslopen en de ledige, houtglimmende banken van den wagen in droevige grauwtte verkwijnen deed, voelde hij zeer duidelijk de aanraking van haar vleesch het warme passieleven harer lippen.

Terzelfdertijd kwam die benauwde angstvolle zwaarte weder op zijn bloedrijk lichaam drukken, het gewicht van haar liefdegenot dat in hem niet meer woelde omdat het uitgeleefd had.

Roerloos bleef zijn groot lijf in den hoek gedrukt, breed en machtig en de wijde vest met daaronder het vuile, gekleurde hemd dat de harige borst zien liet.

Strak blikte hij naar de wijde verte waar de boomen tot donkere massas samenklompten.

't Was hem of hevige, pijnvolle lusteloosheid in de levenskracht van zijn wezen vernielend wroette en

hem met trage, wreede zekerheid naar iets voerde, dat zwart en somber als de dood zijn zou.

Schril en lang float de treinmachien; in tegenstribbelend proesten hield de ijzeren massa stil.

De wagens werden opengesmeten en dichte kudden stuwden kleederwemeland naar den uitgang, waar zij verbasterden tot een kronkelende rij die langzaam den kaartjesvent voorbijdrong.

Lijdzaam was Marten den trein uitgestapt, bleef even staan en werd toen voortgeduwd door het steeds doordringende menschenmonster, waarvan hij het vreemde vleesch tegen zich aan voelde, krachtig en warmmalsch.

't Leek een groote verruiming als de horkende menschenvlechten hem eindelijk loslieten en terug zwakke eenlingen geworden in de eindelooze stratenrijen uiteenwarden.

Vreemd voor het rustelooze leven der groote stad dat na de vervelende stilte van den trein rond hem rumoerde, waggelde hij voort.

Hij dacht hoe zonderling dit alles was; hoe het scheen alsof hij voor de eerste maal in Antwerpen kwam, of hij nooit die zenuwachtige menschen zien gaan en komen had, ronddolend als zwijgende schimmen in de streepende lichtschijnen van leelijke, glazen vitrienkasten.

En eensklaps hield hij stil, niet meer begrijpend waarom hij rond liep in die lange, lichte straat, levenloos door haar spottend, doelloos gewoel.

Een zingende, losgebrokene bende leefde plots achter hem.

Schuchter, bijna bang voor dat hevig uitgeschreeuwe leven drong hij zich tegen den muur.

Zij wiegden voorbij, vooraan een harmonika, een hoop kloeke kerels en vleeschrijke vrouwen, arm aan arm, zingende met dronkene pleziergezichten

Nu hij ze zoo dicht nevens zijn lijf voelde, werd iets levends in hem wakker, een herinnering aan zijn vroeger leven als hij langs de straten waggelde, zat van drank en vleeschgenot, vóór hij zijn lief kende.

Een ruwe haat flikkerde in hem op, een vieszijn voor de vrouw die zijn natuurleven vermoord had en hem aan haar vastgeklampt hield door de gewoonte van haar lijf te offeren.

Het werd hem in eens zeer duidelijk dat hij naar ander vleesch, andere vormen en brutale streelingen haakte, waarvan hij slechts genieten zou als het beestige van zijn lijf uitspatting noodde.

En vloekend ging hij voort, de straat uit. Grommend slenterde hij de donkere, vuilroode fabriekmonsters voorbij die in het duistere van den avond tot lompe, onduidelijke massas samenpakten.

Dan draaide hij den hoek om, zijne steeg binnen.

Zwaar bonkten zijne schoenen den onregelmatigen bultigen kasseiweg die nevens de lage, oude huisjes tot aan zijn woning liep.

Ruw, met een forsche schok, stootte hij het zwarte, vervallene deurtje open en ging binnen.

Daar bleef hij staan, groot en krachtig donkerend in het stilgeele lampenlicht.

Een muffe geur van versletene oudheid gloop van de kale, doodsche meubeltjes, langs de houterige

pooten der tafel tot in de donkere schaduwgeklepte hoeken.

Traag en hard tokkelde de oude hangklok, als een klank van eindelooze verveling, een herinnering uit verre tijden.

Als een droevig, ziek beest dat zich krank gevoelt maar niet weet wat er aan scheelt, trad Marten naar de kast, lei zijn klak neder, ging langzaam de deur toedoen en bleef dan weder soezelend staan met zijn moeë, grijze oogen, gedachtenloos in het beweeglooze lampenvlammetje kijkend.

Als komend van heel ver hoorde hij het droevig rekken der oude deur die openging en opeens voelde hij den lichten druk eener hand die zijn arm raakte.

Wakker schrikkend keerde hij zich om, een tintelende rilling slangde snel onder zijn vel voort.

Zij stond heel dicht, hem aanziende met hare kleine vreesvolle oogen, als wachtte zij op iets dat van hem komen moest en haar leven geven zou.

Zwijgend bleef hij haar bezien, bang dat zij dichterbij zou komen, in de stilte van een oogenblik dat zwaar tusschen beiden hing.

Een vieselijk gevoelen woelde achter in zijn mond, tegen zijn keel terwijl hij het schrale harer vleeschvormen keurde.

Zoo bleven beiden lang beweegloos, zonder zich te dwingen, meevlottend met hunne natuur.

Eindelijk liet ze zijn arm los, lijdzaam is de smart harer verworpene liefde, handelend is de onduidelijke pijniging van het begrijpen dat het gedaan was.

En een trouwde verstootene hond gelijk, ging ze stil

van hem weg, rondsluipende tusschen de donkere, gerekte meubeltjes, verdwijnend in het rustige gedoe van haar huishouden.

Zoo slenterde zij zachtjes rond; bang om gerucht te maken zette ze het eten klaar en ging dan zitten, de handen in den schoot gevouwen, het magere lijf in wezenlooze berusting naar den grond gebogen.

Suizelende stilte kwam van de donkere loggebalkte zoldering geslopen, pruttelend pinkte de lamp alsof zij uitgaan wou, luider en harder tiktake de oude klok.

En opeens barsten woeste, ingehoudene snikken los, smartbuien die het weeke lichaam der vrouw schudden alsof daar binnen alles breken zou; pijnlijk huilend wiegde het bleeke hoofd heen en weder, wyl zij voortsnikte in lange hevige vlagen waarvan elke schok een deel van haar leven was.

Voorovergekromd met een brutale, vreemde flikkering in de oogen, strakblikte Marten haar aan; een zinnelooze, ruwe haat trilde prikkelend door zijn lijf en deed alles rond hem wegwarrelen tot een zwaardonker geschemer.

En plots pakte hij haar beet in het vleesch harer armen; met een machtige ruk smakte hij ze plooiend op den grond neder waar zij liggen bleef, een vormloos, stillelevende hoop.

Ineengevlochten tot één, als een logge levende massa van wentelende lijven en beenen, woelden ze beiden op den vloer, de hoofden in stille razernij samengeklampt.

De snikken der vrouw stierven langzaam weg in

een zwak, pijnlijk herhaald geklaag.

Ze voelde zich kwijnen onder de kracht der handen waarvan ze de brutale woede in haar vleesch voelde kneeden, als werd het het vaneen gerukt in machtige vlagen van hartstochtelijke, te lang weerhoudene wildheid.

En stilaan hield haar gejammer op; roerloos was zij blijven liggen onder den zwaren last van zijn lichaam.

Niets meer ziende, onmachtig geworden om te begrijpen dat een menschenleven traag en ruchteloos onder hem wegsloop, wroette Marten steeds voort in hare arme naaktheid, opgeschroefd tot een ziekelijke drift, die hem dwong met haar lijf te beulen.

Buiten in de kalme nachtlucht huilde een hond, droevig en gerekt, treurend om iets vreeselijk geheimzinnig dat hij alleen wist en dat onzichtbaar voor menschenoogen nevens hem rondsloop.

Rillend hield Marten stil; hij blikte naar buiten, naar de grijs-zwart schuimerige lucht en eensklaps voelde hij het vreemde koude van het beweeglooze lichaam dat onder hem rustte, doch krachtmissend om recht te staan bleef zijn kop heel dicht bij het magere, bloedlooze wezen, dat hem aangrijnsde in een droeve naaktheid, waarlangs de spottende fladderen der kleederen kronkelhingen.

Traag als konden zij niet anders, dwaalden zijn oogen in eindelooze bangheid over zijn vernielingswerk waarvan deelen één voor één doodend in zij_n kop drongen waar zij leven bleven en weder vorm werden.

De melkwitte, matbleeke borsten waarover het ten-

gerblauwe netwerk der adertjes kronkelde, klamppuilden uit het donkere gescheurde kleet, zwaar en log afhangend in hunne bloeiende rijpheid van groeiend zwangerschap.

Doodsch en kalmbleek rustte het gelaat in de zwarte vlechten van losgerukt haar, als een doodenmasker van grauwbloauwe vlekken met dikke, vuilbruine bloedstrepen.

De oogen waren een slijmerig, grijs vocht geworden waarover de donkere haarwimpels der oogleden een zweem van onaangetast leven legden.

Eindelijk schrikten Marten's oogen weg, bangstil stond hij recht, fataal weder terug starend naar het doode lichaam.

't Scheen hem of die vormen terug levend zouden worden, machtig en monsterachtig groot, om hem te verpletten in zwijgende vernielingszucht.

Hij zag bang rond, schuchter in alle hoeken als verwachtte hij overal het vreeselijke van die nooitgeziene macht.

Een hevige, niet langer te dragen schrik begon martelend op zijn heele lijf te drukken; in zenuwachtige radeloosheid smiet hij de deur open, hijgend en kreunend; wild stormde hij voort met zwaarbeukende schoenen de smalle, verlatene steeg uit.

Eerst toen de gang als een zwart hol met enkele pinkende lichtjes achter hem weggeduisterd was, verloren tusschen de hooge, witte gevels der huizen, werd zijn kop rustiger en ging hij stil voort.

Langzaam slenterde hij nevens de dokken, onder de wijde, leeggevaagde hangars.

De hooge, glaze vitrienkasten der drankhuizen smeten wimpelende lichtstralen over het donkere, wiegende water, tusschen het houterige mastwerk der schepenrompen.

Daarnevens, nietige, armzalige speeltuigen, lagen de lange, volle bakken der schuiten dicht tegen elkander gedrukt, elk met zijn droevig lichtstipje in den maststaak.

Zich voelend lijk een verlorengeloopte hond sukkelde Marten de hangars uit, verkleinend tusschen de logge machienen der lange treinen die in rusteloos geffluit met hunne zware massas nevens hem voortbolden.

Verschrikt door dat hevig uitgespatte leven dwaalde hij verder, naar de Schelde toe.

In een droom zag hij zeer verre langsheen de dokken wemelend, een joelende menschenhoop in den kronkelenden vuurschijn van walmende fakkels voorthollen, opgezweept door wild uitgeschreeuwde muziek

En eensklaps suffer en ongelukkiger dan ooit, leek het hem of al die menschen beweegloos werden in hun dolle vreugd, of die gezichten eeuwig roodplezierig blijven zouden in den vettigen rook van smoorende fakkels.

Tusschen al die menschen, dood omdat zij te hevig voor hem leefden, zag hij een stil, geelbleek hoofd opdoemen dat hem aanstaarde, kalm en wreed met zijn grijze slijmoogen.

Huiverig, vol benauwden schrik, keerde hij zich om.

Eindeloos ver onder de bange, zware lucht waarin vele sterren als kalmvlammende stipjes huppelden,

klotste de donkere watermassa, omgordeld door een kring van ziekelijke lantaarnvlammetjes, die verre weg op den donkeren oever treurden.

Zwaar en machtig trok de woelige watermassa hem aan; in breede, klotsende plooien deed ze hem haar geheimzinnig, inwendig leven raden, waarin hij blikte met zijn lijdende, bange oogen.

Toen was het hem of een onzichtbare massa hem onweerstandbaar langs achter voortstuwde; een oogenblik voelde hij hare kille macht in zijn vleesch, nijdig en wreed.

Eindeloos bang begon hij te weenen, droef en luid als een kind; dan gaf hij toe.

Eene zwarte menschenstip hing even in het donkere wijde; kringplonsend borrelde het water omhoog en dan klotste het weder eentonig voort, met zijn lenige, geschubde plooien het menschenleven overrimpelend dat henen was.

In de verte, naderend in schor gefluit, kwam de zwarte romp van een schip de rivier opvaren.

Antwerpen.

AM. DE LATTIN.

Verzen.

Ik voel nu dat uw week groote oogen
in starre droefheid onbewogen zijn.
Want onbegrepen, stille pijn
verdooft uw zachte, zwaar betraande oogen;

ik weet nu dat uw heilig rooden mond
bleek rustig is en kalm van lang verbroken droomen.
uw lippen schreiens moe van kussen die niet komen
van vreugde die gij nooit meer vindt.

ik weet nu dat de schemeruren glijden
al duistrend om uw goedig-bleek gelaat
eu dat uw twee vrome oogen brandend lijden
in heete tranen de avond door, heel lang en laat.

Ik voel uw handen nu in schaduw lichten
en bleekrig rusten op uw moede knie,
zoo lichten verre sterren in den avond, die
al schemerend door de nachten lichten.

En 'k groet u vroomlik, lieve, om uw pure smart
van eenzaamheid en eendlike ongerustheid,
ik groet U schreiend, lieve, om uw kindlik hart
waar geene vreugde warmt en geene rust leit.

Nog blijft een late glimlach waren
van uw doorheilig aanzicht in mijn hart,
en nu, mijn zwaar betraande oogen staren
in leegheid en onsterfelijke smart.

nog voel 'k uw weeke blijde handen
aldoor de trage arme dagen heen,
nu zal mijn hart van naamloos lijden branden,
veel gouden sterren vielen één voor één;

Nu zal 'k de wereld eenzaam ommelopen
al schreiend om uw heilig zacht en vreemd gelaat,
de gouden poorten zoeken die wijd open
en heerlijk zijn; daar weenend wachten lang en laat...

'k zal als een kind door donker avondwegen
in zacht geschrei U roepen en de sterren en de wind,
de lucht en boomen vragen waar uw lippen zwegen
en mijmerend gij weendet als een kleine kind;

Dan zal ik wachten, eenzaam en in droomen,
en liederen zingen in den kalmen, stillen nacht,
of gij door de eenzaamheid heel stil moogt komen,
de zomervelden door, heel bleek en zacht...

Er danst een dolle sater in het groene woud.

Zijn roodgegloeide wangen staan zoo bol
van 't blijde blazen op de rieten fluit;
hij tript en springt op 't groene veluw gras
een wilden dans op 't helle vreemd geluid;

zijn donker schitteroogen laaien godenlust
in 't weeldrig zomerheet gelaat,
zijn roodgevelesde lippen hebben brandend woest
nog straks een naakte nymfe moe gekust;

er wiegelt om zijn bronsgebruinden kop
groen wijngaardloof en zwaargerijpten druiventros,
het koele zoete sap spat peerlend op
zijn bolle wangen uit den wiegelenden tros;

de blijde sater pijpt zoo dol op 't ranke riet
en tript en trapt zoo zoete zacht en woest en wild,
dat al de haren wieblen om zijn bronzig lijf
op 't vreugdig deunen van zijn leutig lied;

de blijde sater roert het stille, donker woud
in 't luid schalmeien van zijn rieten fluit,
tot de avondschemer door de duizend boomen blauwt
en traag hij henentript, heel eenzaam, wijd;

dan tript een moeë sater door het duist'rig woud...

De tēere goude snaren trilden week en weeker
 en zacht geplooiden vingren toetsten blauwiggouden harpen,
 geluidloos lange wolken rythmisch dreven, bleeker
 de groote zonne werdt

En Jezus Hoofd hing gloriënd in paarse luchten,
 zijn baard en lange haren waasden glorielicht,
 zijn weekblauwe oogen, schreiend en in weemoed, vonkten
 hem in 't doorheilig Aangezicht;

van blauwiggouden harpen dreef de freele melodie
 om zijn Lichtdragend Hoofd, dat boven de aarde hing,
 zijn biddend Hoofd omklaart, van gouden sterren-stoeten;
 toen was het dat de zonne zwaarder nederging...

en toen in purperblauwen nacht
 en klaar muziek hing Jezus Hoofd te peinzen..

Een enkle trillerige ster brand in den donkerblauwen nacht
heel eenzaam en onsterflik; zij gloeit zoo zacht

de donkergroene blaadren door, die onbewogen zijn
en rusten in den zomerkoelen vrêe; ik voel nu kalme pijn

en zware liefde om die kleine, gouden ster
daar die zoo mooi is en zoo eenzaam en zoo ver...

Antwerpen.

KAREL VAN DEN OEVER.

Lange Wapper.

Ik zal over uwe dochters geen bezoeking doen omdat zij hoereren, en over uwe bruiden omdat zij overspel doen....

HOSEA. IV. 14.

Dit is iets uit het leven van Mira, Mira het dienststerken, dienststerken door het toeval, venusdierken bij Gods genade, later erkend maagdeken van het voetpad door den wil der heeren wethouders en hunne trouwe dienaars.

Mira was toen nog heel jong en heel frisch; haar blonde haren omkroezelden haar snoezig gezichtje, de bloes van haar wangen was als een bloesem van gezondheid, haar gultige oogen en haar mond lachten van levenslust. Haar wipneusje en hare kleine handen worden nu nog gewaardeerd door hare minnaars van één nacht, ofschoon hare oogen niet meer glansen, haar blijheid verstorven is, en zij haar gelaat nu opsiert met poeder en kleuren. Kortom zij was nog niet vermoeid of onsteld door nachtelijke braspertijen, niet zoo poezelig-dik als thans na al die ontzenuwende omarmingen, de liefdeplicht van een deemoedig venusdierken.

Mira was toen achttien jaar en dienststerken in *'The new world'*.

Zekeren namiddag, in den zomer, zat de kleine meid voor 't raam der taveerne, monter in haar blauw katoenen kleedje, waardoor witte draden slingerslangend heenkrunkelden. Zij pinkoogde tot de slenterende voorbijgangers, leunend tegen de bloedroode gordijn neuriede zij haar liedje vol onbezonnen vroolijkheid, het hoofd achterover, het lenige lijf lui-zinnelijk gestrekt, de warme ronding der borsten zwoegend onder hare regelmatige ademhaling. De waardin uit *'The new world'*, hare tante, was heden met haren vrijer naar Brussel, en Mira bleef alleen in de zaak. 't Was echter heel stil aan de dokken. Al gonsde het er ook van ijverige beweging, van laden en lossen, al trokken zwaarstrompeld de buildragers en werklieden voorbij, al daverden de logge natiewagens door de straat, getrokken door de drieste, bonkige paarden, geen zachtmoedige matrooskens van zeilschepen, geen hunkerend vechtvolkje, geen lentige drinkebroers, de beurs rond, gevuld

met het lieve geld, het hart vol lust om drank en minnarij, waren in de haven, om er de eigenaardige vreugde te brengen van zeelieden en venusdierkens, die er zonder achterdocht verteren het zuurgewonnen loon. Iedereen wist dat, de koetsiers drentelden doelloos op de standplaatsen naast hunne ingedommelde paarden, de bloemenverkoopsters en de straatmuziekanten keken wrevelig en vervloekten het slechte seizoen, de kleermakers, de slaapsteehouders, de juweliers van 't schipperskwartier, de bootjesroeiers, de barmeiden en venusdierkens kloegen en treurden om hunne werkeloosheid. Daarom was het ook zoo eenzaam in *'The new world'* waar anders bier en wijn over de tafels stroomden, de piano leutige vooskens zong, waar Mira en hare gezellinneken hunne liefde boden aan de matrooskens, fleemend in hunne armen rusten, aan hunne glazen proefden, en ook zongen in hunne blijheid om den goeden tijd van weelderige ontvangsten, dankbaar om geschenken, onbekommerd en zachtzinnig.

Maar nu Mira zoo alleen bleef, keek zij onnadenkend naar buiten, naar al dat slaven in de heete zon, en zij was tevreden zoo stille te zitten in de koele taveerne, zonder zich te bekreunen om het leven dat anderen soms zoo hard is. Men had haar nooit leeren denken; wat zij in de straat zag, had zij reeds als kind gezien, alles was haar zoo gemeenzaam dat niets bijzonder haar aandacht trok. Zoo voelde zij zich frisch, vroolijk en gezellig in de rijke schaduw der verlaten bar. Zoo wachtte zij de toevallige bezoekers, de edelmoedige klanten die rumoer en rijkdom brachten na lange reizen, en die na enkele dagen of weken weer gingen, weer vertrokken naar verre gewesten.

Buiten in het zonnige licht, onder den eenigen, blauwen hemel, waren de menschen aan hunne dagtaak. Rechts van het plein, waar *'The new world'* stond, lagen de dokken; en hoog in de lucht, priemden de masten der schepen, mast na mast, onregelmatig en verscheiden, met en zonder wimpels, met zijne dooreenvlechting van takelwerk geleeke het een woud waardoor de wind vaart, de wind die luidruchtig het leven verraaft in zijn opjagen. Middenin was het eene opstapeling van goederen en allaam, wijl verder, links, het groote goederenstation oprees, een reusachtige klomp rooden steen tegenover een dergerlijk gebouw, een stapelhuis. Treinen reden af en toe, van het station naar de dokken en terug, zij verwisselden van banen, bleven stil of proestten weer vooruit, luidgillend. De baanwachters seinden met hunne roode of witte vlaggetjes,

zwaaiend en wenkend, wyl de trein zich schikte volgens deze aanduiding. Boven op den singelhoop, naast het station, keken een paar morsige, oude wijfkens een oogenblik naar den trein, naar de plompe gebouwen met hunne hooge, lijnrechte muren, waarin de vensters als zooveel oogen waakten, zagen op tot de zon en den starblauwen hemel, naar de baanwachters en hunne wapperende vlaggetjes, naar wagens en werk, tuurden nog even in de laan die op dit gore plein uitmondde, waar, onder het beschermend groen der boomen, meiden met kinderwagens wandelden en een enkele, oude rentenier zijn dagblad las. Zuchtend bogen zij dan weer het hoofd, de oogen zoekend op den singelhoop, de handen gretig scharrelend naar de nog brandbare kolen, die zij wegbor en in een zak. Wat lager zat een jonge, een onnoozele knaap, eveneens zoekend en grabbelend, bestendig opgeschrikt door het klein gespuis, een hoop vuile, havelooze en sarrende kinderen, die hem singels naar het hoofd smeten. Naarstig wroetelden zij in den hoop, zegevierend lachend om den onnoozele, die bevreesd zijn hoofd wegdook tusschen de schouders.

Daarheen keek nu Mira zonder aandacht, prettig om de leegte die in haar was, jolig en dartel zooals het een onschuldig venusdierken past. Terzijde, onder de beschutting van een afdak, zat eene fruitvrouw aan haar kraamken, sufferig blikkend over hare verschrompelde peren naar de slapers die zich hier en daar op de stapels, in het blakende licht, hadden neergeveld, verder naar de geneverleursters, naar de slen terende werkeloozen, naar de bedrijvige schippers en hunne vrouwen, die kwamen en gingen. Een tijdje bleef een vent bij haar staan praten, de cocoman. Op den rug, droeg hij de helgroenen blikken vergaarbak, waarin het aftreksel van zoethout lauwwarm bleef onder de zon. Die man toog de dokken langs, laafde de dorstige werkers, hijgend en zweetend onder zijnen last, maar toch zwetsend en gekkend met zijne klanten. Boven in den hoogen luchtbeuk, zat maar steeds de eeuwige zon, als met duizende straalmonden wegzuigend elke koelte, elke schaduw, alles verdorrend en verschroeiend. Een vage walm van stof en broeiende waren hing alom tot hoog boven de huizen, en slechts zelden bracht een tochtje wat waterreuk en teerlucht.

Opeens kwam er echter iets dat Mira boeide. Een hoop kinderen speelden op het voetpad, bijna vlak onder het raam van *'The New World'*, waar Mira nog steeds achteloos,

vadsig wachtend bleef. Enkelen hielden winkel, kochten en verkochten zand, koolstof en tot poeder vermorzelde en vermaalde bouwsteen. Anderen, met pieperige, fijne kinderstemmekens zongen. De voorzangster vroeg:

Wat doet gij nu zoo laat op straat
Killemendé, dé, dé!

en het koor antwoordde:

Wij zijn de meisjes van 't kasteel
Killemendé, dé, dé!

Dat was Mira een oogenblikkelijk terugzien in hare kinderjaren, die nog zoo dicht in 't verleden lagen. Hutselend met hare gouden ketting, verteederd blikkend naar de kinderrei, die op maat tegen de voorzangster inging en terugtrok, fluisterde zij werktuigelijk de volgende strophe:

'k Zou de lieve Mira kiezen
Killemendé, dé, dé!

en ook de weerzang:

Ons liefste Mira krijgt ge niet
Killemendé, dé, dé!

om als slot in eenen prettigen rondendans de kindervreugd te hooren jubelen:

Ik zal haar een rood satijnen kleedje koopen
Killemendé, dé, dé!
Pak haar dan maar mee
Killemendé, dé, dé!!

Zij zag hare oude maatjes terug, hare speelgenootjes, de onschuldige gezellinneken, die nu allen verstroeid waren in het leven, al dat kleine volk dat zoo eensgezind zijne vreugde vond en kattekwaad wist uit te richten. Al deze onschuld was nu onherroepelijk voorbij, nog als kind kende zij reeds andere levensaanschouwingen, waren de vertelsels van grootmoeder vergeten. Moeder gaf haar aan tante over toen zij vijftien jaar oud was, 't mensch had veel kinderen, veel zusters en broers had Mira, 't was daarbij een pront, flink meisje, te goed om als meid te dienen, nogthans moest zij in haren onderhoud voorzien, daarbij een lief meisje is steeds haren kost waard, meende men te huis. Zoo was Mira nu dienststerken en venusdierken van beroep.

De kinderen hielden haar bezig tot de schemering inviel, enkel de zingende meisjes, die haar geroerd hadden. Zij zag de jongens niet, de kleine rakkers, die een hunner makkerkens

pastoorken doopten, hem met eene schaar zijn blond vlashaar afknipten. Dat was een kruintje, meende een, en de overigen lachten en noemden het een muizentrap. Een politieagent hield een kleine bengel aan, die een paar planken wegdroeg, ergens gevonden, natuurlijk.

In haar wegdroomen aan lang vergeten dagen was de namiddag rasscher heengegaan. Toen zij tot bezinning kwam in de schemering, schudde zij het hoofd om hare domheid zoo te mijmeren, stond zuchtend recht, schoof de gordijn dicht en ontstak het licht. De joelende kinderen waren afgetrokken naar de woningen in den avond, een zwaar gemompel van versmeltende stemmen ronkte door de straat, over het plein, waar het werkvolk huiswaarts keerde.

Gonzend leefde de haven in de schemering. Nu de nacht kwam, en het werk meestendeels gestaakt werd, trok alles de stad in, waar licht was en veiligheid. In dat uur schuwt de stedeling dit doolhof, het kwartier der dokken, waar dan enkel meester blijven de zeelieden en de venusdierkens, wat dakloozen, nachtwakers en politieagenten, wat straatmuzikanten en nachtwerkers, dieven en verdachte handelaars.

Mira spiegelde zich, trok pruilmondjes om zichzelt te overtuigen van hare bevalligheid, en dacht dat de avond lang duren zou.

Op dat oogenblik zag zij plots de deur openen en een jong varensgezel binnentreden. Zij had kunnen juichen om den klant, juichen dat eindelijk toch iemand kwam, maar behaagziek, pronkend bleef zij staren in spiegel, schikte heur haar, lonkend om het matroosje dat achter haar stond, besluiteloos en bedeesd. 't Was een baardeloze knaap, sterk gebouwd, met breede schouders, roode vleezigen nek, met blauwe, oprechte oogen in het gezonde gelaat, heel frisch als eene herinnering aan de krachtige, moederlijke omhelzingen van de zee en hare tempeesten. 't Was een wellust van een matroosje.

Eindelijk, als medelijdend omdat hij zoo dutsig deed, keerde zij zich tot hem en keek hem vragend aan. Hij werd bloedrood, gehinderd door dien blik, poogde hij te glimlachen, en stamelde:

- Kan ik iets te drinken krijgen?

Zij scheen zijne vraag niet eens gehoord te hebben, en hem zoo uitvorschend aanblikkend, vroeg zij thans:

- Hoe is uw naam?

- Jack! fluisterde hij verlegen.

- Ik heet Mira! lachte zij opeens vertrouwelijk, nam hem

den arm, wees hem eene plaats dicht tegen het buffet, en hem de wangen streelend hem als eene oude geliefde, bad zij hem in haar vreemd Engelsch:

- Wat zullen wij drinken, Jack, iets goeds, nietwaar? Champagne!! en zij lachte overmoedig en luidruchtig, half ongeloovig en deels betrouwend in eene mogelijke mildheid; wijl zij het lijf achteruit strekte en hare borsten zinnelijk, uitdagend opdrongen.

- Ja, Champagne! zei hij met nauw verborgen fierheid, trachtend achteloos te schijnen.

Met gullen pret deed Mira het stopsel hoog tegen de zoldering opvliegen, terwijl zij de glazen vulde zong zij een leutig voosken, vleide zich dan dartel naast Jack, die, eene hand in den broekzak bij zijn geld, stijf naast haar zat, terwijl zij vruchteloos gemeenzaamheid en vertrouwen zocht Een paar glazen wijn brachten hem opgewektheid, links omhelsde hij haar, hij kuste haar hartstochtelijk zoodat zij grinnikend lachen moest om zijne dolheid, en wat verachting voelde voor den sukkelaar. Zich opwindend, verzot op die prettige meid die hij zoo pas had leeren kennen, begon hij ijverig te vertellen van zijn schip, zijne reis, zijne familie in England, zijn afmonsteren en zijne ponden, zijne gouden ponden, die hij rinkelen deed in den broekzak. Zij moest zijn liefde zijn te Antwerpen, zij zouden plezier beleven, het geld zou rollen, want geld neemt men niet mee naar zee.

Zij luisterde vriendelijk instemmend, bereidwillig schonk zij glas na glas voor Jack, niet voor zichzelf, haalde hem eene donkere sigaar, waarna hij onhandig begon te rooken, aldoor babbelend in staag toenemende dronkenschap. Nieuwe stopsels deed zij knallen, vroeg hem of hij haar mooi vond, en toen hij haar geestdriftig begon te loven als de fijnste meid die hij ooit ontmoet had, maakte zij lachend een afwijzend gebaar, beweerend dat hij overdreef. Dit misnoegde hem, hij wou haar overtuigen, bevreesd dat zij niet van hem wilde, deed de dolste vergelijkingen, maar zij sloot hem den mond met een kus, hem aanmanend te drinken, vele bekers te ledigen van dat lekker wijntje, te drinken op hunne kennismaking en op hunne liefde.

Jack, gedwee als een bloode knaap, zachtzinnig als een betrouwend matroosken, dronk, dronk veel en op alles wat zij maar wou, smachtend naar dat jonge lijf, meer en meer beroesd door den wijn, die schuimde in de glazen.

De avond ging door. Mira inwendig kalm, nuchter en vol sluwe berekening, zag hoe Jack zich niet langer rekenschap

kon geven, hoe hem alles onduidelijk werd, zij hoorde zijne lallende zattermansstem haren naam prevelen, hunkerend zocht zijn linkerhand het glas dat hij niet meer vinden kon, zijne sigaar was doodgebrand en viel van tusschen zijne kersroode lippen, zijne rechterhand gleed werktuigelijk langs hare borsten, over haar zinnelijk lijf, het jonge vreugdevleesch. Nu was het gunstig oogenblik aangebroken, opmerkzaam en schalksch schouwde zij hem in de onzekere, blauwe oogen en vroeg hem streelend:

Wilt gij nu het verteer betalen Jack?

- Bewusteloos, in zijnen roes edelmoedig zooals enkel een zeeman zijn kan, stamelde hij gewillig en zonder achterdocht:

- Betaal zelf! wees haar zijn broekzak, waarin het lustige goud geborgen zat. Dan sluimerde hij in, het hoofd zakte neer op de armen, die thans op de tafel leunden. Mira, zij haalde hem de blinkende ponden uit den zak, de blinkende ponden van de gracierende Koningin Victoria, de zilveren kronen, halve kronen en shillingen. Zonder zich nog verder om Jack te bekommeren, zonder nog langer zijne aanwezigheid te merken, geheel ingenomen met dien onverwachten rijkdom, begon zij te tellen en te hertellen, stapelend het munt, soort bij soort, de warme goudvinken, de ponden, de afgesleten en nieuwe kronen, de miezerige shillings. Het water stond haar in den mond, zij was als herboren, hervormd door al dien rijkdom, door dat geglinster en gerinkel van het onzalige en onreine munt dat zij nu tusschen de vingers liet glijden in den schoot, keer op keer, met handvollen gelijk, om den streelenden klank te hooren, en nog te hooren als de meest welluidende muziek. Meer dan achthonderd frank! Achthonderd frank! Wat een bezit! Wat zou zij koopen voor dezen rijkdom. In hare verbeelding zag zij reeds de kleurige uitstallingen der groote winkels en magazijnen midden in de stad. Wat kleederen! Wat juweelen! Voorzichtig borg zij haren schat in den zak, bang voor een mogelijk verlies, dan, hare zenuwachtige gelukzaligheid niet langer meester, danste zij met kinderlijke blijdschap in de taveerne.

Zij kon hare uitzinnige vreugde niet uitspreken, niet tot woorden omzetten, en zij neuriede een eigen wijsje:

- O de lieve pondkens! de lieve pondkens!

Pots viel haar oog op Jack, die daar zoo rustig en onbewust zijn roes uitsliep. Hij moest weg nu, mocht hier nimmer terug keeren om zijn geld te eischen, dat was nu haar geld, het hoorde haar toe, de munt der gracierende Koningin Victoria. Blik-

semsnel rijpte een plan in haren geest, een plan om hem kwijt te spelen, om hem haar spoor te doen verliezen. Zij zou hem leiden langs de dokken, en ergens, heel ver van ‘*The new world*’ alleen laten. Bij zijn ontwaken zou hij zich niet meer kunnen richten, zich niets bepaalds herinneren, geene vaste aanduiding bezitten, gelaten terugdenken aan zijnen droom en zijne mooie droomenkoningin, en natuurlijk zijn geld gemissen.... Door den drank beneveld zou alles hem leeg schijnen, zijn nacht eene noodlottige nachtmerrie, waarin men hem bestolen had. Het scheen Mira zoo vreemd-gewoon alsof dat alles lang op voorhand zoo was aangewezen, afgesproken met zichzelf, hoe zij in dergelijke omstandigheid te handelen had.

Zij schudde Jack, die, onwillig, niet opstaan wou, barsch vloekte en haar niet herkende.

- Toe Jack, zei zij ongeduldig en gebiedend, kom Jack, wij gaan naar... mijne kamer, ginder aan het dok!

Dan scheen hij zich zijne betrachting te herinneren, poogde zich op te richten, viel weer terug. Zij hielp hem echter, kranig steunde zij den wezenloozen Jack, sleurde hem voort, zich thans sterk voelend, krachtig tegenover alles en iedereen, nu zij haar geld te vrijwaren had. Behoedzaam sloot zij de straatdeur achter zich, dreutelde er voort gearmd met den strompelenden Jack, langs afdaken en door straten, naast dokken en over bruggen, door den stillen nacht in de meewarige eenzaamheid. Eindelijk, na een half uur gewandeld te hebben, liet zij hem zachtjes neerzakken tegen een stapel planken. Rustig, zonder omkijken keerde zij op hare stappen terug en ging huiswaarts. Wat een vreemde dag! Wat geluksdag! Zoo'n zaak in dit slecht seizoen! Meer dan achthonderd frank!

- Wat arme sukkelaar! dacht zij misprijzend terug aan Jack.

Maar heel die namiddag waarin zij zoo doelloos het leven had zitten aankijken was toch zonderling. Menschen die kwamen en gingen in eigen bezigheid, kinderen die speelden, - o ja die kinderen -, en dat leutig matroosken dat gekomen was, dat rijk matroosken dat zei:

- Betaal zelf!

Ruimschoots en inschikkelijk maakte zij gebruik van zijn voorstel, dat was toch wel knap gehandeld, zonder moeite. Zooveel geld waarvoor zij anders tientallen van lange nachten vriendelijk en gediensig zich diende te offeren aan de grillige eischen van hare tijdelijke minnaars. O ja die kinderen! Waarom toch terugdenken aan die kinderen! Werktuigelijk zong het

in haar:

Dat zou ons liefste Mira zijn
 Killemendé, dé, dé!
 Pak haar dan maar mee
 Killem.....

Hier stakte haar iets in de keel. Terugdenken aan hare kinderjaren deed Mira geen goed. De woorden: pak haar dan maar mee, herinnerden haar de politie. Jack moest eens... Maar neen dat kon niet.... Hij zou haar wel nimmer vinden. Berouw! Dat woord kent een ordentelijk venusdierken niet! Waarover zou zij ook berouw voelen, men wil leven, hiervoor hoeft geld, en geld moet men verdienen. Dat is zeer eenvoudig. Enkel op afstand blijven van de politie, daar verdient men geen geld, bij hen kan men enkel wat verliezen.

Besluiteloos stond zij daar te dralen voor eene brug. In de verte rilde de stoomfluit van een afvarende stoomer, zwaar klonk den val van ijzeren staven, die men stouwde, daar ergens in de verte, dichtbij floot een nachtwaker een deuntje, heel gemoedelijk, en in eene kajuit der nabijheid speelde een eenzaam schipper harmonica, onheilvol en boos.

Mira had den voet op de brug, keek nog even in de duisternis van het dok, naar den warboel van logge rompen der schepen, wier kiel versmolt met het bedriegelijke, donkere water, en waarvan het dek en het takelwerk flauw verlicht werd door wat elektrische booglampen, en door de sterren, die kalm en fier pinkelden in den zomernacht. Toen zag Mira een vent aanschrijven, een reuzige vent, wiens schaduw zich als onmetelijk over den steenweg uitrekte. In onnoemlijken schrik dacht zij meteens aan Lange Wapper, waarvan hare grootmoeder verhaald had in lange winteravonden.

- God sta mij bij! prevelde zij bevend, God sta mij bij! 't Is Lange Wapper! Ik heb dat geld aan Jack ontstolen.... Ik heb gestolen!... Levend zal ik hem niet ontkomen, jammerde zij in zichzelf!... Mira! Mira! En dat lieve geld! Die plezierige ponden met hunnen gouden klank!...

Dichter en dichter zou hij komen, groeiend tot den reusachtigen, onvatbaren Langen Wapper, haar dwingen onder zijne beenen door te gaan, en dan zou hij haar den nek kraken, haar de jonge, frische en levenslustige Mira. Hij was immers de wreker van sukkelaars, van gefopten en onschuldigen..... Was zij ook eigenlijk niet onschuldig? Had zij geen recht op dat geld, dat zoo tergend kon blinken voor haar betrachtende oogen? Soms,

moedwillig en vol slechte inzichten, deed hij kinderen en oude wijven verstijven van schrik, zoodat zij in volle verstomming stierven. Andermaal strafte hij de dronkaards, de gierigaards, de valsche kaartspelers, de herbergpilaren, de inbrekers en nachtwakers, de dronken studenten en schilders op zwier; speelde parten aan de eenerlijke toerloopsters, de ontrouwe maagdekens van het voetpad; joeg oude juffrouwen, vrijgezellen en kalme renteniers, die met hun hondje een avondwandeling deden, het water in, waar zij erbarmelijk omkwamen; deed de personen verdwalen die 's avonds eene vroedvrouw of baker gingen halen voor eene kraamvrouw.

Daar kwam hij, immer nader. Mira stond nu midden van de brug, wou vluchten, zich verbergen, terugkeeren tot Jack. Zij wou weg van deze onheilplaats waar zij haar leven ging prijsgeven, maar was als verlamd, kon zich niet meer bewegen, als vernageld op de brug. Voor zich het donker, huiveringwekkend dok, waar alles zoo ondoorgrondelijk geheimzinnig was, alleen hier vooraan wat klaarte, wat afdwalend licht van uit de hooge booglamp, zilvertintend op het zwarte waterveld; achter zich het grijnzend spook van den dood, de helsch-lachende en spottende Lange Wapper.
- God! God sta mij bij! bad zij... Waarom moest ik ook stelen.... Maar het goud... het goud...

Weer zong in haar het kinderliedeken:

Ons liefste Mira krijgt gij niet
Killemdé, dé, dé!...

O het goud! Het brandde haar nu door den zak, dringend in het vleesch van de dij, gloeiend door zijne duivelsche bekoring, zwaar als lood, alsof het munt zelf haar neertrekken wou, door de brug heen in 't troebele, donkere water, tot op den bodem. Nu ging hij haar grijpen, haar hoogmoedig-grinnikend optillen onder zijnen afschrikwekkenden, tergenden lach van: Ha! Ha! Ha! Ontsteld, klappertandend van onbeschrijfelijke vrees, de oogen puilend uit hunne kassen, bevend over 't heele lijf hoorde zij nog maar steeds het hoopvol liedeken:

Ons liefste Mira krijgt gij niet
Killemdé, dé, dé!...

In hare angstige overspanning kwam plots een lichtstraal, een heilbode. Neen zij was nog niet verloren, zoolang er berouw is mag men immers hopen, en Mira had berouw, wou niet langer het onzalig goud bezitten, dat haar ongelukkig en rampzalig had gemaakt.

- In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes. Amen... stotterde zij, scharrelde gretig in haren zak naar de munt, die zij dan haastig, als bang voor nieuwe bekoring, met volle handen wegsmeet.. Nijdig wierp zij het geldweg. In zijnen val schitterde nog, het onmeedoogende goud, onder het helle licht der booglamp, het plonste in 't opspattende water, rolde voort over den vloer van de brug, rinkelde op de straatsteen... 't Was eene bittere spotternij al dien rijkdom die geen rust geeft en geen vrede!... Onzalig goud met uwe beeltenis der gracierende koningin Victoria! Neen Mira wou het niet langer, strooide het mild uit over den grond, wierp het in het diepe water!... En toch!... O was de schrik nu maar voorbij, was zij nu maar veilig te huis in *'The new World'*.

Ontlast, niet wagens om te kijken begon zij te snikken, de handen vóór de oogen gesloten, treurde zij om haren verloren rijkdom!

LODE BAEKELMANS.

